

U S T A W A

z dnia

o ochronie konkurencji i konsumentów¹⁾

Dział I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

2. Ustawa reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, a także antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków, jeżeli te praktyki lub koncentracje wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ustawa określa także organy właściwe w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 2. 1. Ustawa nie narusza praw przysługujących na podstawie przepisów dotyczących ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, w szczególności przepisów o ochronie wynalazków, wzorów użytkowych i przemysłowych, topografii układów scalonych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych, praw autorskich i praw pokrewnych.

2. Ustawę stosuje się do zawieranych między przedsiębiorcami:

- 1) umów, w szczególności licencji, a także innych niż umowy praktyk wykonywania praw, o których mowa w ust. 1;
- 2) umów dotyczących nieujawnionych do wiadomości publicznej:
  - a) informacji technicznych lub technologicznych,
  - b) zasad organizacji i zarządzania– co do których podjęto działania zmierzające do zapobieżenia ich ujawnieniu, jeżeli skutkiem tych umów jest nieuzasadnione ograniczenie swobody działalności gospodarczej stron lub istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do ograniczeń konkurencji dopuszczonych na podstawie odrębnych ustaw.

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) przedsiębiorcy – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej, a także:
  - a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej,
  - b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu,
  - c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13,

- d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 – na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- 2) związkach przedsiębiorców – rozumie się przez to izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1, jak również związki tych organizacji;
  - 3) przedsiębiorcy dominującym – rozumie się przez to przedsiębiorcę, który posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad innym przedsiębiorcą, a w szczególności:
    - a) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami,
    - b) jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu lub rady nadzorczej innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami,
    - c) członkowie jego zarządu lub rady nadzorczej stanowią więcej niż połowę członków zarządu innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego),
    - d) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami,
    - e) wywiera decydujący wpływ na działalność innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), w szczególności na podstawie umowy przewidującej zarządzanie innym przedsiębiorcą (przedsiębiorcą zależnym) lub przekazywanie zysku przez takiego przedsiębiorcę;

- 4) przejęciu kontroli – rozumie się przez to wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania uprawnień, które osobno albo łącznie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na określonego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców; uprawnienia takie tworzą w szczególności:
  - a) prawo do całego albo do części mienia przedsiębiorcy,
  - b) prawa lub umowy przyznające decydujący wpływ na skład, wynik głosowania lub decyzje organów przedsiębiorcy;
- 5) porozumieniach – rozumie się przez to:
  - a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów,
  - b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki,
  - c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych;
- 6) porozumieniach dystrybucyjnych – rozumie się przez to porozumienia zawierane między przedsiębiorcami działającymi na różnych szczeblach obrotu, których celem jest zakup towarów dokonywany z zamiarem ich dalszej odsprzedaży;
- 7) towarach – rozumie się przez to rzeczy, jak również energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane;
- 8) cenach – rozumie się przez to ceny, jak również opłaty o charakterze cen, marże handlowe, prowizje i narzuty do cen;
- 9) rynku właściwym – rozumie się przez to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na

którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji;

- 10) pozycji dominującej – rozumie się przez to pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%;
- 11) konkurentach – rozumie się przez to przedsiębiorców, którzy wprowadzają lub mogą wprowadzać albo nabywają lub mogą nabywać, w tym samym czasie, towary na rynku właściwym;
- 12) konsumentach – rozumie się przez to konsumenta w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.²⁾);
- 13) organizacjach konsumenckich – rozumie się przez to niezależne od przedsiębiorców i ich związków organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów; organizacje konsumenckie mogą prowadzić działalność gospodarczą na zasadach ogólnych, o ile dochód z działalności służy wyłącznie realizacji celów statutowych;
- 14) grupie kapitałowej – rozumie się przez to wszystkich przedsiębiorców, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę, w tym również tego przedsiębiorcę;
- 15) przychodzie – rozumie się przez to przychód uzyskany w roku podatkowym poprzedzającym dzień wszczęcia postępowania na podstawie ustawy, w rozumieniu obowiązujących przedsiębiorcę przepisów o podatku dochodowym;

- 16) przeciętnym wynagrodzeniu – rozumie się przez to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego dzień wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów;
- 17) tajemnicy przedsiębiorstwa – rozumie się przez to tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1693 i Nr 172, poz. 1804 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 68);
- 18) Prezesie Urzędu – rozumie się przez to Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 19) Traktacie WE – rozumie się przez to Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz.Urz. WE C 325 z 24.12.2002);
- 20) rozporządzeniu nr 1/2003/WE – rozumie się przez to rozporządzenie Rady nr 1/2003/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu WE (Dz.Urz. UE L 1 z 4.01.2003, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, tom 02, str. 205);
- 21) rozporządzeniu nr 139/2004/WE – rozumie się przez to rozporządzenie Rady nr 139/2004/WE z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorców (Dz.Urz. UE L 024 z 29.01.2004, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, tom 03, str. 40);
- 22) rozporządzeniu nr 2006/2004/WE – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/2004/WE z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów („Rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów”) (Dz.Urz. UE L 364 z 9.12.2004).

Art. 5. Wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.

Dział II

Zakaz praktyk ograniczających konkurencję

Rozdział 1

Zakaz porozumień ograniczających konkurencję

Art. 6. 1. Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na:

- 1) ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów;
- 2) ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji lub zbytu oraz postępu technicznego lub inwestycji;
- 3) podziale rynków zbytu lub zakupu;
- 4) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji;
- 5) uzależnianiu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;

- 6) ograniczaniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem;
  - 7) uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub ceny.
2. Porozumienia, o których mowa w ust. 1, są w całości lub w odpowiedniej części nieważne, z zastrzeżeniem art. 7 i 8.

Art. 7. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się do porozumień zawieranych między:

- 1) konkurentami, których łączny udział w rynku w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekracza 5%;
  - 2) przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami, jeżeli udział w rynku posiadany przez któregokolwiek z nich w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekracza 10%.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przypadków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 7.

Art. 8. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się do porozumień, które przyczyniają się do polepszenia produkcji, dystrybucji towarów lub do postępu technicznego lub gospodarczego, zapewniają nabywcy lub użytkownikowi odpowiednią część wynikających stąd korzyści i które:

- 1) nie nakładają na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
- 2) nie stwarzają tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów.

2. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

3. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć określone rodzaje porozumień spełniające przesłanki, o których mowa w ust. 1, spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, biorąc pod uwagę korzyści, jakie mogą przynieść określone rodzaje porozumień. W rozporządzeniu Rada Ministrów określi:

- 1) warunki, jakie muszą być spełnione, aby porozumienie mogło być uznane za wyłączone spod zakazu;
- 2) klauzule, których występowanie w porozumieniu stanowi naruszenie art. 6;
- 3) okres obowiązywania wyłączenia

oraz może określić klauzule, których występowania w porozumieniu nie uznaje się za naruszenie art. 6.

Rozdział 2

Zakaz nadużywania pozycji dominującej

Art. 9. 1. Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.

2. Nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na:

- 1) bezpośrednim lub pośrednim narzucaniu nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu albo sprzedaży towarów;
- 2) ograniczeniu produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów;
- 3) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji;

- 4) uzależnieniu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 5) przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji;
- 6) narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści;
- 7) podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych.

3. Czynności prawne będące przejawem nadużywania pozycji dominującej są w całości lub w odpowiedniej części nieważne.

Rozdział 3

Decyzje w sprawach praktyk ograniczających konkurencję

Art. 10. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 6 lub 9 ustawy lub art. 81 lub 82 Traktatu WE.

Art. 11. 1. Nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 10, jeżeli zachowanie rynkowe przedsiębiorcy przestało naruszać zakazy określone w art. 6 lub 9 ustawy lub w art. 81 lub 82 Traktatu WE.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

3. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

Art. 12. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdo- podobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych we wniosku lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6 lub 9 ustawy lub w art. 81 lub 82 Traktatu WE, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 10 i 11 oraz art. 107 ust. 1 pkt 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 7.

5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków nałożonych w decyzji, o której mowa w ust. 1-3.

6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie decyzji.

7. W przypadku uchylecia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

Koncentracje przedsiębiorców

Rozdział 1

Kontrola koncentracji

Art. 13. 1. Zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu, jeżeli:

- 1) łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 1 000 000 000 euro lub
- 2) łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 50 000 000 euro.

2. Obowiązek wynikający z ust. 1 dotyczy zamiaru:

- 1) połączenia dwóch lub więcej samodzielnych przedsiębiorców;
- 2) przejęcia – przez nabycie lub objęcie akcji, innych papierów wartościowych, udziałów lub w jakikolwiek inny sposób – bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad jednym lub więcej przedsiębiorcami przez jednego lub więcej przedsiębiorców;
- 3) utworzenia przez przedsiębiorców wspólnego przedsiębiorcy;
- 4) nabycia przez przedsiębiorcę zorganizowanej części mienia innego przedsiębiorcy (całości lub części przedsiębiorstwa), jeżeli łączna wartość tego mienia przekracza równowartość 10 000 000 euro.

Art. 14. Nie podlega zgłoszeniu zamiar koncentracji:

- 1) jeżeli obrót przedsiębiorcy, nad którym ma nastąpić przejęcie kontroli, zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2, nie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10 000 000 euro;

- 2) polegającej na czasowym nabyciu lub objęciu przez instytucję finansową akcji albo udziałów w celu ich odsprzedaży, jeżeli przedmiotem działalności gospodarczej tej instytucji jest prowadzone na własny lub cudzy rachunek inwestowanie w akcje albo udziały innych przedsiębiorców, pod warunkiem, że odsprzedaż ta nastąpi przed upływem roku od dnia nabycia, oraz że:
  - a) instytucja ta nie wykonuje praw z tych akcji albo udziałów, z wyjątkiem prawa do dywidendy, lub
  - b) wykonuje te prawa wyłącznie w celu przygotowania odsprzedaży całości lub części przedsiębiorstwa, jego majątku lub tych akcji albo udziałów;
- 3) polegającej na czasowym nabyciu przez przedsiębiorcę akcji lub udziałów w celu zabezpieczenia wierzytelności, pod warunkiem że nie będzie on wykonywał praw z tych akcji lub udziałów, z wyłączeniem prawa do ich sprzedaży;
- 4) następującej w toku postępowania upadłościowego, z wyłączeniem przypadków, gdy zamierzający przejąć kontrolę jest konkurentem albo należy do grupy kapitałowej, do której należą konkurenci przedsiębiorcy przejmowanego;
- 5) przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej.

Art. 15. Dokonanie koncentracji przez przedsiębiorcę zależnego uważa się za jej dokonanie przez przedsiębiorcę dominującego.

Art. 16. 1. Obrót, o którym mowa w art. 13 ust. 1, obejmuje obrót zarówno przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji, jak i pozostałych przedsiębiorców należących do grup kapitałowych, do których należą przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji.

2. Obrót, o którym mowa w art. 14 pkt 1, obejmuje obrót zarówno przedsiębiorcy, nad którym ma zostać przejęta kontrola, jak i jego przedsiębiorców zależnych.

Art. 17. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania obrotu, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i art. 14 pkt 1, uwzględniając specyfikę działalności prowadzonej przez przedsiębiorców, a w szczególności zasady rachunkowości odnoszące się do poszczególnych przedsiębiorców, w tym do banków, ubezpieczycieli i funduszy inwestycyjnych.

Rozdział 2

Decyzje w sprawach koncentracji

Art. 18. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Art. 19. 1. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie Koncentracji, gdy – po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji warunków określonych w ust. 2 – konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

2. Prezes Urzędu może na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji nałożyć obowiązek lub przyjąć ich zobowiązanie, w szczególności do:

- 1) zbycia całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców,
- 2) wyzbycia się kontroli nad określonym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami, w szczególności przez zbycie określonego pakietu

akcji lub udziałów, lub odwołania z funkcji członka organu zarządzającego lub kontrolnego jednego lub kilku przedsiębiorców,

3) udzielenia licencji praw wyłącznych konkurentowi

– określając w decyzji, o której mowa w ust. 1, termin spełnienia warunków.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców obowiązek składania, w wyznaczonym terminie, informacji o realizacji tych warunków.

Art. 20. 1. Prezes Urzędu zakazuje, w drodze decyzji, dokonania koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

2. Prezes Urzędu wydaje, w drodze decyzji, zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, w przypadku gdy odstąpienie od zakazu koncentracji jest uzasadnione, a w szczególności:

- 1) przyczyni się ona do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego;
- 2) może ona wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową.

Art. 21. 1. Prezes Urzędu może uchylić decyzje, o których mowa w art. 18, art. 19 ust. 1 i w art. 20 ust. 2, jeżeli zostały one oparte na nierzetelnych informacjach, za które są odpowiedzialni przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji, lub jeżeli przedsiębiorcy nie spełniają warunków, o których mowa w art. 19 ust. 2 i 3. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

2. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w ust. 1, koncentracja została już dokonana, a przywrócenie konkurencji na rynku nie jest możliwe w inny sposób, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, określając termin jej wykonania na warunkach określonych w decyzji, nakazać w szczególności:

- 1) podział połączonego przedsiębiorcy na warunkach określonych w decyzji;
- 2) zbycie całości lub części majątku przedsiębiorcy;
- 3) zbycie udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami lub rozwiązanie spółki, nad którą przedsiębiorcy sprawują wspólną kontrolę.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, nie może być wydana po upływie 5 lat od dnia dokonania koncentracji.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio w przypadku niezgłoszenia Prezesowi Urzędu zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 13 ust. 1, oraz w przypadku niewykonania decyzji o zakazie koncentracji.

Art. 22. 1. Decyzje, o których mowa w art. 18 i art. 19 ust. 1 lub art. 20 ust. 2, wygasają, jeżeli w terminie 2 lat od dnia ich wydania koncentracja nie została dokonana.

2. Prezes Urzędu może, na wniosek przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji, przedłużyć, w drodze postanowienia, termin, o którym mowa w ust. 1, o rok, jeżeli przedsiębiorca wykaże, że nie nastąpiła zmiana okoliczności, w wyniku której koncentracja może spowodować istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

3. Przed wydaniem postanowienia o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.

4. W przypadku wydania postanowienia o odmowie przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, dokonanie koncentracji po upływie tego terminu wymaga zgłoszenia zamiaru koncentracji Prezesowi Urzędu i uzyskania zgody na jej dokonanie na zasadach i w trybie określonych w ustawie.

Art. 23. Prezes Urzędu na wniosek instytucji finansowej może przedłużyć, w drodze decyzji, termin, o którym mowa w art. 14 pkt 2, jeżeli instytucja ta udowodni, że odsprzedaż akcji albo udziałów nie była w praktyce możliwa lub uzasadniona ekonomicznie przed upływem roku od dnia ich nabycia.

Art. 24. Sąd rejestrowy, działając na podstawie odrębnych przepisów, dokona wpisu do rejestru, jeżeli:

- 1) Prezes Urzędu wyda zgodę na dokonanie koncentracji;
- 2) przedsiębiorca wykaże, że zamiar koncentracji nie podlega obowiązkowi zgłoszenia.

Dział IV

Zakaz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Rozdział 1

Praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów

Art. 25. 1. Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z późn. zm.³⁾);

- 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
- 3) nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

3. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Art. 26. Ochrona zbiorowych interesów konsumentów przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw, w szczególności z przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Przepisów ustawy nie stosuje się do spraw o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Rozdział 2

Decyzje w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Art. 27. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 25.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Może również nakazać publikację decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy.

Art. 28. 1. Nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 27, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 25.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

3. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

4. Przepis art. 27 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 29. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 101 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 25, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, art. 27 i 28 oraz art. 107 ust. 1 pkt 4 nie stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 7.

5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków nałożonych w decyzji, o której mowa w ust. 1-3.

6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności, mających istotny wpływ na wydanie decyzji.

7. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

Dział V

Organizacja ochrony konkurencji i konsumentów

Rozdział 1

Prezes Urzędu

Art. 30. 1. Prezes Urzędu jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością Prezesa Urzędu.

2. Prezes Urzędu jest organem wykonującym zadania nałożone na władze państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie art. 84 i 85 Traktatu WE. W szczególności Prezes Urzędu jest właściwym organem ochrony konkurencji w rozumieniu art. 35 rozporządzenia nr 1/2003/WE.

3. Prezes Urzędu jest jednolitym urzędem łącznikowym w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 2006/2004/WE oraz, w zakresie swoich ustawowych kompetencji, jest właściwym organem, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 2006/2004/WE.

4. Prezes Rady Ministrów powołuje Prezesa Urzędu spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego.

5. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu.

6. Prezes Urzędu wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Urzędem”.

Art. 31. Prezes Rady Ministrów powołuje wiceprezesów Urzędu spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego. Prezes Rady Ministrów odwołuje wiceprezesów Urzędu.

Art. 32. Do zakresu działania Prezesa Urzędu należy:

- 1) sprawowanie kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ustawy;
- 2) wydawanie decyzji w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w sprawach koncentracji przedsiębiorców oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a także innych decyzji przewidzianych w ustawie;
- 3) prowadzenie badań stanu koncentracji gospodarki oraz zachowań rynkowych przedsiębiorców;
- 4) przygotowywanie projektów rządowych programów rozwoju konkurencji oraz projektów rządowej polityki konsumenckiej;
- 5) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organami i organizacjami, do których zakresu działania należy ochrona konkurencji i konsumentów;
- 6) wykonywanie zadań i kompetencji organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 1/2003/WE oraz w rozporządzeniu nr 139/2004/WE;
- 7) wykonywanie zadań i kompetencji właściwego organu oraz jednolitego urzędu łącznikowego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 2006/2004/WE;
- 8) opracowywanie i przedkładanie Radzie Ministrów projektów aktów prawnych dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów;
- 9) przedkładanie Radzie Ministrów okresowych sprawozdań z realizacji rządowych programów rozwoju konkurencji i polityki konsumenckiej;

- 10) współpraca z organami samorządu terytorialnego, w zakresie wynikającym z rządowej polityki konsumenckiej;
- 11) inicjowanie badań towarów i usług, wykonywanych przez organizacje konsumenckie;
- 12) opracowywanie i wydawanie publikacji oraz programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 13) występowanie do przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- 14) realizacja zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie współpracy i wymiany informacji w sprawach ochrony konkurencji i pomocy publicznej;
- 15) gromadzenie i upowszechnianie orzecznictwa w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów;
- 16) współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych;
- 17) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub ustawach odrębnych.

Art. 33. 1. Prezes Urzędu wydaje Dziennik Urzędowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

2. W Dzienniku Urzędowym Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mogą być w całości lub w części publikowane:

- 1) decyzje i postanowienia Prezesa Urzędu,
- 2) orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej „sądem ochrony konkurencji i konsumentów”,

- 3) orzeczenia Sądu Apelacyjnego w sprawach dotyczących apelacji od orzeczeń sądu ochrony konkurencji i konsumentów,
  - 4) orzeczenia Sądu Najwyższego w sprawach dotyczących skarg kasacyjnych od orzeczeń Sądu Apelacyjnego
- lub ich sentencje.

3. Publikacji, o których mowa w ust. 2, dokonuje się z pominięciem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

4. W Dzienniku Urzędowym Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zamieszcza się również informacje, komunikaty, ogłoszenia, wyjaśnienia i interpretacje mające istotne znaczenie dla stosowania przepisów w sprawach objętych zakresem działania Prezesa Urzędu.

Art. 34. 1. W skład Urzędu wchodzi Centrala w Warszawie oraz delegatury Urzędu w Bydgoszczy, w Gdańsku, w Katowicach, w Krakowie, w Lublinie, w Łodzi, w Poznaniu, w Warszawie i we Wrocławiu.

2. Delegaturami Urzędu kierują dyrektorzy delegatur.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, właściwość miejscową i rzeczową delegatur Urzędu w sprawach z zakresu działania Prezesa Urzędu, uwzględniając charakter i liczbę spraw występujących na danym terenie.

4. Delegatury Urzędu oprócz spraw należących do ich właściwości mogą załatwiać inne sprawy przekazane im przez Prezesa Urzędu.

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może sprawę należącą do właściwości delegatury przejąć lub przekazać do załatwienia innej delegaturze Urzędu albo sprawę należącą do swojej właściwości przekazać do załatwienia wskazanej delegaturze.

6. Decyzje i postanowienia w sprawach z zakresu właściwości delegatur oraz w sprawach przekazanych do załatwienia przez Prezesa Urzędu na podstawie ust. 5 dyrektorzy delegatur wydają w imieniu Prezesa Urzędu.

Art. 35. Organizację Urzędu określa statut nadany, w drodze zarządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 36. 1. Prezesowi Urzędu podlega Inspekcja Handlowa.

2. Prezes Urzędu zatwierdza przedkładane mu przez Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej kierunki działania Inspekcji Handlowej oraz jej plany kontroli o znaczeniu krajowym.

3. Prezes Urzędu może zlecić Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli lub realizację innych zadań należących do zakresu jego działania.

4. Prezes Urzędu dokonuje okresowych ocen działalności Inspekcji Handlowej na podstawie przedkładanych mu raportów tej Inspekcji i przekazuje wynikające z tych ocen wnioski Głównemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej.

Art. 37. Prezes Urzędu może podawać do publicznej wiadomości informacje o wynikach kontroli Inspekcji Handlowej z pominięciem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział 2

Samorząd terytorialny i organizacje konsumenckie

Art. 38. Zadania w dziedzinie ochrony interesów konsumentów w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami wykonują również: samorząd terytorialny, a także organizacje konsumenckie i inne instytucje, do których statutowych lub ustawowych zadań należy ochrona interesów konsumentów.

Art. 39. Zadaniem samorządu terytorialnego w zakresie ochrony praw konsumentów jest prowadzenie edukacji konsumenckiej, w szczególności przez wprowadzenie elementów wiedzy konsumenckiej do programów nauczania w szkołach publicznych.

Art. 40. 1. Zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, zwany dalej „rzecznikiem konsumentów”.

2. Powiaty mogą, w drodze porozumienia, utworzyć jedno wspólne stanowisko rzecznika konsumentów.

Art. 41. 1. Rzecznika konsumentów powołuje i odwołuje rada powiatu lub rada miasta na prawach powiatu, zwana dalej „radą”.

2. Rzecznika konsumentów powołuje się spośród osób z wyższym wykształceniem, w szczególności prawniczym lub ekonomicznym, i z co najmniej pięcioletnią praktyką zawodową.

3. Rzecznik konsumentów jest bezpośrednio podporządkowany radzie i ponosi przed nią odpowiedzialność.

4. Usytuowanie organizacyjne rzecznika konsumentów określa statut lub regulamin powiatu.

5. W powiatach powyżej 100 tys. mieszkańców i w miastach na prawach powiatu, rzecznik konsumentów może wykonywać swoje zadania przy pomocy wyodrębnionego biura.

Art. 42. 1. Rzecznik konsumentów jest zatrudniony w starostwie powiatowym.

2. Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec rzecznika konsumentów wykonuje starosta.

3. Zasady wynagradzania rzecznika konsumentów regulują art. 20-22 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1593, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 43. 1. Do zadań rzecznika konsumentów w szczególności należy:

- 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi;
- 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

2. Rzecznik konsumentów może w szczególności wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

3. Rzecznik konsumentów w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów jest oskarżycielem publicznym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148, z późn. zm.⁵⁾).

4. Przedsiębiorca, do którego zwrócił się rzecznik konsumentów, działając na podstawie ust. 1 pkt 3, jest obowiązany udzielić rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkować się do uwag i opinii rzecznika.

5. Do rzecznika konsumentów stosuje się odpowiednio przepis art. 63 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 44. 1. Rzecznik konsumentów, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przedkłada radzie do zatwierdzenia roczne sprawozdanie ze swojej działalności w roku poprzednim.

2. Zatwierdzone przez radę sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, rzecznik konsumentów przekazuje właściwej miejscowo delegaturze Urzędu.

3. Rzecznik konsumentów jest obowiązany przekazywać na bieżąco delegaturom Urzędu wnioski i sygnalizować problemy dotyczące ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań przez organy administracji rządowej.

Art. 45. 1. Przy Prezesie Urzędu działa Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów, zwana dalej „Radą”.

2. Rada jest stałym organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu w zakresie spraw związanych z ochroną praw konsumentów na szczeblu samorządu powiatowego.

3. Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) przedstawianie propozycji dotyczących kierunków zmian legislacyjnych w przepisach dotyczących ochrony praw konsumentów;
- 2) wyrażanie opinii w przedmiocie projektów aktów prawnych lub kierunków rządowej polityki konsumenckiej;
- 3) wyrażanie opinii w innych sprawach z zakresu ochrony konsumentów przedłożonych Radzie przez Prezesa Urzędu;
- 4) przekazywanie informacji dotyczących ochrony konsumentów, w zakresie wskazanym przez Prezesa Urzędu.

4. W skład Rady wchodzi dziewięciu rzeczników konsumentów, po jednym z obszaru właściwości miejscowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

5. Członków Rady powołuje i odwołuje Prezes Urzędu. Powołanie następuje na wniosek dyrektorów delegatur, o których mowa w ust. 4, za pisemną zgodą rekomendowanych rzeczników konsumentów. W przypadku odwołania z funkcji rzecznika konsumentów, członkostwo w Radzie wygasa.

6. Członek Rady może być odwołany przez Prezesa Urzędu z powodu:

- 1) naruszenia obowiązków wynikających z członkostwa w Radzie;
- 2) choroby uniemożliwiającej wykonywanie zadań członka Rady;
- 3) złożenia rezygnacji.

7. Obsługę administracyjną Rady zapewnia Urząd.

8. Urząd zwraca członkom Rady koszty przejazdów na posiedzenia Rady, na zasadach określonych w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

9. Tryb pracy Rady określa regulamin ustalony przez Prezesa Urzędu.

Art. 46. 1. Organizacje konsumenckie reprezentują interesy konsumentów wobec organów administracji rządowej i samorządowej i mogą uczestniczyć w realizacji rządowej polityki konsumenckiej.

2. Organizacje, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności prawo do:

- 1) wyrażania opinii o projektach aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących praw i interesów konsumentów;
- 2) opracowywania i upowszechniania konsumenckich programów edukacyjnych;
- 3) wykonywania testów produktów i usług oraz publikowania ich wyników;
- 4) wydawania czasopism, opracowań badawczych, broszur i ulotek;
- 5) prowadzenia nieodpłatnego poradnictwa konsumenckiego oraz udzielania nieodpłatnej pomocy konsumentom w dochodzeniu ich

roszczeń, chyba że statut organizacji stanowi, że działalność ta jest wykonywana odpłatnie;

- 6) udziału w pracach normalizacyjnych;
- 7) realizowania zadań państwowych w dziedzinie ochrony konsumentów, zleczanych przez organy administracji rządowej i samorządowej;
- 8) ubiegania się o dotacje ze środków publicznych na realizację zadań, o których mowa w pkt 7.

3. Organy administracji rządowej i samorządowej są obowiązane do zasięgnięcia opinii organizacji konsumenckich w sprawach dotyczących kierunków działania na rzecz ochrony interesów konsumentów.

Art. 47. Wysokość rocznych dotacji celowych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 169, poz. 1420 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708 i Nr 187, poz. 1381), przekazywanych z budżetu państwa na realizację zadań, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 7, jest ustalana w ustawie budżetowej w części budżetu państwa, której dysponentem jest Prezes Urzędu.

Dział VI

Postępowanie przed Prezesem Urzędu

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 48. 1. Postępowanie przed Prezesem Urzędu jest prowadzone jako postępowanie wyjaśniające, postępowanie antymonopolowe lub postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Postępowanie wyjaśniające może poprzedzać wszczęcie postępowania antymonopolowego lub postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Art. 49. 1. Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu, w drodze postanowienia, postępowanie wyjaśniające, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ustawy, w sprawach dotyczących określonej gałęzi gospodarki, w sprawach dotyczących ochrony interesów konsumentów oraz w innych przypadkach, gdy ustawa tak stanowi.

2. Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu w szczególności:

- 1) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy;
- 2) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- 3) badanie rynku, w tym określenie jego struktury i stopnia koncentracji;
- 4) wstępne ustalenie istnienia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji;
- 5) ustalenie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

3. Zakończenie postępowania wyjaśniającego następuje w drodze postanowienia.

4. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 60 dni od dnia jego wszczęcia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, przepisu ust. 4 oraz art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁶⁾) nie stosuje się.

Art. 50. 1. Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz w sprawach nakładania kar pieniężnych wszczyna się z urzędu.

2. Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji wszczyna się na wniosek lub z urzędu.

Art. 51. 1. Przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

3. Każdy ma prawo składania na piśmie – z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu – wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.

Art. 52. 1. Dowodem z dokumentu w postępowaniu przed Prezesem Urzędu może być tylko oryginał dokumentu lub jego kopia poświadczona przez organ administracji publicznej, notariusza, adwokata, radcę prawnego lub upoważnionego pracownika przedsiębiorcy.

2. Dowodem w postępowaniu przed Prezesem Urzędu jest dokument sporządzony w języku polskim, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Jeżeli dokument został sporządzony w języku obcym, należy przedłożyć także poświadczone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język polski tego dokumentu albo jego części mającej stanowić dowód w sprawie.

Art. 53. 1. Strona, powołująca się na dowód ze świadków, jest obowiązana dokładnie wskazać fakty, które mają być potwierdzone zeznaniami poszczególnych świadków, oraz podać dane umożliwiające prawidłowe wezwanie świadka.

2. Prezes Urzędu, wzywając świadka, podaje w wezwaniu imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wezwanego, miejsce i czas składania wyjaśnień, określa strony i przedmiot sprawy oraz wskazuje przepisy o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 54. 1. Zeznanie świadka, po spisaniu do protokołu, będzie mu odczytane i, stosownie do okoliczności, na podstawie jego uwag uzupełnione lub sprostowane.

2. Protokół przesłuchania świadka podpisuje świadek i prowadzący przesłuchanie pracownik Urzędu.

Art. 55. 1. W sprawach wymagających wiadomości specjalnych Prezes Urzędu, po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru, może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii.

2. Biegłym, w rozumieniu ust. 1, może być również osoba prawna wyspecjalizowana w danej dziedzinie.

Art. 56. Strona może żądać wyłączenia biegłego z przyczyn, z jakich można żądać wyłączenia pracownika Urzędu, do ukończenia czynności biegłego. Strona składająca wniosek o wyłączenie biegłego po rozpoczęciu przez niego czynności jest obowiązana uprawdopodobnić, że przyczyna uzasadniająca wyłączenie powstała później lub że wcześniej nie była jej znana.

Art. 57. Prezes Urzędu może zarządzić okazanie biegłemu akt sprawy i przedmiotu oględzin. Przepisy art. 72 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 58. 1. Opinia biegłego powinna zawierać uzasadnienie.

2. Biegli mogą złożyć opinię łączną.

Art. 59. 1. Prezes Urzędu przyznaje biegłym wynagrodzenie według przepisów o kosztach prowadzenia dowodu z opinii biegłego w postępowaniu sądowym, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Prezes Urzędu może nałożyć na stronę obowiązek wpłacenia zaliczki na poczet wydatków biegłego.

3. Jeżeli nie wydano decyzji stwierdzającej stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję albo naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, koszty wynagrodzenia biegłego ponosi Skarb Państwa.

Art. 60. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się o wydanie opinii do jednostki naukowej.

2. W opinii jednostka wskazuje osobę albo osoby, które przeprowadziły badania i wydały opinię.

3. Przepisy art. 57 i art. 59 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 61. 1. Prezes Urzędu może w toku postępowania przeprowadzić rozprawę.

2. Rozprawa, o której mowa w ust. 1, jest jawna, z wyłączeniem rozprawy lub jej części, podczas której są rozpatrywane informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również inne tajemnice podlegające ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

3. Prezes Urzędu może wezwać na rozprawę i przesłuchać strony, świadków oraz zasięgnąć opinii biegłych.

4. W przypadku wyłączenia jawności rozprawy stosuje się odpowiednio przepisy art. 153, 154 i 479¹⁰ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 62. Prezes Urzędu może zwrócić się o przesłuchanie świadków lub o zasięgnięcie opinii biegłych do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu. Prezes Urzędu, zwracając się do sądu o przeprowadzenie dowodu, wydaje postanowienie, w którym określa:

- 1) sąd, który ma przeprowadzić dowód;
- 2) środek dowodowy;
- 3) fakty podlegające stwierdzeniu.

Art. 63. 1. W toku postępowania przed Prezesem Urzędu może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „kontrolującym”, kontrola u każdego przedsiębiorcy, zwanego dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem.

2. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli:

- 1) pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 2) pracownika organu wnioskującego w rozumieniu art. 3 pkt f rozporządzenia nr 2006/2004/WE w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 3 tego rozporządzenia;
- 3) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.

3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu kontroli,
- 2) wskazanie podstawy prawnej;
- 3) datę i miejsce wystawienia;

- 4) imię, nazwisko i stanowisko kontrolującego oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku upoważnienia do udziału w kontroli osób, o których mowa w ust. 2 – imiona i nazwiska tych osób oraz:
  - a) numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość – w przypadku osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 lub
  - b) numer dowodu osobistego – w przypadku osób, o których mowa w ust. 2 pkt 3;
- 5) oznaczenie kontrolowanego;
- 6) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 7) określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

4. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, wydają odpowiednio: Prezes Urzędu, a na wniosek Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej – wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej.

5. Kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową, a osoby upoważnione do udziału w kontroli, o których mowa w ust. 2, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość.

6. W przypadku nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacja służbowa, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość są okazywane pracownikowi kontrolowanego, osobie, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks

cywilny, albo innej osobie czynnej w miejscu przeprowadzania kontroli. W takim przypadku upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się niezwłocznie kontrolowanemu.

Art. 64. 1. Kontrolujący ma prawo:

- 1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 2) żądania udostępnienia akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli oraz ich odpisów i wyciągów, a także sporządzania z nich notatek;
- 3) żądania od osób, o których mowa w art. 66 ust. 1, ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli.

2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli, na podstawie art. 63 ust. 2, przysługują uprawnienia kontrolującego w zakresie wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego oraz dostępu do akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli oraz ich odpisów i wyciągów, a także do sporządzania z nich notatek oraz uprawnienie do udziału wraz z kontrolującym w przeszukaniu, o którym mowa w art. 65 i 92.

3. W toku kontroli, kontrolujący może korzystać z pomocy funkcjonariuszy innych organów kontroli państwowej lub Policji. Organy kontroli państwowej lub Policja wykonują czynności na polecenie kontrolującego.

4. W uzasadnionych przypadkach przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk. Nośniki informacji, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania kontroli, w tym sposób sporządzania protokołu przeprowadzonej kontroli, uwzględniając cele kontroli.

Art. 65. 1. Kontrolujący w toku kontroli może również dokonać przeszukania pomieszczeń lub rzeczy, za zgodą sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzieloną na wniosek Prezesa Urzędu.

2. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w szczególności wtedy, gdy mogłoby dojść do zatarcia dowodów, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może wystąpić przed wszczęciem postępowania antymonopolowego.

3. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 48 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 1. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów nie przysługuje zażalenie.

4. W sprawach nieuregulowanych w ustawie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁷⁾) mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.

Art. 66. 1. Kontrolowany, osoba przez niego upoważniona, posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 92 ust. 1, oraz osoby, o których mowa w art. 63 ust. 6, są obowiązani do:

- 1) udzielenia żądanych informacji;
- 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu;
- 3) udostępnienia akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów lub innych nośników informacji.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub

współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 67. 1. Prezes Urzędu w toku kontroli, o której mowa w art. 63 ust. 1, może wydać postanowienie o zajęciu akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów lub innych nośników informacji oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni.

2. Osobę posiadającą przedmioty, o których mowa w ust. 1, kontrolujący wzywa do wydania ich dobrowolnie, a w razie odmowy można przeprowadzić ich odebranie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Na postanowienie o zajęciu przedmiotów zażalenie przysługuje osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.

4. Do zabezpieczenia na miejscu kontroli, w celu wykonywania czynności w toku kontroli, akt, ksiąg, innych wszelkiego rodzaju dokumentów lub nośników informacji oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, jak również pomieszczeń kontrolowanego, w których znajdują się te dokumenty lub przedmioty, nie stosuje się ust. 1-3.

Art. 68. 1. Przedmioty podlegające zajęciu, o którym mowa w art. 67 ust. 1, wydane, odebrane lub znalezione w czasie kontroli, należy po dokonaniu oględzin i sporządzeniu protokołu zatrzymania zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na każde żądanie organu prowadzącego postępowanie.

2. Protokół zatrzymania rzeczy powinien zawierać oznaczenie sprawy, z którą zatrzymanie rzeczy lub przeszukanie ma związek, oraz podanie dokładnej godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności, dokładną listę zatrzymanych rzeczy i, w miarę potrzeby, ich opis, a ponadto wskazanie postanowienia Prezesa Urzędu o zajęciu. Protokół podpisuje dokonujący zajęcia i przedstawiciel kontrolowanego.

3. Dokonujący zajęcia przedmiotów, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do natychmiastowego wręczenia osobom zainteresowanym pokwitowania stwierdzającego, jakie przedmioty i przez kogo zostały zatrzymane, oraz do niezwłocznego powiadomienia przedsiębiorcy, którego przedmioty zostały zajęte.

4. Zatrzymane przedmioty należy zwrócić niezwłocznie po stwierdzeniu, że są zbędne dla prowadzonego postępowania albo po uchynieniu przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowienia o zajęciu przedmiotów, jednak nie później niż po upływie terminu, o którym mowa w art. 67 ust. 1.

Art. 69. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę, w tym dokonać przeszukania na podstawie art. 65 lub 92:

- 1) na wniosek Komisji Europejskiej, jeżeli przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 92 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE lub rozporządzenia nr 139/2004/WE;
- 2) na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE oraz art. 12 rozporządzenia nr 139/2004/WE.

Art. 70. 1. Prezes Urzędu, na wniosek lub z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć prawo wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, jeżeli udostępnienie tego materiału groziłoby ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również materiałów włączonych do postępowania na podstawie art. 74 ust. 5.

3. Na postanowienie wydane na podstawie ust. 1 przysługuje zażalenie.

4. Składający wniosek o ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego przedkłada Prezesowi Urzędu również wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

5. Stronom udostępnia się wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

Art. 71. 1. Wszelkie informacje i dowody uzyskane przez Prezesa Urzędu w trybie art. 110, w tym informacje o wystąpieniu przedsiębiorcy o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie, nie podlegają udostępnieniu, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Prezes Urzędu udostępnia stronom informacje i dowody, o których mowa w ust. 1, przed wydaniem decyzji.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy przedsiębiorca występujący o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie wyrazi pisemną zgodę na udostępnienie informacji i dowodów, o których mowa w ust. 1.

Art. 72. 1. Pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji, podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o których powzięli wiadomość w toku postępowania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do informacji powszechnie dostępnych, informacji o wszczęciu postępowania oraz informacji o wydaniu decyzji kończących postępowanie i ich ustaleniach.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do pracowników Inspekcji Handlowej oraz innych osób biorących udział w kontroli, o których mowa w art. 63 ust. 1 i 2.

Art. 73. Organy administracji publicznej są obowiązane do udostępniania Prezesowi Urzędu znajdujących się w ich posiadaniu akt oraz informacji istotnych dla postępowania toczącego się przed Prezesem Urzędu.

Art. 74. 1. Informacje uzyskane w toku postępowania nie mogą być wykorzystane w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 2-4.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) postępowania karnego prowadzonego w trybie publicznoskargowym lub postępowania karno-skarbowego;
- 2) innych postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu;
- 3) wymiany informacji z Komisją Europejską i organami ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 4) wymiany informacji z Komisją Europejską i właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 2006/2004/WE;
- 5) przekazywania właściwym organom informacji, które mogą wskazywać na naruszenie odrębnych przepisów.

3. Prezes Urzędu udostępnia organom regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz gospodarki paliwami i energią, zwanymi dalej „organami regulacyjnymi”, informacje, w tym wyniki badań i analiz rynkowych, niezbędne w postępowaniach prowadzonych przez te organy, z wyjątkiem informacji:

- 1) co do których obowiązek zachowania poufności wynika z zobowiązań międzynarodowych, w szczególności informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 81 lub 82 Traktatu WE;

2) uzyskanych od przedsiębiorcy w związku z zastosowaniem art. 110 ustawy.

4. Organy regulacyjne są obowiązane do ochrony informacji uzyskanych na podstawie ust. 3, w szczególności informacje te nie mogą być wykorzystane w postępowaniach innych niż prowadzone przez organy regulacyjne. Art. 70 i 72 stosuje się odpowiednio.

5. Informacje uzyskane w toku postępowania od organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej mogą być wykorzystane w toku tego postępowania na warunkach, na jakich zostały przekazane przez ten organ, włączając w to niewykorzystanie informacji do nałożenia sankcji na określone osoby.

6. Prezes Urzędu zawiadamia strony o zaliczeniu w poczet dowodów informacji uzyskanych w trakcie innego prowadzonego przez niego postępowania.

Art. 75. Prezes Urzędu, wydając decyzję kończącą postępowanie, uwzględnia tylko zarzuty, do których strony mogły się ustosunkować.

Art. 76. 1. Prezes Urzędu umarza postępowanie, w drodze postanowienia, w przypadku:

- 1) wycofania zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców;
- 2) nienałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 107 ust. 2, art. 108 i 109;
- 3) przejęcia sprawy przez Komisję Europejską na podstawie przepisów prawa wspólnotowego.

2. Prezes Urzędu może, w drodze postanowienia, umorzyć postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 77. Nie wszczyna się, z zastrzeżeniem art. 94 i 106, postępowania, jeżeli upłynęło 5 lat od końca roku, w którym:

- 1) dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy;
- 2) uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej.

Art. 78. 1. Jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

2. W uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu tylko części kosztów albo nie obciążać jej kosztami.

Art. 79. Prezes Urzędu może, niezależnie od wyniku sprawy, nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów wywołanych jej niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem, a zwłaszcza kosztów powstałych wskutek uchylecia się od wyjaśnień lub złożenia wyjaśnień niezgodnych z prawdą, zatajenia lub opóźnionego powołania dowodów.

Art. 80. Koszty niezbędnych opinii biegłych i jednostek naukowych w sprawach dotyczących koncentracji ponoszą przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji.

Art. 81. Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Art. 82. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

2. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezes Urzędu przekazuje je niezwłocznie wraz z aktami sprawy do sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

3. Jeżeli Prezes Urzędu uzna odwołanie za słuszne, może – nie przekazując akt sądowi – uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części, o czym bezzwłocznie powiadamia stronę, przesyłając jej nową decyzję, od której stronie przysługuje odwołanie.

4. Przed przekazaniem odwołania do sądu ochrony konkurencji i konsumentów lub uchyleniem albo zmianą decyzji na podstawie ust. 3, Prezes Urzędu może również, w uzasadnionych przypadkach, przeprowadzić dodatkowe czynności, zmierzające do wyjaśnienia zarzutów podniesionych w odwołaniu.

5. Do postanowień Prezesa Urzędu, na które przysługuje zażalenie, przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia.

Art. 83. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu stronie nie przysługują środki prawne wzruszenia decyzji przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego, dotyczące wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do postanowień Prezesa Urzędu.

Art. 84. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 85.

Art. 85. W sprawach dotyczących dowodów w postępowaniu przed Prezesem Urzędu w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio art. 227-315 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 86. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio w sprawach nakładania kar pieniężnych za naruszenie przepisów ustawy.

Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję

Art. 87. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję wraz z uzasadnieniem.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję;
- 2) opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia;
- 3) wskazanie przepisu ustawy lub Traktatu WE, którego naruszenie zarzuca zgłaszający zawiadomienie;
- 4) uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy lub Traktatu WE;
- 5) dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie.

3. Do zawiadomienia dołącza się wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy.

4. Prezes Urzędu przekazuje zgłaszającemu zawiadomienie, w terminie określonym w art. 35-38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, informację na piśmie o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem.

Art. 88. 1. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1/2003/WE, nie wszczynają postępowania antymonopolowego, w przypadku gdy:

- 1) Komisja Europejska prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
- 2) sprawa została rozstrzygnięta przez Komisję Europejską.

2. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1/2003/WE, może nie wszcząć postępowania antymonopolowego, w przypadku gdy:

- 1) właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
- 2) sprawa została rozstrzygnięta przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, Prezes Urzędu wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie, może, w drodze postanowienia, zawiesić postępowanie do czasu wydania rozstrzygnięcia przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 89. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk ograniczających konkurencję.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego i zawiadamia o tym strony.

Art. 90. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania antymonopolowego może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu określa czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie.

3. Prezes Urzędu może przedłużyć, w drodze decyzji, czas obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 107 ust. 1 pkt 1 i 2.

Art. 91. Prezes Urzędu może nadać rygor natychmiastowej wykonalności decyzji w całości lub w części, jeżeli wymaga tego ochrona konkurencji lub ważny interes konsumentów.

Art. 92. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i inne nośniki informacji mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów może, na wniosek Prezesa Urzędu, udzielić zgody na przeprowadzenie przeszukania, w tym na dokonanie zajęcia przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, przez funkcjonariuszy Policji. Przepis art. 65 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

2. W przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1, bierze również udział upoważniony pracownik Urzędu lub inne osoby, o których mowa w art. 63 ust. 2.

3. Policja, na polecenie sądu ochrony konkurencji i konsumentów, przeprowadza czynności, o których mowa w ust. 1.

Art. 93. Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepisy art. 35-38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 94. Nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok.

Rozdział 3

Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji

Art. 95. 1. Stroną postępowania jest każdy kto zgłasza, zgodnie z ust. 2, zamiar koncentracji.

2. Zgłoszenia zamiaru koncentracji dokonują:

- 1) wspólnie łączący się przedsiębiorcy – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1;
- 2) przedsiębiorca przejmujący kontrolę – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2;
- 3) wspólnie wszyscy przedsiębiorcy biorący udział w utworzeniu wspólnego przedsiębiorcy – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 3;
- 4) przedsiębiorca nabywający zorganizowaną część mienia innego przedsiębiorcy – w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 4.

3. W przypadku gdy koncentracji dokonuje przedsiębiorca dominujący za pośrednictwem co najmniej dwóch przedsiębiorców zależnych, zgłoszenia zamiaru tej koncentracji dokonuje przedsiębiorca dominujący.

4. Od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji przedsiębiorcy uiszczają opłaty. Jeżeli wraz ze złożonym wnioskiem nie zostanie uiszczona opłata, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni, z pouczeniem, że nieuiszczenie opłaty spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 4, stanowią dochód budżetu państwa.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru koncentracji, w tym wykaz informacji i dokumentów, które powinno ono zawierać, uwzględniając specyfikę działalności prowadzonej

przez różne rodzaje przedsiębiorców, w szczególności przez instytucje finansowe;

- 2) wysokość opłat, o których mowa w ust. 4, oraz tryb ich uiszczania, mając na uwadze, aby nie stanowiły one bariery dla przedsiębiorców w zakresie dokonywania koncentracji.

Art. 96. 1. Prezes Urzędu:

- 1) zwraca zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli zamiar koncentracji nie podlega zgłoszeniu na podstawie art. 13 w związku z art. 14;
- 2) może zwrócić, w terminie 14 dni, zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli nie spełnia ono warunków, jakim powinno odpowiadać;
- 3) może wezwać zgłaszającego zamiar koncentracji do usunięcia wskazanych braków w zgłoszeniu lub uzupełnienia w nim niezbędnych informacji w wyznaczonym terminie;
- 4) może zwrócić zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli pomimo wezwania na podstawie pkt 3, zgłaszający zamiar koncentracji nie usuwa wskazanych braków lub nie uzupełnia informacji w wyznaczonym terminie.

2. Prezes Urzędu może przedstawić przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom uczestniczącym w koncentracji warunki, o których mowa w art. 19 ust. 2, wyznaczając termin na ustosunkowanie się do zgłoszonej propozycji; brak odpowiedzi lub odpowiedź negatywna powoduje wydanie decyzji, o której mowa w art. 20 ust. 1.

Art. 97. 1. Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji powinno być zakończone nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

2. W przypadku przedstawienia przez przedsiębiorcę warunków określonych w art. 19 ust. 2 termin, o którym mowa w ust. 1, ulega przedłużeniu o 14 dni.

3. Do terminów określonych w ust. 1 i 2 nie wlicza się okresów oczekiwania na dokonanie zgłoszenia przez pozostałych uczestników koncentracji, a także okresów na usunięcie braków lub uzupełnienie informacji, o których mowa w art. 96 ust. 1 pkt 3, lub ustosunkowanie się do przedstawionych przez Prezesa Urzędu warunków, o których mowa w art. 19 ust. 2, oraz okresów oczekiwania na uiszczenie opłaty, o której mowa w art. 95 ust. 4.

Art. 98. 1. Przedsiębiorcy, których zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu, są obowiązani do wstrzymania się od dokonania koncentracji do czasu wydania przez Prezesa Urzędu decyzji lub upływu terminu, w jakim decyzja powinna zostać wydana.

2. Czynność prawna, na podstawie której ma nastąpić koncentracja, może być dokonana pod warunkiem wydania przez Prezesa Urzędu, w drodze decyzji, zgody na dokonanie koncentracji lub upływu terminów, o których mowa w art. 97.

Art. 99. Nie stanowi naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 98 ust. 1, realizacja publicznej oferty kupna lub zamiany akcji, zgłoszonej Prezesowi Urzędu na podstawie art. 13 ust. 1, jeżeli nabywca nie korzysta z prawa głosu wynikającego z nabytych akcji lub czyni to wyłącznie w celu utrzymania pełnej wartości swej inwestycji kapitałowej lub dla zapobieżenia poważnej szkodzi, jaka może powstać u przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji.

Art. 100. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w art. 21 ust. 1 lub 4, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, dokonać podziału przedsiębiorcy. Do podziału spółki stosuje się odpowiednio przepisy art. 528-550 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.⁸⁾). Prezesowi Urzędu przysługują kompetencje organów spółek uczestniczących w podziale. Prezes Urzędu może ponadto wystąpić do sądu o unieważnienie umowy lub podjęcie innych środków prawnych zmierzających do przywrócenia stanu poprzedniego.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Art. 101. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może także zgłosić zagraniczna organizacja wpisana na listę organizacji uprawnionych w państwach członkowskich Unii Europejskiej do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, jeżeli cel jej działania uzasadnia zgłoszenie przez nią zawiadomienia dotyczącego naruszenia wynikającego z niezgodnych z prawem zaniechań lub działań podjętych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zagrażających zbiorowym interesom konsumentów w państwie członkowskim, w którym organizacja ta ma swoją siedzibę.

3. Przepisy art. 87 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 102. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zawiadamia o tym strony.

Art. 103. W postępowaniu w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów może być zawarta ugoda, jeżeli przemawia za tym charakter sprawy, a ugoda nie zmierza do obejścia prawa lub nie narusza interesu publicznego lub słusznego interesu konsumentów.

Art. 104. Prezes Urzędu może nadać decyzji w całości lub w części rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes konsumentów.

Art. 105. Postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów powinno się zakończyć nie później niż w ciągu dwóch miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Przepisy art. 35-38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 106. Nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok.

Dział VII

Kary pieniężne

Art. 107. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie:

- 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9;
- 2) dopuścił się naruszenia art. 81 lub 82 Traktatu WE;
- 3) dokonał koncentracji bez uzyskania zgody Prezesa Urzędu;
- 4) dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 25.

2. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:

- 1) we wniosku, o którym mowa w art. 23, lub w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 95 ust. 2, podał nieprawdziwe dane;
- 2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3 lub art. 51 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 3) nie współdziałała w toku kontroli prowadzonej w ramach postępowania na podstawie art. 63, z zastrzeżeniem art. 66 ust. 2.

3. W przypadku gdy przedsiębiorca powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się przychód osiągnięty przez tych przedsiębiorców w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca nie osiągnął przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, Prezes Urzędu może ustalić karę pieniężną w wysokości do dwustukrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 108. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10 000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 27, art. 29 ust. 1 oraz art. 90 ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 67 ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz koncentracji; karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.

Art. 109. 1. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy karę pieniężną w

wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli osoba ta umyślnie albo nieumyślnie:

- 1) nie wykonała decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 108;
- 2) nie zgłosiła zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 13;
- 3) nie udzieliła informacji lub udzieliła nierzetelnych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 51.

2. Prezes Urzędu może nałożyć karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, na:

- 1) osobę upoważnioną przez kontrolowanego, o której mowa w art. 63 ust. 5, posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 92 ust. 1, oraz osoby, o których mowa w art. 63 ust. 6, za:
  - a) nieudzielenie informacji lub udzielenie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu,
  - b) brak współdziałania w toku kontroli prowadzonej w ramach postępowania na podstawie art. 63;
- 2) świadków za nieuzasadnioną odmowę zeznań.

Art. 110. 1. Prezes Urzędu, z zastrzeżeniem ust. 4, odstępuje od nałożenia kary, o której mowa w art. 107 ust. 1 pkt 1 lub 2, na przedsiębiorcę biorącego udział w porozumieniu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lub art. 81 Traktatu WE, jeżeli przedsiębiorca ten spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jako pierwszy z uczestników porozumienia:
  - a) dostarczy Prezesowi Urzędu informację o istnieniu zakazanego porozumienia, wystarczającą do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub

- b) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód umożliwiający wydanie decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11 – jeżeli Prezes Urzędu nie posiadał w tym czasie informacji i dowodów wystarczających do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub wydania decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11;
- 2) współpracuje z Prezesem Urzędu w toku postępowania w pełnym zakresie, dostarczając niezwłocznie wszelkie dowody, którymi dysponuje, albo którymi może dysponować, i udzielając niezwłocznie wszelkich informacji związanych ze sprawą, z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa Urzędu;
- 3) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później niż w dniu poinformowania Prezesa Urzędu o istnieniu porozumienia lub przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1 lit. b);
- 4) nie był inicjatorem zawarcia porozumienia i nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu.

2. Jeżeli przedsiębiorca uczestniczący w porozumieniu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lub art. 81 Traktatu WE, nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu obniża karę, o której mowa w art. 107 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na tego przedsiębiorcę, jeżeli spełnia on łącznie następujące warunki:

- 1) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód, który w istotny sposób przyczyni się do wydania decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11;
- 2) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później niż w momencie przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Prezes Urzędu, z zastrzeżeniem art. 111, nakłada karę:

- 1) w wysokości nie większej niż 5% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary – na

przedsiębiorcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;

- 2) w wysokości nie większej niż 7% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary – na przedsiębiorcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;
- 3) w wysokości nie większej niż 8% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary – na pozostałych przedsiębiorców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 2-4, Prezes Urzędu nakłada karę w wysokości określonej w ust. 3 pkt 1, w przypadku gdy inny przedsiębiorca biorący udział w porozumieniu spełnił wcześniej warunki określone w ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2-4.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie, w tym w szczególności:

- 1) sposób przyjmowania oraz rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie,
- 2) sposób zawiadamiania przedsiębiorców o stanowisku Prezesa Urzędu – mając na uwadze konieczność zapewnienia możliwości dokonania rzetelnej oceny spełnienia przez przedsiębiorców warunków, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz właściwego zakwalifikowania wniosków.

Art. 111. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w art. 110 ust. 3, uwzględnia się przychód osiągnięty przez tych przedsiębiorców w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca nie osiągnął przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, Prezes Urzędu nakłada karę w wysokości do:

- 1) pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia – na przedsiębiorcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w art. 110 ust. 2;
- 2) siedemdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia – na przedsiębiorcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w art. 110 ust. 2;
- 3) osiemdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia – na pozostałych przedsiębiorców, którzy spełnili warunki, o których mowa w art. 110 ust. 2.

Art. 112. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 107-109, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Art. 113. 1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 107-109, są płatne z dochodu po opodatkowaniu lub innej formy nadwyżki dochodów nad wydatkami zmniejszonej o podatki.

2. Wykonanie kary pieniężnej nałożonej przez Prezesa Urzędu ulega zawieszeniu do czasu uprawomocnienia się decyzji o jej nałożeniu.

3. Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych, o których mowa w art. 107-109, stanowią dochód budżetu państwa.

4. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu.

5. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 4, kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary pieniężnej odsetek nie pobiera się.

Art. 114. 1. Prezes Urzędu może na wniosek przedsiębiorcy lub osób, o których mowa w art. 109, w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie, odroczyć uiszczenie kary pieniężnej albo rozłożyć ją na raty ze względu na ważny interes wnioskodawcy.

2. Prezes Urzędu może uchylić, w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie, odroczenie uiszczenia kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty, jeżeli ujawniły się nowe lub poprzednio nieznane okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia.

Dział VIII

Przepis karny

Art. 115. 1. Kto, wbrew przepisowi art. 43 ust. 4, narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi konsumentów wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub obowiązek ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika, podlega karze grzywny, nie mniejszej niż 2 000 zł.

2. Orzekanie w sprawach o czyny określone w ust. 1 następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

Dział IX

Przepis zmieniający, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 116. W ustawie z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z późn. zm.⁹⁾) uchyla się rozdział 5.

Art. 117. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o którym mowa w art. 112, uwzględnia się również okoliczność naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

Art. 118. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Postępowania antymonopolowe w sprawach koncentracji, wszczęte na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, umarza się, w przypadku gdy zamiar koncentracji nie podlega obowiązkowi zgłoszenia na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Wnioski o wszczęcie postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, złożone na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, na podstawie których nie zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję lub postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, traktuje się jako zawiadomienia dotyczące podejrzenia stosowania tych praktyk, w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 119. Członkowie Krajowej Rady Rzeczników Konsumentkich utworzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują członkostwo w Radzie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, na zasadach w niej określonych.

Art. 120. 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 121. Traci moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 122. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 98/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz.Urz. UE L 166 z 11.06.1998; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, tom 004, str. 43).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122,

poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466 i Nr 104, poz. 711.

- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 214, poz. 1806, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 23, poz. 192 i Nr 122, poz. 1020 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 549.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 109, poz. 1031 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 128, poz. 1351 oraz z 2005 r. Nr 132, poz. 1103 i Nr 143, poz. 1203.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852, Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061, Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405, Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479 oraz z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1013 i Nr 167, poz. 1192.
- 8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935.
- 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1997 r. Nr 30, poz. 164 i Nr 47, poz. 298, z 2000 r. Nr 122, poz. 1319, z 2001 r. Nr 63, poz. 637, z 2002 r. Nr 240, poz. 2055 oraz z 2004 r. Nr 281, poz. 2775.

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ma na celu wdrożenie procedur wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/2004/WE z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz.Urz. UE L 364, z 9.12.2004, str. 1 i n.), a także wprowadzenie istotnych zmian w stosunku do obowiązującej ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

Obecnie obowiązująca ustawa reguluje zagadnienia obejmujące swoim zakresem trzy podstawowe aspekty ochrony konkurencji i konsumentów – zakazuje stosowania praktyk ograniczających konkurencję (antykonkurencyjnych porozumień i nadużywania pozycji dominującej), ustala zasady notyfikacji Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezesowi UOKiK) koncentracji przedsiębiorców mogących wywołać negatywne skutki na rynku właściwym oraz zakazuje stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W ustawie przewidziano również procedury, które pozwalają Prezesowi UOKiK egzekwować ww. zakazy i obowiązki przedsiębiorców (łącznie z nakładaniem kar pieniężnych). Ponadto zawiera ona przepisy określające zakres zadań Prezesa UOKiK i organizację Urzędu, jak również przepisy dotyczące organizacji i zadań samorządu terytorialnego w zakresie ochrony interesów konsumentów.

Pięcioletnia praktyka Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na gruncie stosowania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wykazuje, że ustawa ta jest skutecznym instrumentem ochrony konkurencji i konsumentów, niemniej jednak konieczne jest zrewidowanie obecnie funkcjonujących przepisów materialnoprawnych i proceduralnych. Projekt zachowuje więc większość rozwiązań zawartych w obowiązującej ustawie, dążąc jednak do zwiększenia efektywności działań Prezesa UOKiK przez wprowadzenie nowych narzędzi ochrony konkurencji i konsumentów i usprawnienie już istniejących. W związku z ilością i ciężarem gatunkowym zmian, uchwalenie nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wydaje się być rozwiązaniem niezbędnym. Regulacje zawarte w projekcie w sposób kompleksowy wychodzą naprzeciw bieżącym

potrzebom, uwzględniających kilkuletnie doświadczenie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz aktualne warunki rynkowe. Najbardziej istotną zmianą w stosunku do obowiązującej ustawy jest odstąpienie od prowadzenia postępowań na wniosek w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ma to na celu usprawnienie funkcjonowania Urzędu i umożliwienie Prezesowi Urzędu prowadzenia postępowań dotyczących jedynie najpoważniejszych naruszeń ustawy, mających najbardziej istotny wpływ na rynek. Najważniejszą zmianą z uwagi na aspekt ochrony konsumentów jest natomiast wprowadzenie możliwości stosowania kar pieniężnych wobec przedsiębiorców, którzy dopuszczają się praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (do tej pory Prezes UOKiK mógł nałożyć karę dopiero za niewykonanie jego decyzji).

- I. Rozporządzenie nr 2006/2004/WE obowiązuje od dnia 29 grudnia 2005 r. (z wyłączeniem przepisów dotyczących wzajemnej pomocy – określonych w rozdziale II i III, które obowiązywać będą od dnia 29 grudnia 2006 r.) bezpośrednio na terytoriach państw członkowskich Unii Europejskiej (nie wymaga implementacji do polskiego porządku prawnego). Zobowiązuje ono każde państwo członkowskie do dokonania odpowiednich zmian legislacyjnych i instytucjonalnych w celu umożliwienia jego sprawnego stosowania.

W związku z tym, że krajowe organy ochrony konsumentów nie posiadają kompetencji do badania przypadków naruszenia prawa wykraczających poza ich jurysdykcję – celem projektowanej regulacji jest ułatwienie współpracy z innymi organami ochrony konsumentów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisją Europejską w przypadkach naruszenia przepisów wewnątrzspółnotowych. Rozporządzenie nr 2006/2004/WE przewiduje ustanowienie sieci organów publicznych zajmujących się egzekwowaniem prawa ochrony konsumentów na terytorium całej Wspólnoty, w ramach której krajowe organy ochrony konsumentów świadczyć będą wzajemną pomoc polegającą m.in. na wymianie informacji, wykrywaniu i śledzeniu naruszeń wewnątrzspółnotowych oraz podejmowaniu działań w celu doprowadzenia do ich zaprzestania lub zakazu. Działania te są niezbędne do należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz skutecznej ochrony konsumentów na terenie całej

Wspólnoty.

Współdziałanie między kompetentnymi organami ochrony konsumentów dotyczyć ma jedynie współpracy w zakresie tzw. naruszeń transgranicznych (każde działanie lub zaniechanie sprzeczne z przepisami prawnymi, które chronią interesy konsumentów, a które szkodzi lub może szkodzić zbiorowym interesom konsumentów zamieszkałych w jednym lub więcej niż jednym państwie członkowskim – innym niż państwo członkowskie, w którym miało miejsce działanie lub zaniechanie, lub gdzie odpowiedzialny przedsiębiorca ma siedzibę, albo gdzie znajdują się dowody bądź aktywa związane z tym działaniem, bądź zaniechaniem).

Każde państwo członkowskie jest zobowiązane do wyznaczenia właściwego organu i jednolitego urzędu łącznikowego (o których mowa w art. 3 lit. c i d rozporządzenia). Organy te będą odpowiedzialne za stosowanie rozporządzenia nr 2006/2004/WE. W prezentowanym projekcie ustawy funkcję właściwego organu i jednolitego urzędu łącznikowego powierza się Prezesowi UOKiK.

Uprawnienia przyznane właściwym organom i jednolitym urzędom łącznikowym na podstawie rozporządzenia nr 2006/2004/WE dotyczą m.in. możliwości przeprowadzania kontroli u przedsiębiorcy, wzywania przedsiębiorców do zaprzestania naruszeń, nakładania kar pieniężnych oraz wydawania w tym zakresie niezbędnych decyzji i ich publikacji. Posiadając powyższe uprawnienia, organy ochrony konsumentów państw członkowskich będą mogły podejmować określone działania prawne, pozwalające na ustalenie, czy nastąpiło naruszenie transgraniczne, bądź też, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że może ono nastąpić.

W celu umożliwienia sprawnego stosowania rozporządzenia 2006/2004/WE wprowadzono następujące przepisy w projekcie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: art. 4 pkt 22, art. 30 ust. 3, art. 32 pkt 7, art. 63 ust. 2 pkt 2, art. 74 ust. 2 pkt 4.

II. Dział I – Przepisy ogólne

W art. 1 ustawodawca określił cel oraz zakres zastosowania ustawy, a także organy

właściwe w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Podstawowym zadaniem ustawy jest ochrona przedsiębiorców oraz konsumentów podejmowana w interesie publicznoprawnym. Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawa reguluje zasady oraz tryb przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, a także antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków, jeżeli te praktyki lub koncentracje wywołują lub mogą wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zasada eksterytorialności wyrażona w art. 1 ust. 2 oznacza właściwość polskiej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawach przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców, a także praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli ich skutki mogą wystąpić na terytorium RP.

Art. 3 projektu wskazuje, że przepisów ustawy nie stosuje się do ograniczeń konkurencji dopuszczonych na podstawie odrębnych ustaw. Nieumieszczenie w katalogu wyłączenia z zakresu stosowania ustawy zbiorowych układów pracy (przepis taki znajduje się w obecnie obowiązującej ustawie) jest podyktowane faktem, że zagadnienie to w żadnym stopniu nie zawiera się w aspekcie przedmiotowym ustawy, gdyż dotyczy stosunków między pracodawcą a pracownikiem.

W art. 4 projektu zawarto definicje najważniejszych pojęć, które znajdują się w przepisach ustawy, zdefiniowano m.in. pojęcie przedsiębiorcy, przedsiębiorcy dominującego, rynku właściwego, porozumień, grupy kapitałowej. Definicje te co do zasady stanowią powtórzenie definicji zawartych w obowiązującej ustawie.

Zmianie uległo pojęcie przedsiębiorcy, mające w przepisach o ochronie konkurencji i konsumentów bardzo szeroki zakres. Obejmuje ono nie tylko przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (w tym podmioty, które są przedsiębiorcami w rozumieniu tej ustawy, ale w stosunku do których zastosowanie jej przepisów zostało wyłączone, m.in. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe oraz jego jednostki organizacyjne), ale również jednostki organizujące lub świadczące usługi o charakterze użyteczności publicznej, osoby fizyczne wykonujące zawód we własnym imieniu i na własny rachunek oraz

związki przedsiębiorców. Zmiana definicji przedsiębiorcy dotyczy osób fizycznych niespełniających powyższych przesłanek, ale mających istotny wpływ na innych przedsiębiorców. Zgodnie z nowym brzmieniem definicji osoba fizyczna (niebędąca przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej i niespełniająca przesłanek określonych w art. 4 pkt 1 lit. a i b) jest uznawana za przedsiębiorcę, w sytuacji, gdy kontroluje innego przedsiębiorcę i podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, czego efektem jest utworzenie quasi grupy kapitałowej (osoba fizyczna kontroluje samodzielnie kilku przedsiębiorców). W obecnie obowiązującej ustawie jako przedsiębiorcę traktowano już osobę fizyczną, która dysponowała znacznym, ale nie kontrolnym pakietem akcji lub udziałów innego przedsiębiorcy i podejmowała dalsze czynności podlegające kontroli koncentracji. Przepis ulega zmianie zgodnie z przyjętą w projekcie zasadą ograniczania obowiązku notyfikacji koncentracji Prezesowi UOKiK oraz ograniczania liczby stanów faktycznych, które traktuje się jako koncentracje (art. 13).

Dział II – Zakaz praktyk ograniczających konkurencję

Do praktyk ograniczających konkurencję zalicza się porozumienia ograniczające konkurencję (art. 6-8) oraz nadużywanie pozycji dominującej (art. 9)

1. Zakaz porozumień ograniczających konkurencję

Porozumienia ograniczające konkurencję należą do najgroźniejszych naruszeń, jakich dopuszczają się przedsiębiorcy w sferze konkurencji. W projekcie (podobnie jak ma to miejsce w obowiązującej ustawie) wprowadza się zakaz porozumień, których celem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym (art. 6 ust. 1). Przyjęte w projekcie rozwiązanie jest analogiczne do rozwiązania zawartego w obecnie obowiązującej ustawie – ustanawia się generalny zakaz porozumień ograniczających konkurencję oraz przykładowe ich wyliczenie. Porozumienia te są w całości lub odpowiedniej części nieważne (art. 6 ust. 2). Zakaz porozumień ograniczających konkurencję ma

charakter zakazu względnego, gdyż ustawodawca wprowadził dwa wyjątki od art. 6 ustawy. Wyłączeniem ustawowym objęte są przede wszystkim porozumienia, które przyczyniają się do polepszenia produkcji oraz dystrybucji towarów lub postępu technicznego lub gospodarczego, zapewniają nabywcy lub użytkownikowi odpowiednią część wynikających stąd korzyści i które nie nakładają na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów oraz nie stwarzają przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów (art. 8). Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć określone rodzaje porozumień, spełniające przesłanki, o których mowa w art. 8 ust. 1, spod zakazu, biorąc pod uwagę korzyści, jakie mogą przynieść określone rodzaje porozumień. Stanowi to znaczne ułatwienie dla przedsiębiorców – jeżeli ich porozumienie zostało objęte rozporządzeniem, mają pewność co do tego, że mogą je zawrzeć, pomimo, że spełnia ono równocześnie przesłanki określone w art. 6. W przypadku gdy rozporządzenie nie zostało wydane w stosunku do jakiegoś typu porozumień (spełniającego przesłanki określone w art. 6 ust. 1), przedsiębiorca mający zamiar zawrzeć takiego rodzaju porozumienie musi samodzielnie dokonać oceny, czy spełnia ono przesłanki wyłączenia określone w art. 8 ust. 1, a więc czy jest dopuszczalne w świetle przepisów antymonopolowych. Wyłączeniem spod zakazu, o którym mowa w art. 5, objęte są również porozumienia, o których mowa w art. 7, czyli porozumienia zawierane między przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami, jeżeli udział w rynku posiadany przez któregokolwiek z nich nie przekracza 10%, na żadnym z rynków właściwych objętych porozumieniem, a także porozumienia zawierane między konkurentami, których łączny udział w rynku nie przekracza 5%. Są to tzw. porozumienia bagatelne, które ze względu na niski udział w rynku ich stron nie ograniczają prawidłowych mechanizmów rynkowych w warunkach istnienia wolnej konkurencji.

Art. 7, co do zasady, stanowi powtórzenie art. 6 obecnie obowiązującej ustawy, został jednak doprecyzowany – dotychczasowy budził trudności interpretacyjne, posługiwał się bowiem pojęciem „przedsiębiorców działających na różnych

szczeblach obrotu” (pojęcie to zostało zamienione w projekcie na bardziej precyzyjne: „przedsiębiorcy niebędący konkurentami”), a jednocześnie wynikał z niego obowiązek obliczania udziału tych przedsiębiorców we wspólnym rynku, którego de facto nie ma w przypadku przedsiębiorców niebędących konkurentami.

2. Zakaz nadużywania pozycji dominującej

W projekcie, podobnie jak ma to miejsce w obowiązującej ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r., wprowadzono bezwzględny zakaz nadużywania pozycji dominującej. Nadużywanie pozycji dominującej nie zostało zdefiniowane w art. 9 ustawy, w przepisie wskazano jedynie przykładowe zachowania przedsiębiorców najbardziej zagrażające konkurencji. Wszelkie działania, których przejawem jest nadużywanie pozycji dominującej, są w całości bądź w odpowiedniej części nieważne (art. 9 ust. 3). Zakaz nadużywania pozycji dominującej ma charakter bezwzględny, w związku z czym nie może być zalegalizowany, jak ma to miejsce w stosunku do antykonkurencyjnych porozumień. Praktyki te są najcięższymi naruszeniami prawa konkurencji stosowanymi przez podmioty o bardzo silnej pozycji rynkowej (co pozwala na wymuszanie określonych zachowań innych przedsiębiorców).

Jedyna zmiana w stosunku do obecnie obowiązującej ustawy dotyczy wykreślenia z katalogu przykładowych zachowań stanowiących nadużywanie pozycji dominującej praktyk polegających na stwarzaniu konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia swoich praw. Tego rodzaju zachowanie stanowi czyn naruszający zbiorowe interesy konsumentów i może być przedmiotem postępowania przed Prezesem UOKiK na podstawie przepisów dotyczących praktyk ograniczających zbiorowe interesy konsumentów. Nie ma potrzeby dublowania procedur w tych sprawach.

W rozdziale 3, dotyczącym decyzji w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, zasadnicza zmiana w stosunku do obowiązującej ustawy dotyczy usunięcia z projektu ustawy przepisu dotyczącego decyzji niestwierdzających

stosowania praktyki ograniczającej konkurencję, w przypadku niestwierdzenia naruszenia art. 6 i 9 lub art. 81 lub 82 Traktatu WE. Zamiast wydawania powyższych decyzji zastosowanie znajdą przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego – prostszym i bardziej spójnym systemowo rozwiązaniem będzie w takim przypadku umorzenie postępowania na podstawie K.p.a. (skoro sprawa jest bezprzedmiotowa).

Dział III – Koncentracja przedsiębiorców

Na wstępie należy podkreślić, że kontrola koncentracji przedsiębiorców jest instrumentem o charakterze *ex ante*, co pozwala Prezesowi UOKiK na możliwość zapobiegania ewentualnym ograniczeniom konkurencji na rynku przez dokonywanie koncentracji, których skutkiem byłoby uzyskanie lub umocnienie przez jej uczestników pozycji dominującej.

Pojęcie koncentracji nie zostało zdefiniowane w projekcie (podobnie jak w obowiązującej ustawie). Projekt zawiera jedynie enumeratywne wyliczenie sytuacji, w których przedsiębiorca jest obowiązany zgłosić zamiar koncentracji (art. 13 ust. 2).

Zgodnie z projektem zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu, w przypadku gdy łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 1 000 000 000 euro lub łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 50 000 000 euro. W ustawie z 2000 r. obowiązek zgłoszenia powstawał przy obrocie wynoszącym równowartość 50 000 000 euro (obróć światowy). Zmiana dotyczy więc, po pierwsze, podniesienia wysokości progu obrotu, który rodzi obowiązek zgłoszenia, a, po drugie, dodaniu dodatkowego kryterium obrotu na terytorium RP (dotychczas obowiązek zgłoszenia był uzależniony jedynie od wysokości obrotu światowego uczestników koncentracji). Potrzeba zmian w zakresie wysokości progów obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji

wynika z praktyki Urzędu. Zdecydowana większość kontroli koncentracji prowadzonych przez Prezesa UOKiK kończyła się wydaniem zgody na ich dokonanie. W praktyce zmiana ta ma spowodować, że Prezes UOKiK będzie kontrolować tylko największe koncentracje, które będą miały faktyczny wpływ na stan konkurencji na rynku. Chodzi tu przede wszystkim o koncentracje branżowe, które bez wątpienia mogą prowadzić do zniekształcenia mechanizmów wolnej konkurencji. Dotychczas obowiązek zgłoszenia powstawał, jeżeli łączny obrót globalny (światowy) przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (wraz z ich grupami kapitałowymi) przekraczał równowartość 50 mln euro. Przepis taki powodował, że nawet przedsiębiorcy, którzy głównie realizowali swój obrót poza terytorium RP, a jednocześnie na terytorium RP realizowali obrót niewielki, musieli zgłaszać zamiar dokonania koncentracji, która często polegała na przejęciu kontroli przez spółkę z siedzibą za granicą nad inną spółką zagraniczną. Z przyczyn oczywistych, tego rodzaju koncentracje nie mają wpływu na rynek polski. Szczególnym przykładem, który wpływa na konieczność zmiany dotychczasowych regulacji w tym zakresie, są koncentracje z udziałem inwestorów finansowych, a nie branżowych. Koncentracje te polegają na przejmowaniu kontroli nad przedsiębiorcami działającymi w różnych branżach przez prywatne fundusze inwestycyjne, działające głównie poza terytorium RP. Fundusze te realizują bardzo wysokie obroty, co powodowało, że były one zobowiązane do zgłaszania zamiarów koncentracji Prezesowi UOKiK. Koncentracje te nie rodziły natomiast, w przeważającej części przypadków, żadnych skutków rynkowych na terytorium RP. W ich wyniku nie dochodziło bowiem do agregacji udziałów rynkowych, a to jest niezwykle istotne z punktu widzenia kontroli koncentracji. Prezes UOKiK powinien skupiać się na ocenie koncentracji z udziałem inwestorów branżowych (np. producent telewizorów zamierza kupić innego producenta telewizorów albo kineskopów w celu wzmocnienia swojej pozycji rynkowej i rozwoju działalności), a nie na koncentracjach stricte finansowych, których celem jest wyłącznie dokapitalizowanie określonego przedsiębiorcy w zamian za późniejsze korzyści (udział w zyskach).

Na bazie zdobytych doświadczeń konieczne stało się zmodyfikowanie dotychczasowych przepisów tak, aby nie kontrolować koncentracji, które z natury

rzeczy nie mają znaczenia rynkowego, a skupić się na ocenie tych koncentracji, które mogą mieć znaczenie dla rynku polskiego. Wprowadzenie progu obrotu światowego (1 mld euro) i progu krajowego (50 mln euro) pozwoli w ocenie organu antymonopolowego na wyeliminowanie konieczności zgłaszania koncentracji, które nie mają znaczenia rynkowego i skupienie się na takich transakcjach, które mogą mieć wpływ na rynek. Zaznaczyć należy, że rozwiązanie w postaci progów „wielostopniowych” przyjęte również zostało w prawie wspólnotowym (rozporządzenie Rady 139/2004).

Art. 13 ust. 2 projektu stanowi powtórzenie art. 12 ust. 2 ustawy z 2000 r., z tym że dodano w nim pkt 4. Nabycie przez przedsiębiorcę zorganizowanej części mienia innego przedsiębiorcy, jeżeli łączna wartość tego mienia przekracza równowartość 10 000 000 euro, stanowi odrębny stan faktyczny, skutkujący obowiązkiem zgłoszenia zamiaru koncentracji. Dotychczas sytuacja ta mieściła się w zakresie pojęcia „przejęcia kontroli” na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 obecnie obowiązującej ustawy. Jednakże nabycie mienia (nawet całości przedsiębiorstwa) jest czym innym niż przejęcie kontroli nad przedsiębiorcą jako takim – należało rozdzielić te dwa stany faktyczne.

Zrezygnowano natomiast z obejmowania obowiązkiem zgłoszenia sytuacji wymienionych w art. 12 ust. 3 ustawy z 2000 r., a więc objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innego przedsiębiorcy, powodujące uzyskanie co najmniej 25% głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników, lub objęcie przez tę samą osobę funkcji członka organu zarządzającego albo organu kontrolnego u konkurujących ze sobą przedsiębiorców, a także rozpoczęcie wykonywania praw z akcji lub udziałów objętych lub nabytych bez uprzedniego zgłoszenia (na podstawie art. 13 pkt 3 i 4 obecnie obowiązującej ustawy). Tego rodzaju transakcje, jak wynika z doświadczenia Urzędu, nie wywołują istotnego skutku na rynku, nie dochodzi bowiem w ich wyniku do przejęcia kontroli przez przedsiębiorcę nad innym przedsiębiorcą. Nie istnieje więc potrzeba dalszego obejmowania ich kontrolą Prezesa UOKiK.

Art. 14 wskazuje na sytuacje, w których zamiar koncentracji nie podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu. Wyłączenia te dotyczą m.in. przejęcia kontroli nad przedsiębiorcami uzyskującymi relatywnie niski obrót na terytorium RP, czasowego

nabycia akcji lub udziałów przez instytucje finansowe, koncentracji w ramach jednej grupy kapitałowej. Koncentracje te nie wywołują trwałych i istotnych z punktu widzenia konkurencji skutków rynkowych, nie ma więc potrzeby obejmowania ich kontrolą Prezesa UOKiK. Rezygnacja z regulacji zawartej w art. 13a obowiązującej ustawy wynika z faktu, że przepis ten ma charakter ocenny i stwarza trudności interpretacyjne, co było wielokrotnie zgłaszane przez zainteresowanych (przedsiębiorców, ich pełnomocników). Wyłączenia spod obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji powinny mieć charakter jednoznaczny tak, aby mogły być stosowane automatycznie. Tymczasem dotychczasowy art. 13a uzależniał możliwość skorzystania z wyłączenia określonego w art. 13 pkt 1 od braku posiadania pozycji dominującej, która jest pojęciem nieostrym, a stwierdzenie jej posiadania wymaga niejednokrotnie przeprowadzenia skomplikowanych analiz (przy czym wyniki tych analiz mogą być różnie interpretowane przez UOKiK i przedsiębiorców).

W projekcie ustawy w art. 16 został dodany ust. 2. Zmiana ta podyktowana jest potrzebą doprecyzowania przepisów, których dotychczasowa treść budziła wątpliwości interpretacyjne. Dodany przepis stanowi, że w przypadku wyłączenia spod obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 13, zamiaru koncentracji polegającej na przejęciu kontroli nad przedsiębiorcą uzyskującym na terytorium RP obrót nieprzekraczający 10 000 000 euro (art. 14 pkt 1), należy brać pod uwagę wyłącznie obrót tego przedsiębiorcy i jego przedsiębiorców zależnych. Dotychczasowe przepisy sugerowały, że na potrzeby art. 13 pkt 1 należy uwzględniać obrót całej grupy kapitałowej, do której należy przejmowany przedsiębiorca, a więc także przedsiębiorców, którzy wyzbywają się kontroli nad nim. Takie rozwiązanie było niewłaściwe (wysokość obrotu tych ostatnich nie ma znaczenia przy dokonywaniu oceny wpływu tego rodzaju koncentracji na rynek), należało więc je zmienić.

Zgodnie z art. 18 projektu ustawy Prezes UOKiK, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Istotnym rozwiązaniem zawartym w projekcie nowej ustawy (wzorowanym na dotychczasowych przepisach) jest instytucja zgody warunkowej, w której Prezes

UOKiK, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, gdy po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji warunków określonych w art. 19 ust. 2 – konkurencja nie zostanie istotnie ograniczona. Warunki te ustala Prezes UOKiK (może też zaakceptować warunki zaproponowane przez przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji), a mogą one w szczególności dotyczyć: zbycia całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców, wyzbycia się kontroli nad określonym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami lub udzielenia licencji praw wyłącznych konkurentowi.

Projekt przewiduje możliwość wyrażenia przez Prezesa UOKiK, w drodze decyzji, zgody na dokonanie koncentracji w przypadku powstania lub umocnienia pozycji dominującej na rynku, jeżeli skutkiem powstania ograniczenia konkurencji będą towarzyszyć istotne korzyści o charakterze ogólnogospodarczym (ten instrument również stanowi powtórzenie dotychczasowych rozwiązań). Do takich sytuacji ustawodawca zaliczył przypadki, w których pomimo dokonania koncentracji, koncentracja ta przyczyni się do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego lub też może wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową (art. 20 ust. 1 i 2). Niezwykle istotnym narzędziem, w jakie wyposażony został Prezes UOKiK, jest możliwość cofnięcia decyzji wyrażającej zgodę na dokonanie koncentracji, w przypadku gdy została ona oparta na nierzetelnych informacjach, za które odpowiedzialni są przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji lub przedsiębiorcy ci nie spełniają warunków określonych w zgodzie warunkowej. Art. 22 projektu ustawy przewiduje, że zgoda na dokonanie koncentracji ma charakter terminowy. Jeżeli w ciągu dwóch lat od dnia wydania decyzji w sprawie koncentracji, koncentracja nie została dokonana, decyzja wygasa (istnieje jednak możliwość przedłużenia tego terminu o rok, jeżeli przedsiębiorca wykaże, że nie nastąpiła istotna zmiana warunków rynkowych, w związku z czym koncentracja nadal nie stwarza zagrożenia dla konkurencji). W praktyce oznacza to, że przedsiębiorcy, którzy nie dokonali koncentracji w określonym terminie, a będą nadal chcieli jej dokonać, zobowiązani są do ponownego zgłoszenia zamiaru łączenia Prezesowi UOKiK. Podyktowane jest to tym, że sytuacja oraz siła rynkowa przedsiębiorców ciągle się zmienia, w związku z czym w przypadku dokonywania koncentracji Prezes UOKiK powinien mieć na

uwadze aktualny stan konkurencji na rynku. Sytuacja, w której przedsiębiorca nie dotrzymuje terminu i otrzymuje zgodę na jego przedłużenie, powinna być absolutnie wyjątkowa, przedsiębiorca musi udowodnić, że sytuacja rynkowa nie zmieniła się w sposób istotny dla oceny koncentracji. Dlatego niecelowe wydaje się utrzymywanie możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie przedłużenia terminu – sugeruje ono przedsiębiorcom, że tryb przedłużania terminu na dokonanie koncentracji jest normalną drogą i w konsekwencji zachęca do niedotrzymywania pierwotnych terminów.

Dział IV – Zakaz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Do jednych z najważniejszych zadań Prezesa UOKiK należy przeciwdziałanie praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, gdyż konsument jako słabszy uczestnik rynku wymaga szczególnej ochrony. Zmiany w dziale IV dotyczącym zakazu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów mają na celu zapewnienie większej spójności i przejrzystości przepisów.

Zgodnie z art. 25 zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca rozumie godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, a w szczególności: stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru wzorców umów uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego; naruszanie obowiązków udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, jak również nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

Pewne zmiany porządkujące zostały wprowadzone w rozdziale dotyczącym decyzji w sprawach praktyk ograniczających zbiorowe interesy konsumentów. Przede wszystkim przewidziano możliwość zastosowania art. 27 ust. 2 (określenie środków usunięcia trwałych skutków naruszenia) do decyzji określonych w art. 28, tj. w sytuacji, kiedy przedsiębiorca stosował zakazaną praktykę, ale zaniechał jej przed wydaniem decyzji.

Umożliwi to ochronę interesów konsumentów pokrzywdzonych także na skutek praktyki, której stosowania przedsiębiorca już zaprzestał.

Ponadto analogicznie do postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, zrezygnowano z wydawania decyzji nie stwierdzających stosowania praktyki na rzecz umorzenia postępowania na podstawie K.p.a.

Dział V – Organizacja ochrony konkurencji i konsumentów

W projekcie ustawy Prezes UOKiK został określony jako centralny organ administracji rządowej, nad którym nadzór sprawuje Prezes Rady Ministrów. Prezesa UOKiK powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów.

Ustawodawca w art. 32 wyszczególnia zakres działań Prezesa UOKiK. Oprócz sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów do zadań Prezesa UOKiK należy także m.in.: opracowywanie i przedkładanie Radzie Ministrów projektów aktów prawnych dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów, prowadzenie stanu badań konkurencji, współpraca z krajowymi i zagranicznymi organami i organizacjami oraz z organami samorządu terytorialnego, inicjowanie badań towarów i usług, a także współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań Prezesa UOKiK. Do zadań Prezesa UOKiK należy również wykonywanie zadań i kompetencji organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 1/2003/WE oraz w rozporządzeniu nr 139/2004/WE.

Projekt ustawy zmienia również regulacje dotyczące samorządu terytorialnego i organizacji konsumenckich – ze względu na zadania realizowane w obszarze ochrony konsumentów. Zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów. W strukturze instytucji publicznych zajmujących się ochroną konsumentów pełni on kluczową rolę w zakresie udzielania pomocy indywidualnemu konsumentowi. Waga i zakres zadań rzeczników nie znajduje jednak odzwierciedlenia w zakresie organizacji

funkcjonowania rzeczników. W większości powiatów rzecznicy działają jednoosobowo. Problem ten jest szczególnie dotkliwy w dużych powiatach, gdzie liczba konsumentów pragnąca skorzystać z pomocy rzecznika przekracza możliwości jego działania. Ze względu na powszechnie niską świadomość władz lokalnych co do potrzeby i konieczności realizacji zadań z zakresu ochrony konsumentów mało prawdopodobne jest, aby, bez zmian przepisów ustawowych, nastąpiło wzmocnienie organizacyjne rzeczników. W związku z tym proponuje się wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym rzecznik konsumentów, w powiatach powyżej 100 tys. mieszkańców i w miastach na prawach powiatu, może wykonywać swoje zadania przy pomocy wyodrębnionego biura.

Dane dotyczące poradnictwa konsumenckiego z lat ubiegłych wykazują, że liczba udzielonych przez rzeczników porad i wyjaśnień oraz interwencji stale wzrasta [przykładowo w 2004 r. rzecznicy udzielili konsumentom 136.500 porad (w 2002 r. 99.763), przygotowali 27.857 wystąpień do przedsiębiorców (w 2002 r. 19.751), wytoczyli 1.606 powództw na rzecz konsumentów (w 2002 r. 1.339)]. Wraz ze wzrostem świadomości konsumenckiej i znajomości przysługujących konsumentom praw wzrastają oczekiwania i zapotrzebowanie przeciętnego konsumenta na odpowiednią i skuteczną pomoc.

Postulat dotyczący utworzenia biur rzeczników konsumentów, określony w sprawozdaniu dotyczącym funkcjonowania powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów w 2002 r., został przyjęty przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komitet Rady Ministrów.

W projekcie ustawy utrzymano przepisy dotyczące Inspekcji Handlowej i Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów.

Zrezygnowano natomiast z regulowania kwestii dotyczących Rady do Spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych – będzie ona nadal działała jako organ opiniotawczo-doradczy Prezesa UOKiK, natomiast podstawą jej działania będzie statut Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a nie, jak dotychczas, przepisy ustawowe.

Dział VI – Postępowanie przed Prezesem Urzędu

Postępowanie przed Prezesem UOKiK jest postępowaniem odrębnym, unormowanym w przepisach ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W przypadku spraw nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem UOKiK zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (art. 84). Natomiast w sprawach dotyczących dowodów stosuje się odpowiednio przepisy art. 227-315 Kodeksu postępowania cywilnego (art. 85). W związku z powyższym postępowanie przed Prezesem UOKiK jest postępowaniem administracyjnym, choć w szczególnej formie, do którego w pełni mają zastosowanie zasady ogólne postępowania administracyjnego.

Przepisy ogólne

Przepisy ogólne dotyczące postępowania administracyjnego zawierają w szczególności unormowania dotyczące okoliczności i trybu wszczęcia postępowania przed Prezesem UOKiK, środków dowodowych wykorzystywanych w tym postępowaniu, umarzania postępowań, terminów przedawnienia oraz kosztów postępowania i środków odwoławczych.

Postępowanie przed Prezesem jest prowadzone jako postępowanie wyjaśniające, postępowanie antymonopolowe lub postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (art. 48).

Postępowanie wyjaśniające ma na celu wstępne ustalenie, czy wystąpiły przesłanki uzasadniające wszczęcie właściwego postępowania antymonopolowego bądź postępowania z zakresu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów albo czy powstał obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji. Może ono również służyć badaniu struktury określonych rynków właściwych. Postępowania wyjaśniające prowadzone są wyłącznie z urzędu i mają charakter postępowań w sprawie, a nie przeciwko określonym przedsiębiorcom. Postępowania takie pozwalają na przeprowadzenie bardzo głębokiej analizy ekonomicznej danego rynku właściwego i tendencji do określonych zachowań przedsiębiorców działających na tym rynku.

Postępowanie wyjaśniające ma charakter fakultatywny i nie musi poprzedzać wszczęcia postępowania antymonopolowego. Ma ono na celu wstępne ustalenie, czy zachodzą okoliczności uzasadniające wszczęcie sformalizowanego postępowania w sprawie i pozwala często uniknąć wszczynania zbędnych, kosztownych niekiedy (opinie biegłych, badania rynku) postępowań antymonopolowych i w sprawach praktyk naruszających zbiorowy interes konsumentów. Jeżeli jednak naruszenie przepisów ustawy jest oczywiste, nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania wyjaśniającego.

Najistotniejszą zmianą wprowadzoną do projektu nowej ustawy jest rezygnacja z prowadzenia postępowań antymonopolowych oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów na wniosek złożony przez uprawnione do tego podmioty, który to wniosek – zgodnie z przepisami obowiązującej ustawy – ma charakter wiążący dla organu. Zmiana ta podyktowana jest przede wszystkim koniecznością skoncentrowania się organu antymonopolowego na najpoważniejszych naruszeniach konkurencji.

W trybie publicznoprawnym (decyzje wydawane przez organ antymonopolowy) powinny być rozpatrywane jedynie najpoważniejsze naruszenia konkurencji, wywierające istotny, negatywny wpływ na konkurencję na rynku. Natomiast osoby indywidualne (przedsiębiorcy, konsumenci) poszkodowane w związku z zaistniałymi naruszeniami konkurencji, powinny dochodzić wynikających z tych naruszeń roszczeń (unieważnienia kontraktu, nakazu zaprzestania naruszeń, czy wreszcie odszkodowania) przed sądami cywilnymi. Koncepcja systemu dwubiegunowego, w której dwa tryby dochodzenia roszczeń wynikających z naruszeń prawa konkurencji, funkcjonując równolegle obok siebie, powinny pełnić wobec siebie rolę komplementarną. Chodzi zatem o to, aby Prezes UOKiK mógł w praktyce egzekwować przepisy prawa antymonopolowego w stosunku do przedsiębiorców zakłócających (samodzielnie bądź w porozumieniu z innymi) uczciwe reguły gry rynkowej wyłącznie w oparciu o interes publicznoprawny. Prezes UOKiK nie realizuje bowiem z założenia zadań z zakresu ochrony interesów indywidualnych.

W związku z tym racjonalne jest wyeliminowanie z obecnej ustawy wiążącego żądania

wszczęcia postępowania przez organ antymonopolowy, które obecnie przysługuje przedsiębiorcy. Zmiana taka pociąga za sobą korzyści dla ochrony konkurencji jako zjawiska instytucjonalnego, jak też dla samych żądających (wnioskodawców). Przede wszystkim przyjęte rozwiązanie w znaczący sposób skróci czas prowadzenia postępowań, ze względu na ograniczenie ich ilości (a więc odciążenie Prezesa UOKiK i sądów), a także na zmniejszeniu liczby odwołań od decyzji Prezesa UOKiK (stroną mającą możliwość wniesienia odwołania będzie wyłącznie przedsiębiorca, przeciwko któremu toczy się postępowanie). Czas trwania postępowania antymonopolowego, biorąc po uwagę również instancje odwoławcze od decyzji organu antymonopolowego, jest bowiem bardzo długi. Jak wynika z doświadczeń UOKiK, średnie terminy oczekiwania na rozpatrzenie spraw przez sądy w przypadku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wynoszą 16, a sądu apelacyjnego – 11 miesięcy. Aktualnie SOKiK – obarczony dużą ilością spraw, nie tylko antymonopolowych – rozpatruje odwołania od decyzji wydanych latem 2004 r.

W związku z tym nawet dla wnioskodawcy, w dużej części przypadków, prawomocne rozstrzygnięcie ma jedynie znaczenie historyczne. Droga prywatnoprawna, choć również czasochłonna, wydaje się być jednak bardziej korzystna z punktu widzenia ochrony interesów indywidualnych, np. z uwagi na możliwość uzyskania odszkodowania.

Przede wszystkim jednak należy mieć na uwadze ochronę konkurencji w interesie publicznoprawnym, czyli dążenie do takiego stanu, aby organ antymonopolowy był jak najbardziej efektywny i skuteczny przez przeciwdziałanie najpoważniejszym naruszeniom konkurencji. Z doświadczenia UOKiK wynika, że znaczna większość postępowań na wniosek przedsiębiorców kończy się decyzją niestwierdzającą praktyki lub odmową wszczęcia postępowania. Dużo czasu i wysiłku zabiera udowodnienie de facto wnioskodawcy, że praktyka nie jest stosowana. Decyzje często podlegają kontroli sądu. Skutek jest zatem taki, że organ antymonopolowy zajmuje się sprawami, które nie eliminują z rynku patologicznych zachowań przedsiębiorców stosujących praktyki i zakłócających konkurencję, które to postępowania wszczynane są z reguły z urzędu, lecz zajmuje się wydawaniem decyzji niestwierdzających lub odmawiających

wszczęcia postępowania. Dodatkowo postępowania na wniosek muszą faktycznie być traktowane priorytetowo, ponieważ postępowania z urzędu nie są zagrożone skargą na bezczynność organu.

Ważnym aspektem postępowań na wniosek przedsiębiorcy, niekorzystnym z punktu widzenia ochrony konkurencji, jest związanie organu antymonopolowego zakresem wniosku. Oznacza to, że w przypadku stwierdzenia, że stan faktyczny wykracza poza wniosek – konieczne jest wszczęcie postępowania, co pociąga za sobą koszty i wydłuża czas wydania decyzji. W przypadku związania organu antymonopolowego wnioskiem nie ma możliwości, aby mógł on orzekać w szerszym albo węższym zakresie. Niejednokrotnie w trakcie postępowania dostrzega się naruszenie konkurencji, ale naruszenie to wykracza poza wniosek. W takiej sytuacji w zakresie postępowania na wniosek, np. nie stwierdza się praktyki, a w celu wyeliminowania dostrzeżonych naruszeń konieczne jest wszczęcie nowego postępowania. Problemy mogą pojawiać się szczególnie w postępowaniach w sprawach porozumień ograniczających konkurencję, kiedy wnioskodawca nie może stwierdzić, w jaki sposób wskazane przez niego we wniosku porozumienie zostało zawarte. Jego wniosek jest zazwyczaj bardzo ogólny, wskazujący ewentualnie na skutki, jakie może nieść za sobą zawarcie takiego porozumienia dla danego przedsiębiorcy. Cały czas pojawiają się wątpliwości, czy doprecyzowanie sposobu zawarcia porozumienia samodzielnie przez organ antymonopolowy będzie już rozszerzeniem wniosku (wyjściem poza jego zakres) czy też nie. Z drugiej strony uznanie, że wskazanie sposobu zawarcia porozumienia jest „wyjściem” poza zakres wniosku, spowoduje konieczność, np. wydania decyzji nie stwierdzającej stosowania praktyki, co z kolei naraża Urząd na zarzut wnioskodawcy dotyczący błędnego rozstrzygnięcia.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że rezygnacja z prowadzenia postępowań na wniosek jest w pełni uzasadniona. Organ antymonopolowy, działając w oparciu o swoje doświadczenie oraz zawiadomienia przedsiębiorców, pozbawione statusu formalnych wniosków, będzie decydował samodzielnie, czy wszczęcie postępowania antymonopolowego w konkretnych sprawach będzie uzasadnione i istotne z punktu widzenia konkurencji.

Proponowane rozwiązanie będzie służyło zwiększeniu skuteczności ochrony konkurencji na rynku oraz zwielokrotnieniu możliwości przeciwdziałania poważnym naruszeniom prawa antymonopolowego, które mają istotny wpływ na określony rynek właściwy. Chodzi tu o poważne naruszenia zarówno polskich, jak i wspólnotowych przepisów antymonopolowych.

Proponowana zmiana jest inspirowana polityką Unii Europejskiej, która zmierza do zwiększenia znaczenia prywatnoprawnego trybu dochodzenia roszczeń wynikających z naruszenia wspólnotowego prawa konkurencji w państwach europejskich (zagadnienia tego dotyczy Zielona Księga przygotowana przez Komisję). Należy również zwrócić uwagę na fakt, że w wielu państwach członkowskich Unii Europejskiej wnioski kierowane przez uprawniony podmiot w sprawie antymonopolowej nie ma charakteru wiążącego dla organu antymonopolowego.

Powyższe cele zostały zrealizowane w projekcie przez zmianę przepisów proceduralnych.

Zgodnie z art. 50 projektu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczyna się wyłącznie z urzędu. Impulsem do wszczęcia postępowania może być zawiadomienie dotyczące stosowania zakazanych praktyk, zgłoszonych przez przedsiębiorcę lub inny podmiot. Zawiadomienie wprowadzone przez art. 87 oraz 101 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ma charakter niewiążący dla Prezesa UOKiK. Katalog podmiotów mogących wystąpić z zawiadomieniem dotyczącym podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję ma charakter otwarty. Analogiczna sytuacja dotyczy art. 101. Z zawiadomieniem, zgodnie z art. 101 ust. 2, może wystąpić m.in. zagraniczna organizacja wpisana na listę organizacji uprawnionych w państwach członkowskich Unii Europejskiej do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, jeżeli cel jej działania uzasadnia wystąpienie przez nią ze skargą w sprawie naruszenia wynikającego z niezgodnych z prawem zaniechań lub działań podjętych w Polsce, zagrażających zbiorowym interesom konsumentów w państwie

członkowskim, w którym organizacja ta ma swoją siedzibę.

W projekcie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewidziano wymogi formalne, które powinno spełniać zawiadomienie, w tym konieczności uzasadnienia zawiadomienia. Zawiadamiający na podstawie art. 87 ust. 3 powinien dołączyć do zawiadomienia wszelkie dokumenty będące w jego posiadaniu, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy. Wypełnienie (lub nie) wymogów formalnych, wskazanych w art. 87, nie decyduje o tym, czy Prezes UOKiK przeprowadzi postępowanie w sprawie. Mają one jedynie charakter podpowiedzi dla zawiadamiającego – im bardziej prawidłowo skonstruowane jest zawiadomienie, tym lepiej uzasadnia potrzebę wszczęcia postępowania.

Art. 52 projektu ustawy określa, co może być dowodem w postępowaniu przed Prezesem UOKiK. Najczęściej wykorzystywanym dowodem w postępowaniu antymonopolowym są dokumenty. Ponadto przepisy projektu ustawy w sposób szczegółowy regulują okoliczności związane z przeprowadzeniem innych rodzajów dowodów – dowodu z zeznań świadków, opinii biegłych czy oględzin. Ważnym aspektem postępowania jest możliwość przeprowadzenia przez Prezesa UOKiK rozprawy (art. 61).

Projekt ustawy wprowadza również szczegółowe regulacje dotyczące trybu przeprowadzania kontroli u przedsiębiorcy. Przeprowadzenie kontroli przez upoważnionych pracowników Urzędu możliwe jest zarówno w postępowaniu antymonopolowym, jak i w postępowaniu wyjaśniającym. Ma to o tyle doniosłe znaczenie, że zgodnie z polskim prawem postępowanie wyjaśniające toczy się w sprawie, a nie przeciwko określonym przedsiębiorcom, co oznacza, że brak w nim stron. Pozwala to na przeprowadzenie kontroli z zaskoczenia (przedsiębiorca, u którego odbywa się kontrola, nie jest stroną, i związku z tym nic nie wie o wszczęciu postępowania antymonopolowego). Przedsiębiorcy nie mają możliwości i czasu na zniszczenie dowodów świadczących o stosowanej praktyce. Doświadczenie Urzędu wskazuje, że z uwagi na zebrany materiał dowodowy, wartość mają w zasadzie wyłącznie kontrole przeprowadzane w postępowaniu wyjaśniającym, tylko w nich możliwy jest element pełnego zaskoczenia.

W celu zwiększenia skuteczności kontroli w projekcie przewiduje się możliwość utrwalenia jej przebiegu przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk (art. 64 ust. 4) – umożliwi to przede wszystkim rejestrowanie ustnych wyjaśnień kontrolowanych.

W projekcie określa się podmioty, które mogą zostać upoważnione przez Prezesa UOKiK do przeprowadzenia kontroli. Obok pracownika Urzędu oraz Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK może także upoważnić pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE, jak również pracownika organu wnioskującego z rozumieniu art. 3 pkt f rozporządzenia nr 2006/2004/WE w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 3 rozporządzenia nr 2006/2004/WE, oraz osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości. Chodzi tu przede wszystkim o wyspecjalizowanych informatyków, dzięki którym możliwe jest uzyskiwanie danych z komputerów, zawierających istotne informacje. Kontrola przeprowadzona podczas postępowania przed Prezesem Urzędu ma charakter szczególny. Zgodnie z art. 80 ust. 2 pkt 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej art. 80 ust. 1 tej ustawy nie stosuje się w przypadku, jeżeli odrębne przepisy przewidują możliwość przeprowadzenia kontroli w toku prowadzenia postępowania dotyczącego przedsiębiorcy.

W projekcie odrębnie uregulowano zakres osób, w obecności których można przeprowadzać kontrolę. Przewiduje się możliwość przeprowadzenia kontroli w obecności osoby czynnej w miejscu, a nie tylko w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, co jest uregulowane w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Pozwala to na przeprowadzenie kontroli z zaskoczenia, co jest, jak wyżej wyjaśniono, warunkiem jej skuteczności.

Zasada ta jest analogiczna do przyjętej w obowiązującej ustawie z 2000 r. Zmiana polega na stworzeniu możliwości uzyskiwania wyjaśnień w toku kontroli również od pracowników kontrolowanego i innych osób czynnych w miejscu przeprowadzania kontroli.

Projekt przewiduje też zmiany w zakresie ochrony informacji uzyskanych w trakcie postępowania (art. 72). Rezygnuje się ze szczególnej ochrony informacji o wszczęciu postępowania w sprawie koncentracji z udziałem spółek publicznych. Zdaniem UOKiK, ujawnianie tych informacji na zasadach ogólnych nie destabilizuje sytuacji na giełdzie (co było pierwotnie przyczyną wprowadzenia regulacji), a przeciwnie – dostarczy inwestorom cennych danych.

Od decyzji Prezesa UOKiK przysługuje odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów, postępowanie to toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach gospodarczych (art. 82). Przewidziano również tryb samokontroli – w przypadku wniesienia odwołania do sądu ochrony konkurencji i konsumentów – jeżeli Prezes UOKiK uzna odwołanie za słuszne, może on uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części.

Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję

Zasadniczą zmianą wprowadzoną w projekcie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest rezygnacja z instrumentu wniosku na rzecz niewiążącego organ zawiadomienia, o którym była mowa w pkt II.

W projekcie określono również sytuacje, w których Prezes UOKiK nie wszczyna postępowania. Dotyczy to przypadku, gdy Komisja Europejska prowadzi postępowanie w tej samej sprawie bądź sprawa została już rozstrzygnięta przez Komisję Europejską (art. 88 ust. 1). Przepisy projektu ustawy regulują również przypadki, w których Prezes UOKiK na podstawie art. 13 rozporządzenia 1/2003/WE może nie wszcząć postępowania antymonopolowego – ma to miejsce wtedy, gdy właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej prowadzi postępowanie w tej samej sprawie, a także gdy sprawa została rozstrzygnięta przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Jeżeli Prezes UOKiK wszczął postępowanie może je zawiesić w drodze postanowienia.

Zmianie uległy również przepisy określające, kto może być stroną postępowania – zgodnie z projektem jest nią każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w

sprawie praktyk ograniczających konkurencję. Zmiana jest konsekwencją rezygnacji z prowadzenia postępowań na wniosek (obecnie również wnioskodawcy przysługuje status strony).

Postępowanie w sprawach koncentracji

W przeciwieństwie do postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz w sprawach naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, postępowanie w sprawach koncentracji może być wszczęte na wniosek lub z urzędu. Ustawodawca wymienia podmioty, które obowiązane są do zgłoszenia zamiaru koncentracji (art. 95 ust. 2) – przepis ten został zmieniony, w stosunku do obecnie obowiązującej ustawy, w związku ze zmianą katalogu przypadków, w których wymagane jest dokonanie notyfikacji zamiaru koncentracji Prezesowi UOKiK (art. 13). W przypadkach, w których zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu, przedsiębiorcy obowiązani są do wstrzymania się od dokonania koncentracji do czasu wydania przez Prezesa UOKiK decyzji lub upływu terminu, w jakim decyzja powinna być wydana. Mając na względzie powyższe, czynność prawna, na podstawie której ma nastąpić koncentracja, może być dokonana pod warunkiem wydania przez Prezesa UOKiK, w drodze decyzji, zgody na dokonanie koncentracji lub upływu terminów na dokonanie takiej zgody (art. 98). Art. 95 projektu ustawy przewiduje obowiązek wniesienia opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji (analogicznie do obowiązujących obecnie przepisów). Opłaty od wniosków koncentracyjnych stanowią dochód budżetu państwa.

Postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczynane jest z urzędu. Wyjaśnienia dotyczące postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję w tym zakresie odnoszą się odpowiednio do postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Kary pieniężne

Podobnie jak w obowiązującej ustawie z 2000 r., ustawodawca przewidział możliwość nakładania przez Prezesa UOKiK, w drodze decyzji, kar pieniężnych, w przypadkach ściśle określonych w projekcie ustawy. Zasadniczą zmianą w stosunku do obecnie obowiązującej ustawy jest możliwość nałożenia przez Prezesa UOKiK kary pieniężnej na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 25 (art. 107 ust. 1 pkt 4) – do tej pory można było nałożyć karę tylko w przypadku niewykonania decyzji. Zmiana ta podyktowana jest faktem, że naruszenia zbiorowych interesów konsumentów są równie groźne, jak ograniczenia konkurencji, w związku z czym możliwość nałożenia kary pieniężnej powinna spełniać funkcję odstraszającą.

W projekcie (art. 107 ust. 4) podwyższono też do 200-krotności przeciętnego wynagrodzenia maksymalny wymiar kary, nakładanej w przypadku, kiedy przedsiębiorca dopuszczający się stosowania praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowy interes konsumentów albo dokonujący koncentracji bez dokonania zgłoszenia nie uzyskał przychodu w roku poprzedzającym rok nałożenia kary (w obowiązującym stanie prawnym w takiej sytuacji można na przedsiębiorcę nałożyć karę w wysokości do 100-krotności przeciętnego wynagrodzenia). Maksymalna wysokość kar została podwyższona ze względu na to, że w tych przypadkach kary są nakładane na dużych przedsiębiorców, często działających w warunkach recydywy. Kary stosowane obecnie były za niskie i nie mogły w wielu przypadkach odnieść pożądanego skutku (na konieczność podwyższenia kar zwracał uwagę również Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów).

Obok kar pieniężnych przewidzianych w art. 107, Prezes UOKiK może nałożyć karę, w drodze decyzji, w wysokości stanowiącej równowartość do 10 000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 27, 29 oraz art. 90 ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 67 ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz koncentracji; karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.

Przy ustalaniu kar pieniężnych, o których mowa w ustawie, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy (art. 112).

Podobnie jak w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r., w projekcie nowej ustawy znalazł się przepis dotyczący tzw. programu łagodzenia kar (leniency). Ma on na celu zwiększenie wykrywalności porozumień ograniczających konkurencję, przede wszystkim karteli o dużych rozmiarach. Należą one do najgroźniejszych ograniczeń konkurencji, prowadzą często do jej wyeliminowania, a co za tym idzie – podwyższenia cen i spadku jakości towarów, co zawsze jest niekorzystne również dla konsumentów. Za najwyższą wartość należy uznać ich wykrywanie i eliminowanie, nawet kosztem zrezygnowania z nałożenia kary na przedsiębiorców w nich uczestniczących. Wprowadzony system łagodzenia kar przewiduje możliwość odstąpienia od nałożenia kary na przedsiębiorcę, który jako pierwszy zawiadomił Urząd o istnieniu kartelu lub dostarczył dowód umożliwiający wydanie decyzji stwierdzającej istnienie porozumienia oraz złagodzenie kar dla pozostałych przedsiębiorców, którzy dostarczyli dowody przyczyniające się do wydania takiej decyzji.

Przepisy dotyczące kar nie uległy znaczącej zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących. Poza wprowadzeniem opisanej wyżej możliwości nałożenia kary na przedsiębiorcę naruszającego zbiorowe interesy konsumentów oraz podwyższenia górnej granicy kary, określonej w art. 107 ust. 4, zrezygnowano w art. 107 ust. 2 i art. 108 z dolnej granicy kary, którą Prezes UOKiK może nałożyć, w drodze decyzji, w przypadkach określonych w omawianych przepisach (w dotychczasowym stanie prawnym odpowiednio 1 000 i 500 euro). Proponowane zniesienie dolnej granicy kar niewątpliwie umożliwi bardziej elastyczne kształtowanie polityki ich nakładania przez organ antymonopolowy.

Przepis karny

W projekcie przewiduje się zmianę przepisu karnego – art. 115. Inaczej, niż jest to w obowiązującej ustawie, w przepisie tym określono minimalną wysokość kary grzywny nakładanej na podmiot, który wbrew przepisowi art. 43 ust. 4 narusza obowiązek

udzielenia wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub obowiązek ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika. Minimalna wysokość kary wynosi równowartość 2 000 zł. Przepis ten ma na celu zdyscyplinowanie przedsiębiorców, którzy obecnie często naruszają ww. obowiązek, co utrudnia lub wręcz uniemożliwia rzecznikom podejmowanie skutecznych działań na rzecz konsumentów.

Przepis zmieniający, przepisy przejściowe i końcowe

W projekcie ustawy wprowadza się również zmiany w ustawie o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji. Przepisy antymonopolowe funkcjonujące w ustawie o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji powodują wiele problemów interpretacyjnych – wzajemna relacja obydwu ustaw (ustawy o NFI i ustawy antymonopolowej) w zakresie kontroli koncentracji jest bardzo trudna do ustalenia. Ponadto, jak wynika z doświadczenia UOKiK, przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów są zupełnie wystarczające również w zakresie koncentracji narodowych funduszy inwestycyjnych. W związku z tym proponuje się uchylene rozdziału 5 ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych (art. 116).

Zgodnie z projektem, w przypadku postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (art. 118).

Akty wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu ich wygaśnięcia (art. 120).

W przepisach przejściowych została uregulowana kwestia dotycząca ciągłości pracy członków Krajowej Rady Rzeczników Konsumentckich. Zgodnie z art. 119 członkowie Krajowej Rady Rzeczników Konsumentckich utworzonej na podstawie przepisów

ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują członkostwo w Radzie po wejściu w życie niniejszej ustawy, na zasadach w niej określonych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt prawny

Przedmiotowy akt prawny oddziałuje na zakres zadań Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wejście w życie ustawy wpłynie na sytuację przedsiębiorców, przede wszystkim przez liberalizację przepisów dotyczących koncentracji (ograniczenie katalogu transakcji podlegających obowiązkowi notyfikacji Prezesowi UOKiK). Pośrednio wywrze też wpływ na sytuację konsumentów – w związku z wprowadzeniem kar za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz ustaleniem minimalnej wysokości kary grzywny za nieudzielenie informacji żądanych przez rzeczników konsumentów, które to przepisy mają na celu dyscyplinowanie przedsiębiorców (dzięki temu interesy konsumentów będą skuteczniej chronione).

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy w ramach uzgodnień społecznych został skierowany do organizacji konsumenckich (Federacja Konsumentów, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich) i stowarzyszeń pracodawców (Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Business Centre Club, Krajowa Izba Gospodarcza), skupiających podmioty, których sytuacji prawnej dotyczy. W toku prac nad projektem uwagi zgłosiły Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Federacja Konsumentów i Stowarzyszenie Konsumentów Polskich. Uwzględniono uwagi dotyczące:

- art. 13 ust. 1 pkt 2 – przez podniesienie wysokości obrotu uzyskiwanego na terytorium RP, warunkującej powstanie obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji, do równowartości 50 mln euro,
- art. 70 ust. 1 – przez dokonanie korekty redakcyjnej przepisu (po jej wprowadzeniu nie ma wątpliwości, że ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego zebranego w postępowaniu przed Prezesem UOKiK jest możliwe po spełnieniu którejkolwiek z przesłanek określonych w tym przepisie);

- art. 87 ust. 4 – przez nałożenie na Prezesa UOKiK obowiązku przekazywania zgłaszającemu zawiadomienie o naruszeniu przepisów ustawy informacji o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia – w terminie określonym w K.p.a.

W projekcie uwzględniono również propozycję Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów, dotyczącą zmiany ust. 3 w art. 42 projektu, w celu uproszczenia i ujednolicenia zasad wynagradzania rzeczników – wszelkie czynności z zakresu prawa pracy wobec nich, również dotyczące wynagrodzeń, będzie wykonywał jeden organ (starosta).

Projekt ustawy został poddany konsultacjom z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego przekazano uwagę Zespołu Miejskich Rzeczników Konsumentów Miast Unii Metropolii Polskich, która dotyczy wzmocnienia roli Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów jako organu opiniotawczo-doradczego Prezesa UOKiK. Zespół zaproponował zwiększenie liczby członków Rady o zagwarantowany udział miejskich rzeczników konsumentów ze wszystkich Miast Unii Metropolii Polskich ze względu na zakres i wagę zadań realizowanych w zakresie ochrony konsumentów w wielkich miastach w porównaniu z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Uwaga nie została uwzględniona. Zdaniem UOKiK obecny skład Rady jest wystarczający.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu plenarnym, w dniu 14 czerwca 2006 r., uznała projekt za uzgodniony.

Projekt został również umieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w celu umożliwienia zgłoszenia ewentualnych uwag i opinii przez wszystkich zainteresowanych. Propozycje zmian do projektu przedstawiło, w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, Stowarzyszenie Prawa Konkurencji (pismo z dnia 17.03.2006 r.). Uwzględniono uwagi Stowarzyszenia dotyczące:

- zmian w zakresie definicji przedsiębiorcy dominującego (została ona powiązana z definicją przejęcia kontroli, w celu usunięcia wątpliwości co do wzajemnej relacji tych pojęć),

- art. 7 – przepis skorygowano, wprowadzając pojęcie „przedsiębiorców niebędących konkurentami” (zamiast pojęcia „przedsiębiorców działających na różnych szczeblach obrotu”,
- wykreślenia z katalogu zakazanych praktyk praktyki określonej w art. 8 ust. 2 pkt 7 obowiązującej ustawy (wyjaśnienie wyżej w tekście uzasadnienia),
- rezygnacji z obejmowania kontrolą koncentracji stanów faktycznych określonych w art. 12 ust. 3 obowiązującej ustawy (wyjaśnienia wyżej),
- rezygnacji z regulacji zawartej w dotychczasowym art. 13a, jako budzącym wątpliwości interpretacyjne.

Wpłynęło także, w dniu 21.06.2006 r., zgłoszenie Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce. Uwagi w nim zawarte nie zostały uwzględnione.

Zgłoszenia podmiotów dokonane w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa zostały dołączone do projektu ustawy.

3. Wpływ na wydatki sektora finansów publicznych

- 1) wejście w życie ustawy spowoduje wzrost dochodów budżetu państwa w związku z wprowadzeniem możliwości nakładania przez Prezesa UOKiK kar pieniężnych na przedsiębiorców za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Wysokość wpływów do budżetu jest jednak w chwili obecnej trudna do oszacowania, zależy bowiem od skali przyszłych naruszeń prawa,
- 2) wejście w życie ustawy spowoduje skutki dla budżetu państwa związane z koniecznością zwiększenia zatrudnienia w UOKiK. W wyniku wejścia w życie wspólnotowego rozporządzenia nr 2006/2004/WE usprawniającego system ochrony konsumentów w UE i związanego z nim ściśle projektu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów na Urząd nałożony zostanie szereg nowych zadań. Na mocy niniejszej regulacji Prezes UOKiK będzie pełnił rolę jednolitego urzędu łącznikowego w rozumieniu przepisów rozporządzenia. Oznacza to, że w przypadku toczących się postępowań o charakterze transgranicznym, będzie on

koordynował działania krajowe organów właściwych, jak również stanowił pośredni punkt kontaktowy w relacjach z Komisją Europejską oraz innymi jednolitymi urzędami łącznikowymi. Ponadto, zgodnie z dokonaną przez Rząd RP notyfikacją do Komisji Europejskiej, Prezes UOKiK został wyznaczony jako krajowy organ właściwy, który na wniosek organów właściwych innych państw będzie prowadził samodzielnie bądź uczestniczył we wspólnych postępowaniach wraz z innymi organami właściwymi. Czynności te mogą polegać zarówno na konieczności przeprowadzania całkowitych, kompleksowych postępowań w związku z naruszeniem praw konsumentów, jak i wykonaniu pewnych czynności pomocniczych, polegających na przeprowadzeniu dochodzeń, udzieleniu informacji, zebraniu dowodów.

Tak zdefiniowane nowe działania będą wymagać zaangażowania wysoko wykwalifikowanych pracowników władających obcymi językami oraz prowadzącymi samodzielnie postępowania. Skuteczne wypełnienie tych zobowiązań międzynarodowych przez Prezesa UOKiK nie będzie możliwe bez rozszerzenia posiadanego obecnie potencjału kadrowego. W związku z powyższym przewiduje się, że wejście w życie niniejszej ustawy spowoduje konieczność utworzenia w UOKiK 5 nowych etatów.

Po wejściu w życie projektowanej ustawy ograniczona zostanie ilość postępowań koncentracyjnych, nie będzie też obowiązku wszczynania postępowań w sprawach praktyk na wniosek. Nie będzie to jednak miało wpływu na potrzebę wzmocnienia kadrowego UOKiK, nie spowoduje bowiem zmniejszenia ilości postępowań prowadzonych przez Urząd. Wzrośnie bowiem dzięki temu ilość najpoważniejszych, czasochłonnych i pracochłonnych postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję i praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Taka też jest intencja zmian wprowadzonych w projekcie – chodzi o to, aby Urząd nie musiał zajmować się sprawami nie mającymi istotnego znaczenia dla interesu publicznoprawnego, mógł się za to skoncentrować na najpoważniejszych naruszeniach prawa konkurencji i zbiorowych interesów konsumentów (na co w obecnym stanie prawnym często brakuje czasu i środków wobec obowiązku rozpatrywania każdego wniosku o wszczęcie postępowania). W związku z tym potrzeby kadrowe Urzędu nie zmniejszą się po wejściu w życie nowej ustawy, przeciwnie – wzrosną

w związku z koniecznością stosowania rozporządzenia nr 2006/2004/WE.

Wyliczenie skutków zatrudnienia, dla 5 etatów za 12 miesięcy (tj. w skali roku, przyjmując za podstawę wyliczenia skutków wynagrodzenie przewidziane w ustawie budżetowej na rok 2006 dla UOKiK, część 53, dział 750, rozdział 75001):

1. Wynagrodzenia	212 003 zł
wg wyliczenia $3\,533,39 \text{ zł} \times 5 \text{ etatów} \times 12 \text{ miesięcy} = 212\,003,40 \text{ zł}$	
2. Pochodne od wynagrodzeń:	39 623 zł
1) składki ZUS	34 429 zł,
wg wyliczenia $212\,003 \text{ zł} \times 16,24\% = 34\,429,29 \text{ zł}$,	
2) składki na Fundusz Pracy	5 194 zł,
wg wyliczenia $212\,003 \text{ zł} \times 2,45\% = 5\,194,07 \text{ zł}$	
3. Wydatki rzeczowe	24 815 zł
wg wyliczenia $4\,963,00 \text{ zł} \times 5 \text{ etatów}$	
z przeznaczeniem na techniczne wyposażenie 5 stanowisk pracy w skali roku – zabezpieczenie stanowiska pracy w: meble, sprzęt biurowy, materiały biurowe (np. biurko, krzesło, szafa, aparat telefoniczny, koszt: rozmów telefonicznych, wykonania pieczętek i wizytówek, papier i artykuły piśmiennicze itp.)	
4. Wydatki inwestycyjne:	50 000 zł
1) zakup sprzętu komputerowego (komputer i drukarka)	
dla 5 etatów, wg wyliczenia $9\,000,00 \text{ zł} \times 5 \text{ etatów} = 45\,000,00 \text{ zł}$	
2) okablowanie strukturalne sieci (rozbudowa) =	5 000,00 zł

Razem (1+2+3+4) przewidywany koszt utrzymania 5 dodatkowych etatów w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów: 326 441 zł.

Łącznie wejście w życie ustawy spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości 326 441 zł rocznie.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie ustawy spowoduje przede wszystkim – jak należy oczekiwać – usprawnienie postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK (w tym w sprawach transgranicznych naruszeń przepisów chroniących interesy konsumentów), co przyniesie pozytywne skutki dla konkurencji i konsumentów. Wprowadzenie w projekcie ustawy instrumentu zawiadomień, które zastąpią wiążące wnioski, spowoduje, że Prezes UOKiK w praktyce będzie zajmował się najpoważniejszymi ograniczeniami konkurencji, realizując dzięki temu podstawowe założenia ochrony konkurencji i konsumentów na gruncie interesu publicznoprawnego. Dzięki temu Prezes UOKiK będzie mógł w praktyce skuteczniej chronić interesy przedsiębiorców i słabszych uczestników rynku – konsumentów. Nowelizacja ustawy będzie skutkować również ograniczeniem obowiązków przedsiębiorców – w projekcie proponuje się znaczne ograniczenie katalogu przypadków, kiedy wymagane jest zgłoszenie zamiaru koncentracji.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków dla rozwoju regionalnego.

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU**

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT-*2249* /06/km

Warszawa, *22.09* 2006 r.

**Pani Jolanta Rusiniak
Sekretarz
Rady Ministrów**

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Panią Ewę Ośniecką - Tamecką, Sekretarza Stanu w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM -10-137-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Cezary Banasiński
Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
2006-09-25

STOWARZYSZENIE PRAWA KONKURENCJI

c/o Salans D. Oleszczuk Kancelaria Prawnicza Sp. k.
ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa

Tel. (48 22) 520 64 13

Fax (48 22) 520 64 00

www.spk.com.pl

URZĄD OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW	
2006 -03- 21	
WPEŁNYŁO	
L. dz. <i>1</i>	zal. <i>1</i>

Warszawa, dnia 17 marca, 2006 roku

**DOREČZONO
OSOBIŚCIE**

dr Cezary Banasiński
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

*pocztą elektroniczną
oryginał poštąncem*

Dot. Propozycje zmian do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dn. 15 grudnia 2000 r., z późn. zmianami

Szanowny Panie Prezesie,

w nawiązaniu do naszych wcześniejszych rozmów, w załączeniu pozwalamy sobie przedłożyć do Pana wiadomości dokument podsumowujący prace Grupy roboczej Stowarzyszenia Prawa Konkurencji d/s zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów z dn. 15 grudnia 2000 r., z późn. zmianami („Ustawa”).

Pierwotnie zamierzaliśmy skupić się jedynie na zmianach najważniejszych, najpotrzebniejszych i najpilniejszych. Jednakże szybko okazało się, że każdy inaczej rozumie pojęcie zmian najważniejszych, i że trudno jest wybrać to, co w ocenie wszystkich jest najpilniejsze. Dlatego przedstawiamy wszystkie zmiany zawnioskowane dotąd przez członków Stowarzyszenia. Ponieważ zaś niektóre propozycje wywołały dyskusje w obrębie członków SPK, załączony dokument częściowo przedstawia też alternatywne propozycje / zdania odrębne co do niektórych z zaproponowanych zmian.

Załączonych propozycji zmian do Ustawy prosimy nie postrzegać jako wyczerpujących. Nowelizacja Ustawy jest przedsięwzięciem ogromnym. Nie wszyscy nasi członkowie, którzy wcześniej wyrażali opinie o konieczności zmiany niektórych jej postanowień, znaleźli czas, by swoje uwagi przelać na papier. Także członkowie Grupy roboczej - ze względu na obowiązki zawodowe oraz pierwotne założenie ograniczonego charakteru naszych prac - nie byli w stanie w sposób wyczerpujący sformułować wszystkich zmian do Ustawy, które w świetle naszych doświadczeń uważamy za wskazane.

Mamy jednak nadzieję, że nie pominęliśmy żadnych zmian, które rzeczywiście są pilne, oraz że nasze propozycje okażą się dla Urzędu pomocne w jego własnych pracach nad projektem nowelizacji Ustawy.

STOWARZYSZENIE PRAWA KONKURENCJI

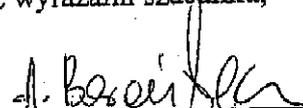
Chcąc jak najszybciej przedstawić nasze propozycje Panu Prezesowi, sformułowaliśmy niektóre nasze sugestie zmian Ustawy w sposób jedynie hasłowy. Jeżeli odczuje Pan niedosyt co do uzasadnienia niektórych naszych propozycji, to oczywiście z przyjemnością spotkamy się celem przedstawienia szerszej argumentacji przemawiającej za nimi.

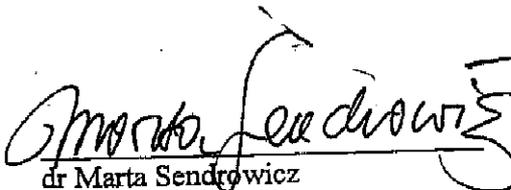
Zgodnie z obowiązującymi w Stowarzyszeniu procedurami, załączony dokument zostanie opublikowany na stronie internetowej Stowarzyszenia.

Dziękujemy za wyrażane parokrotnie zainteresowanie naszymi pracami i prosimy o łaskawe rozważenie proponowanych przez nas zmian do Ustawy. Pozostajemy do dyspozycji Pana Prezesa w przypadku, gdyby nasza współpraca na dalszym etapie prac Urzędu nad projektem nowelizacji Ustawy mogła okazać się przydatna.

Jednocześnie pragniemy skorzystać z tej okazji, by wyrazić nasze uznanie i wdzięczność za inicjatywy podejmowane przez Pana Prezesa celem doskonalenia teorii i praktyki stosowania polskiego prawa konkurencji. Cieszymy się, że możemy brać w nich czynny udział.

Z wyrazami szacunku,

_____
Agnieszka Stefanowicz-Barańska
Prezes Stowarzyszenia Prawa Konkurencji

_____
dr Marta Sendrowicz
Przewodnicząca Grupy roboczej
Stowarzyszenia d/s zmian w Ustawie

Załącznik: Propozycje zmian w Ustawie

STANOWISKO
KONFERENCJI PRZEDSIĘBIORSTW FINANSOWYCH W
POLSCE

w sprawie zasadniczych kwestii z

PROJEKTU USTAWY
O ZMIANIE USTAWY O OCHRONIE
KONURENCJI I KOSUMENTÓW

PRZEDSTAWIONEGO DO KONSULTACJI PRZEZ PREZESA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Przedstawiony projekt ustawy traktujemy jako wartościowy początek dyskusji nad praktyką stosowania ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz wynikającymi z niej doświadczeniami.

Doceniamy walor porządkujący nowelizacji oraz fakt skonsumowania wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/2004/WE z 27 października 2004 roku, które przewiduje między innymi utworzenie europejskiej sieci instytucji publicznych zajmujących się ochroną konsumentów. Ta współpraca w zakresie zwalczania naruszeń interesów konsumentów wykraczających zasięgiem poza obszar jednego państwa jest bardzo istotna i z pewnością przyczyni się do lepszego wykorzystania właściwych potencjałów instytucjonalnych.

Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych jako krok w pożądanym kierunku odnotowuje podjętą przez projektodawców próbę wzmocnienia miejskich i powiatowych rzeczników konsumentów oraz wyodrębnienie biur mających stanowić aparat wsparcia działalności rzeczników w miastach na prawach powiatów oraz powiatach liczących powyżej 100 tysięcy mieszkańców. Uważamy, że rola rzeczników konsumentów na poziomie lokalnym jest trudna do przecenienia, zwłaszcza w kontekście wciąż niewystarczającej świadomości konsumencieckiej w Polsce.

Z przykrością konstatujemy natomiast część proponowanych zmian, które pogarszają ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów w stosunku do stanu prawnego obecnie obowiązującego.

Niezrozumiała dla nas jest propozycja likwidacji Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych. Uważamy, że w świetle wzrastającej potrzeby dialogu pomiędzy stronami społecznymi a instytucjami władzy publicznej formalne znaczenie tego typu organów powinno rosnąć, a nie maleć (czy wręcz ulegać likwidacji). Potencjał edukacyjny Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych powinien zostać pełniej wykorzystany, zwłaszcza w kontekście wzrastającego znaczenia etyki

---

prowadzenia biznesu oraz coraz większego zainteresowania samych konsumentów tą problematyką. W takiej sytuacji oczekivalibyśmy wzrostu znaczenia promocji dobrych praktyk gospodarczych w praktyce działalności Urzędu, a co za tym idzie także wzmocnienia pozycji Rady.

Z zalem odnotowujemy, że wnioskodawcy nie skorzystali z okazji do rozbudowania i doprecyzowania procedury zawarcia ugody, przewidzianej w artykule 98 projektu. Utrzymanie dotychczasowej lapidarności brzmienia normy odnoszącej się do możliwości zawarcia ugody w postępowaniu w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów spowoduje, że tak jak w dotychczasowej praktyce, nie będzie miało miejsca wystarczająco szerokie wykorzystania tej polubownej, formy zakończenia sporu w sposób mogący znacząco skrócić postępowanie z korzyścią dla interesu publicznego.

Zdecydowany sprzeciw ze strony Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych budzi propozycja nowego brzmienia artykułu 102 ustawy. Rozszerzenie katalogu kar pieniężnych o karę w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku poprzedzającym rok nałożenia kary - w stosunku do przedsiębiorcy, którego działanie zostało uznane przez UOKiK za noszące znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów jest - w opinii KPF - nieuzasadnione.

Propozycja ta nie pozostaje w żadnym związku z głównym celem postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Postępowania takie mają bowiem doprowadzić do eliminacji z profesjonalnego obrotu działań, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

Dotychczasowa regulacja była w pełni zgodna z tym celem. Konsekwencją tego rozumienia ratio legis jest bowiem uznanie za wyjątkowo trafne stosowania dolegliwej finansowo kary dopiero za opóźnienie w wykonaniu decyzji o zaprzestaniu szkodliwej dla interesów konsumenta praktyki. Jest to środek właściwy w realizacji postulatu eliminacji dopuszczania się przez przedsiębiorcę niekorzystnych dla konsumentów zachowań.

Celem ustawodawcy było przede wszystkim i winno być nadal eliminowanie praktyk naruszających interes konsumentów, nie zaś karanie przedsiębiorców, w dodatku w wygórowany sposób. Obecna propozycja legislacyjna w przedmiotowym zakresie odbieramy jako niepotrzebne i niezrozumiałe dla przedsiębiorców nadanie ochronie konsumentów wymiaru fiskalnego.

Zwracamy uwagę, że sam projektodawca w uzasadnieniu do projektu ustawy nie wykazał, a nawet nie podjął próby dowiedzenia, że istnieje konieczność rozszerzenia katalogu kar - w oparciu na przykład o przedstawienie doświadczeń uzasadniających projektowaną zmianę wynikających z praktyki regulatora.

Projekt ustawy zawiera także szereg innych proponowanych zmian, które nie znajdują odzwierciedlenia w dołączonym do projektu uzasadnieniu. Pośród nich znajdują się propozycje tak istotne jak faktyczne wprowadzenie nieodwoływalności Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz zastąpienie kompetencji nadzorczych Prezesa UOKiK w dziedzinie pomocy publicznej uprawnieniem do „monitorowania” tej pomocy. Trudno się ustosunkować do tych istotnych propozycji bez znajomości intencji projektodawcy, które powinny zostać wyrażone w uzasadnieniu do projektu ustawy.

Związek Pracodawców Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce ma nadzieję na uwzględnienie przedstawionych powyżej postulatów w ostatecznym brzmieniu projektu ustawy oraz wyraża gotowość i chęć udziału w dalszych pracach nad projektem.

W imieniu KPF

Łukasz Mężyk

Zastępca Dyrektora Generalnego KPF

8

**ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH***

(tytuł projektu - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacją zamieszczoną w programie prac legislacyjnych)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko**

Stowarzyszenie Prawa Konkurencji

2. Siedziba/miejsce zamieszkania**

Warszawa

3. Adres do korespondencji i adres e-mail

c/o Salans, ul. Emilii Plater 53, Warsaw Financial Center, XXII piętro, 00-113 Warszawa

spk@spk.com.pl

B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM

Lp.	Imię i nazwisko	Adres miejsca zameldowania na pobyt stały
1	<i>Agnieszka Stefanowicz-Barańska</i>	<i>ul.</i>
2	<i>Marta Sendrowicz</i>	
3	<i>Małgorzata Sz waj</i>	<i>ul.</i>
4	<i>Anna Maria Pukszt o</i>	<i>ul.</i>

C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY

Poprawki i uzupełnienia do projektu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dn. 5 maja 2006 r. (projekt opublikowany na stronie głównej Biuletynu Informacji Publicznej UOKiK), ze szczególnym uwzględnieniem postulatów rozwiązań prawnych ujętych w dokumencie p.t. „Podsumowanie prac Grupy roboczej Stowarzyszenia Prawa Konkurencji d/s zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów z dn. 15 grudnia 2000 r., z późn. zmianami oraz w niektórych aktach wykonawczych do ustawy” z dn. 17 marca 2006 r., który przedłożony zostały Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przez Stowarzyszenie Prawa Konkurencji w dn. 21 marca 2006 r.

Przedmiotem ochrony w tym zakresie jest interes publiczny polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego, realizowany poprzez zapewnienie rozwoju konkurencji, ochronę przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochronę interesów konsumentów.

025-170/10G

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY		
1	odpis z Krajowego Rejestru Sądowego	
2	<i>Ustawa z dnia ... 2006r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Projekt</i>	
3	<i>Podsumowanie prac grupy roboczej stowarzyszenia "Prawa Konkurencji" N/S zmian w ust. o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 15.12.2006r. ...</i>	
4		
5		
6		
7		
8		
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia ..... (podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
Agnieszka Stefanowicz-Barańska	29.05.2006	<i>A. Stefanowicz-Barańska</i>
Anna Maria Puksztó	29.05.2006	<i>A. M. Puksztó</i>

- * Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.
- ** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie

- Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414)) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2006 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami

- nad projektami aktów normatywnych (Dz. U. Nr 34, poz. 236)), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie konieczne rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.
2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.
  3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnić się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego.
  4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

STOWARZYSZENIE PRAWA KONKURENCJI

---

c/o Salans D. Oleszczuk Kancelaria Prawnicza Sp. k.

ul. Emili Plater 53, 00-113 Warszawa

Tel. (48 22) 520 64 13

Fax (48 22) 520 64 00

www.spk.com.pl

Podsumowanie prac

**Grupy roboczej Stowarzyszenia Prawa Konkurencji
d/s zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów
z dn. 15 grudnia 2000 r., z późn. zmianami
oraz w niektórych aktach wykonawczych do ustawy**

Warszawa, dn. 17 marca 2006 r.

I. Proponowane zmiany przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów ("ustawa")

Dział I – Przepisy ogólne

Art. 4 pkt 3)

Proponujemy wykreślenie definicji przedsiębiorcy dominującego z ustawy, ponieważ wywołuje on niepewność co do tego, czy ten przepis, czy też art. 4 pkt 13) ustawy jest decydujący dla ustalenia zasięgu grupy kapitałowej, o której mowa w art. 4 pkt 14) ustawy. Jeżeli zaś definicja przedsiębiorcy dominującego w art. 4 pkt 3) ustawy nie służy definiowaniu zasięgu grupy kapitałowej, to niejasne jest, dla jakich celów znajduje się ona w ustawie. Rozumiemy również, iż przepis, o którym mowa, jest elementem zaszłości w polskim prawie konkurencji, wykreowanej na gruncie nieobowiązującej już ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.

Alternatywnie, jeżeli ww. propozycja jest w opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ("Prezes Urzędu") zbyt daleko idąca, postulujemy wykreślenie przynajmniej art. 4 pkt 3) *lit. c)* tego przepisu. Jest on przeniesieniem z ksh/ustawy o publicznym obrocie. Odpowiedni przepis w ksh/ustawie o publicznym obrocie był z kolei wzorowany na projekcie IX Dyrektywy i akurat właśnie w odniesieniu do tzw. *interlocking directorates* ustawodawca polski odszedł od tegoż wzoru. W kontekście oceny tego przepisu z punktu widzenia prawa antymonopolowego pojawia się zasadnicze pytanie: kto tu właściwie dominuje nad kim i dzięki czemu?

Art. 4 pkt 9)

Proponujemy usunięcie ostatniego zdania definicji "pozycji dominującej", odnoszącego się do domniemania jej posiadania, jeżeli udział przedsiębiorcy w rynku przekracza 40%. Zapis ten wydaje się nie uwzględniać ekonomicznego podejścia do stosowania przepisów ustawy i często skutkuje automatycznym zaszeregowaniem przedsiębiorcy, które udział w rynku przekracza ten próg, jako podmiotu dominującego.

Alternatywnie, postulujemy podniesienie progu dominacji do 50% lub zastąpienie progu pozytywnego negatywnym, czyli twierdzeniem, iż udział rynkowy przedsiębiorcy poniżej 40% oznacza domniemanie, iż przedsiębiorca nie zajmuje pozycji dominującej.

Art. 4 pkt 13)

Pragniemy zasugerować Prezesowi Urzędu, aby definicja przedstawiona w niniejszym punkcie art. 4 ustawy odnosiła się nie do kwestii *przejęcia kontroli* (zjawisko dynamiczne), lecz zjawiska *kontroli* jako takiego. I tak, przez kontrolę należy rozumieć "wszelkie formy bezpośrednich lub pośrednich uprawnień, które osobno lub łącznie, przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców".

*Dział II, Rozdział 1 – Zakaz porozumień ograniczających konkurencję***Koncepcja porozumień de minimis**

Obecne brzmienie art. 6 rodzi wiele wątpliwości interpretacyjnych. Po pierwsze, popełnia ono błąd logiczny stosowania dwóch różnych kryteriów podziału w punktach 1 i 2 ustępu 1, tzn. kryteria konkurowania i działania na tych samych/różnych szczeblach obrotu. Tymczasem te dwa podziały nie zawsze prowadzą do tych samych rezultatów, co może w niektórych przypadkach wywoływać wątpliwości interpretacyjne. Ponadto, w art. 6 ust. 1 pkt 2) ustawy niezrozumiały wydaje się wymóg dodawania udziałów przedsiębiorców z dwóch zupełnie różnych rynków. Obecna regulacja porozumień *de minimis* wyklucza również możliwość interwencji Prezesa Urzędu lub sądów w przypadku sieci porozumień bagatelnych (tzw. *network effect*).

Dlatego proponujemy, aby art. 6 ustawy miał następujące brzmienie, spójne z konstrukcjami przyjętymi na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2002 r. w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję:

Art. 6. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 5, nie stosuje się, jeżeli:

1) łączny udział stron porozumienia w żadnym z rynków właściwych, których dotyczy porozumienie nie przekracza 5% w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia - w przypadku porozumień zawieranych między konkurentami na którymkolwiek z tych rynków (zwanym w dalszej części tego artykułu porozumieniami między konkurentami) albo jeżeli

2) udział żadnej ze stron porozumienia w żadnym z rynków właściwych, których dotyczy porozumienie nie przekracza 10% w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia - w przypadku porozumień zawieranych między przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami na którymkolwiek z tych rynków (zwanym w dalszej części tego artykułu porozumieniami między przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami).

2. W przypadku wątpliwości co do właściwego zaklasyfikowania porozumienia do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, zakazu, o którym mowa w art. 5, nie stosuje się, jeżeli łączny udział stron porozumienia w żadnym z rynków właściwych, których dotyczy porozumienie, nie przekracza 5% w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia.

3. W przypadku rynków właściwych, na których konkurencja jest ograniczona przez skumulowany efekt równoległych porozumień o sprzedaży towarów, zawartych przez różnych dostawców lub dystrybutorów, a wywierających podobny wpływ na te rynki, udziały w rynku, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2 zmniejsza się do 3 % zarówno w odniesieniu do umów pomiędzy konkurentami, jak i do umów między przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami. Domniemywa się przy tym, że:

1) pojedynczy dostawcy lub dystrybutorzy o udziale w rynku nie przekraczającym 5% nie przyczyniają się w sposób istotny do skumulowanego efektu równoległych porozumień, oraz że

2) skumulowany efekt równoległych porozumień nie występuje, gdy mniej niż 30 % rynku właściwego objęte jest równoległymi porozumieniami o sprzedaży towarów, zawartymi przez różnych dostawców lub dystrybutorów, a wywierającymi podobny wpływ na ten rynek.

4. Postanowienia ust. 1 mają zastosowanie o ile przez dwa kolejne lata kalendarzowe udziały przedsiębiorców w rynku nie przekroczą o więcej niż 2 punkty procentowe odpowiednio progów 3%, 5% lub 10%, o których mowa w ustępach 1 i 3 powyżej.

5. Wyłączeń, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się:

1) w przypadku porozumień pomiędzy konkurentami: do klauzul określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 7 oraz

2) w przypadku porozumień pomiędzy przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami: do klauzul, które:

a) ograniczają prawa nabywcy do ustalania ceny sprzedaży, z zastrzeżeniem prawa ustalania przez dostawcę maksymalnych lub zalecanych cen sprzedaży towarów objętych porozumieniem, chyba że ceny te w rzeczywistości mają charakter cen minimalnych lub są cenami o określonej wysokości (sztywnymi);

b) ograniczają obszar lub krąg podmiotów (klientów), którym nabywca może sprzedawać towary objęte porozumieniem, z wyjątkiem:

- ograniczenia aktywnej sprzedaży na określonym obszarze lub określonej grupie klientów, w stosunku do których zastrzeżona została wyłączność sprzedaży na rzecz dostawcy lub innego nabywcy, jeżeli ograniczenia te nie utrudniają klientom nabywcy sprzedaży towarów objętych porozumieniem,
- ograniczenia sprzedaży ostatecznym użytkownikom przez dystrybutora hurtowego,
- ograniczenia dystrybutorom działającym w systemie dystrybucji selektywnej odsprzedaży towarów objętych porozumieniem dystrybutorom nienależącym do tego systemu i
- ograniczenia uprawnienia nabywcy do odsprzedaży towarów objętych porozumieniem, mających charakter komponentów, innym przedsiębiorcom, którzy używaliby ich do produkcji towarów uznawanych za substytuty towarów sprzedawanych przez dostawcę;

- c) ograniczają dystrybutorom detalicznym działającym w systemie dystrybucji selektywnej możliwość prowadzenia sprzedaży użytkownikom ostatecznym, z zastrzeżeniem dopuszczalności ograniczenia prawa prowadzenia przez nich sprzedaży w lokalach niespełniających kryteriów określonych w porozumieniu będącym podstawą utworzenia systemu dystrybucji selektywnej;
- d) ograniczają wzajemne dostawy między dystrybutorami działającymi w systemie dystrybucji selektywnej, włączając w to dystrybutorów działających na różnych szczeblach obrotu;
- e) ograniczają prawa dostawcy do sprzedaży komponentów będących przedmiotem umowy - jako części zamiennych - użytkownikom końcowym, zakładom naprawczym lub innym usługodawcom, którym nabywca nie powierzył napraw lub serwisowania towarów wyprodukowanych z użyciem tych komponentów.
- 3) W przypadku porozumień między konkurentami, którzy na potrzeby danego porozumienia działają na różnych szczeblach obrotu – do wszelkich klauzul, o których mowa w pkt 1 i 2 powyżej.

Dział II, Rozdział 2 – Zakaz nadużywania pozycji dominującej

Art. 8 ust. 2 pkt 5)

Proponujemy usunięcie tego przepisu. Wydaje się on bowiem zbędny wobec otwartego charakteru katalogu form nadużycia pozycji dominującej.

Art. 8 ust. 2 pkt 7)

Postulatem Stowarzyszenia jest skreślenie art. 8 ust. 2 pkt 7) ustawy. Jeżeli bowiem Prezes Urzędu rozważy wprowadzenie kar za naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, to ustawa powinna usystematyzować rozróżnienie między takimi praktykami a nadużyciem pozycji dominującej, w taki sposób, aby ta sama praktyka nie była nadużyciem pozycji dominującej lub naruszeniem zbiorowych interesów, w zależności od pozycji rynkowej przedsiębiorcy.

*Dział III, Rozdział 1 - Kontrola koncentracji***Tytuł rozdziału**

W Dziale III "Koncentracja przedsiębiorców" proponujemy zastąpienie dotychczasowego brzmienia tytułu Rozdziału I tytułem "Nadzór nad koncentracją przedsiębiorców". Uważamy, że proponowane brzmienie jest bardziej poprawne, biorąc pod uwagę powszechnie akceptowane w doktrynie prawa administracyjnego różnice pomiędzy instytucją kontroli a instytucją nadzoru. Obecne brzmienie wydaje się natomiast być literalnym tłumaczeniem tytułu rozporządzenia 139/2004 (ew. jego poprzedniej wersji w postaci rozporządzenia 4064/89) o "kontroli łączenia" (ang. *merger control*).

Art. 12 ust. 1

W pełni popieramy postulat Prezesa Urzędu w zakresie podniesienia progu kwotowego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy.

Art. 12 ust. 3 pkt 1)

Proponujemy:

- albo całkowite usunięcie tego postanowienia w celu zwrócenia uwagi Prezesa Urzędu na stany faktyczne prowadzące do przejęcia/zmiany kontroli nad przedsiębiorcami. Poddawanie nadzorowi Prezesa Urzędu zmian kapitałowych w poszczególnych spółkach wydaje się niecelowe, jeżeli nie skutkują one przejęciem kontroli nad tymi podmiotami;

- albo zastąpienie "25%" progiem "33%", o którym mowa w nowej ustawie o ofercie publicznej.

Art. 12 ust. 2 pkt 3)

Uważamy, że przepis art. 12 ust. 2 pkt 3) ustawy, który poddaje obowiązkowi zgłoszenia zamiar koncentracji polegającej na "urworzeniu przez przedsiębiorców wspólnego przedsiębiorcy" nie do końca uwzględnia cel mechanizmu nadzoru nad transakcjami tego rodzaju, wykonywanego przez Prezesa Urzędu. Z jednej strony, ogranicza on nadzór Prezesa Urzędu do takich zinstytucjonalizowanych form współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, które realizują się w formie utworzenia nowego podmiotu. Takie rozwiązanie nie nadąża za złożonością procesów gospodarczych, w których zinstytucjonalizowana współpraca pomiędzy przedsiębiorcami (*joint ventures*) może przybierać bardzo różnorodne formy prawne.

Z drugiej strony, rozszerza on krąg zainteresowania Prezesa Urzędu na takie nowotworzone (przez co najmniej dwóch, nienależących do tej samej grupy kapitałowej, przedsiębiorców) spółki, w których podmioty założycielskie nie mają wspólnej kontroli. Jest to o tyle niezrozumiałe, że jeśli nie nadzoruje się stanu faktycznego, w którym w spółce należącej pierwotnie w 100% do przedsiębiorcy A, sukcesywnie po 20% udziałów nabywają przedsiębiorcy B, C, D i E, to nielogicznym jest nadzorowanie stanu faktycznego, w którym

ten sam efekt końcowy osiąga się poprzez utworzenie nowej spółki, w której pięciu wspólników-założycieli jednocześnie obejmuje po 20%. W orbicie zainteresowań organu antymonopolowego powinni znajdować się wyłącznie „wspólni przedsiębiorcy” pozostający pod wspólną kontrolą swoich wspólników.

Dlatego pod rozważę Prezesa Urzędu pragniemy poddać propozycję wprowadzenia do katalogu w art. 4 ustawy definicji wspólnego przedsiębiorcy, która by nawiązywała do koncepcji łącznej kontroli wykonywanej przez podmioty założycielskie w odniesieniu do tworzonego wspólnego przedsiębiorcy, nie obejmowałaby zaś sytuacji, w których tylko jeden podmiot założycielski będzie podmiotem kontrolującym wspólnego przedsiębiorcę. Trudno jest bowiem mówić w takich sytuacjach o łączeniu potencjałów ekonomicznych przedsiębiorców, a zatem o *ratio* nadzoru Prezesa Urzędu. Przepis ten powinien jednocześnie bezpośrednio wskazywać, iż nadzorem koncentracji objęte są wyłącznie takie wspólne przedsięwzięcia przedsiębiorców, które realizowane są za pomocą wehikułu w sposób trwały pełniące wszelkie funkcje samodzielnego przedsiębiorcy („*performing on a lasting basis all the functions of an autonomous economic entity*” - przesłanka sformułowana w art. 3 ust. 4 rozporządzenia Rady nr 139/2004).

Art. 13 pkt 3)

Proponujemy, aby art. 13 pkt 3) ustawy nadać brzmienie:

"[...] polegającej na czasowym nabyciu lub objęciu przez instytucję finansową lub przedsiębiorcę od niej zależnego" [...]

Propozycja ta wynika z faktu, że wiele instytucji finansowych prowadzi swoją działalność za pośrednictwem spółek zależnych, które nie są instytucjami finansowymi. Cel takiej transakcji jest taki sam - zakup udziałów/akcji przedsiębiorcy jest dokonywany przez spółkę zależną na polecenie instytucji finansowej, ma charakter czasowy, a spółka zależna nie wykonuje prawa z udziałów/akcji.

Art. 13

Proponujemy poszerzenie katalogu wyłączeń ustawowych spod obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji, aby instytucja ta obejmowała również transakcje polegające na utworzeniu wspólnego przedsiębiorcy (przy zachowaniu znaczenia naszych uwag do art. 12 ust. 2 pkt 3) ustawy powyżej).

Konstrukcja takiego wyłączenia, choć koncepcyjnie wydaje się trudna do implementacji, mogłaby się opierać o określoną przez ustawodawcę wysokość obrotu osiąganą przez każdy podmiot założycielski na terytorium RP w dwóch ostatnich latach poprzedzających rok dokonania zgłoszenia (kwotowo próg obrotu powinien być tożsamy z progiem, o którym mowa w art. 13 pkt 1) ustawy).

Art. 13a)

W pełni popieramy postulat Prezesa Urzędu w zakresie usunięcia tego przepisu.

Art. 14

Proponujemy skreślenie tego przepisu, ponieważ nie postrzegamy uzasadnienia jego istnienia na płaszczyźnie przepisów ustawy.

Art. 15

Proponujemy skreślenie tego przepisu.

*Dział IV, Rozdział 1 - Prezes Urzędu***Obowiązek publikacji decyzji Prezesa UOKiK (art. 27 ust. 2)**

Pragniemy zasugerować Prezesowi Urzędu, aby wszystkie decyzje organu antymonopolowego (z zastrzeżeniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa) były publikowane w Dzienniku Urzędowym UOKiK oraz umieszczane na stronie internetowej UOKiK.

Dział V, Rozdział 1 - Przepisy ogólne

Art. 46 ust. 4

Proponujemy dodanie ustępu 4 do art. 46 ustawy, w brzmieniu:

„4. Strona, powołując się na dowód z dokumentu jest obowiązana dokładnie wskazać fakty, które mają być potwierdzone treścią dokumentu. Jeżeli dokument nie znajduje się w posiadaniu strony, a stanowi dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, strona może wskazać podmiot, w posiadaniu, którego znajduje się dokument. Prezes na wniosek lub z urzędu może zobowiązać podmiot, w posiadaniu, którego znajduje się dokument do przedstawienia dokumentu.”

Mimo wyraźnego odesłania do Kodeksu Postępowania Cywilnego, ustawa w praktyce nie zabezpiecza możliwości wnioskowania przez stronę o zobowiązanie podmiotu, w posiadaniu, którego dokument się znajduje, do przedstawienia takiego dokumentu, nawet jeżeli dokument ten stanowi dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 57

W związku z bezpośrednim stosowaniem przez Prezesa Urzędu przepisów rozporządzenia Rady 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r., niesłychanie ważną jest kwestia wyłączenia spod

zakresu kontroli w siedzibie przedsiębiorcy lub przeszukania, dokumentów lub nośników informacji sporządzonych przez doradców prawnych przedsiębiorców (prawo takie, zagwarantowane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, jest ze wszech miar respektowane przez Komisję Europejską). Nasze stanowisko argumentujemy przede wszystkim poprzez odwołanie do przepisu art. 61a) ustawy, w świetle którego Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę na wniosek Komisji Europejskiej (jak również organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego). Na tej płaszczyźnie mogą zatem zaistnieć sytuacje, w których jasne stanowisko ze strony Komisji Europejskiej w odniesieniu do dokumentów oraz nośników informacji objętych tzw. *legal privilege*, napotka na brak precyzyjnej i niebudzącej wątpliwości koncepcji tego zagadnienia na gruncie ustawy. Praktyczne rozwiązanie problemu, który może powstać w takich okolicznościach (sprowadzającego się do pytania, czy Prezes Urzędu może, prowadząc kontrolę na wniosek Komisji Europejskiej, żądać udostępnienia dokumentów i nośników informacji, które nie mogą stanowić przedmiotu kontroli na gruncie rozporządzenia 1/2003?) będzie niesłychanie trudne.

Mając powyższe na względzie proponujemy włącznie do przepisów ustawy art. 57 ust. 5b)-5h) oraz nadanie im brzmienia:

ust. 5b). Przepis ust. 5 pkt 2) nie dotyczy dokumentów oraz nośników informacji, jeżeli zostały one sporządzone w ramach działalności prawniczej wykonywanej przez osobę, która ukończyła wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała tytuł magistra prawa, lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że kontrolowany wyraził zgodę na udostępnienie dokumentów, o których mowa.

Alternatywnym rozwiązaniem dla proponowanego przepisu art. 57 ust. 5b) jest objęcie jego zakresem dokumentów oraz nośników informacji, które zostały „sporządzone w ramach działalności prawniczej wykonywanej przez radcę prawnego lub adwokata lub prawnika zagranicznego o równoważnych kwalifikacjach.”

ust. 5c). W celu stwierdzenia, że przepis ust. 5b) ma zastosowanie, kontrolujący może zażądać od kontrolowanego okazania dokumentów spełniających warunki, o których mowa w ust. 5b), w zakresie ograniczonym wyłącznie do umożliwienia kontrolującemu stwierdzenia spełnienia warunków, oraz może zażądać udzielenia ustrzych wyjaśnień w tym zakresie.

ust. 5d). Jeżeli spełnienie warunków, o których mowa w ust. 5b) budzi wątpliwości, kontrolujący umieszcza dokumenty lub nośniki informacji w opakowaniu uniemożliwiającym kontrolującemu lub osobom trzecim zapoznanie się z ich treścią, opatrując opakowanie datą dokonania tej czynności. Na opakowaniu, o którym mowa, kontrolujący oraz osoba upoważniona do reprezentowania kontrolowanego złożą podpisy i umieszczą pieczęcie, jeżeli jest to możliwe, w taki sposób, aby dostęp do dokumentów lub nośników informacji był uniemożliwiony bez naruszenia złożonych podpisów i umieszczonych pieczęci.

ust. 5e). Prezes Urzędu dostarczy dokumenty lub nośniki informacji umieszczone w opakowaniu, o którym mowa w ust. 5d) w terminie jednego tygodnia od daty wskazanej na opakowaniu do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

ust. 5f). Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów po zapoznaniu się z dokumentami w terminie dwóch tygodni od dnia dostarczenia przez Prezesa Urzędu dokumentów lub nośników informacji umieszczonych w opakowaniu, o którym mowa w ust. 5d) zwraca je w całości lub w części, z zachowaniem rygorów określonych w ust. 5d, przedsiębiorcy, od którego je zabrano, albo wydaje postanowienie o ich zatrzymaniu dla celów postępowania.

Członkowie Stowarzyszenia prezentują jednakowoż różne opinie w kwestii zaskarżalności postanowienia SOKIK, o którym mowa w ust. 5f) powyżej. I tak, pierwszym rozwiązaniem jest, iż postanowienie to nie może podlegać zaskarżeniu (przede wszystkim z uwagi na fakt, iż taki tryb zawiesiłby proces kontroli na czas, który nie leży ani w interesie Prezesa Urzędu, ani kontrolowanego). Z drugiej strony, są w Stowarzyszeniu głosy, które zdecydowanie opowiadają się za koniecznością przyznania omawianego środka procesowego, podobnie jak zostało to uregulowane w art. 236 w zw. z art. 225§3 kpk.

Art. 68

Proponujemy uściślenie tekstu art. 68 ustawy w sposób następujący:

„Nie wszczyna się, z zastrzeżeniem Art. 93 i Art. 100g, postępowania, jeżeli upłynęło 5 lat od końca roku, w którym:

- 1) dopuszczono się lub - jeżeli naruszenie miało charakter ciągły - zaprzestano naruszenia przepisów ustawy;*
- 2) uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej.”*

Naruszenia, o których mowa w art. 68 pkt 1) ustawy mogą mieć również charakter ciągły, podobnie jak naruszenia, o których mowa w art. 93 i art. 100 g) ustawy. Wobec powyższego, dla zachowania pewności prawnej należy uściślić, od jakiego momentu biegnie pięcioletni termin przedawnienia przewidziany w art. 68 ustawy.

Dział V, Rozdział 3 - Postępowanie w sprawach koncentracji

Art. 94

Postulujemy wprowadzenie do ustawy przepisu określającego podmioty zobowiązane do złożenia zgłoszenia w przypadku zmian charakteru kontroli (np. z wyłącznej na wspólną, ze wspólnej przez 2-óch wspólników na wspólną przez 3-ech wspólników, etc.).

Art. 96 ust. 1 pkt 1)

Proponujemy uściślenie tekstu art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy poprzez dodanie słów: „*jeżeli poważne braki formalne w zgłoszeniu uniemożliwiają Prezesowi Urzędu rozpoznanie sprawy*”, nadając mu brzmienie:

„1. Prezes Urzędu może:

- 1) zwrócić w terminie 14 dni zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli poważne braki formalne w zgłoszeniu uniemożliwiają Prezesowi Urzędu rozpoznanie sprawy;”*

Proponowana zmiana ma na celu ustawowe i dokładne określenie przypadków, kiedy Prezes Urzędu może zwrócić zgłoszenie nie nadając tym samym biegu sprawie, co prowadzi do poważnych konsekwencji dla przedsiębiorcy zgłaszającego i pozostałych uczestników koncentracji z uwagi na obowiązek zawieszenia transakcji do momentu wydania w sprawie decyzji przez Prezesa Urzędu.

Art. 97

Proponujemy rozbudowanie art. 97 ustawy poprzez dodanie ustępu 4 w brzmieniu:

“4. Okresy, o których mowa w ust. 3 rozpoczynają bieg w dniu doręczenia pisma ich adresatowi i kończą w dniu doręczenia odpowiedzi Prezesowi Urzędu.”

Pragniemy również wskazać, iż wątpliwości w sprawie poprawności liczenia biegu terminu zaznaczył Sąd Antymonopolowy (dziś SOKiK) w uzasadnieniu do wyroku w sprawie sygn. XVII Ama 33/97.

*Dział VI - Kary pieniężne***Art. 101 ust. 2**

Proponujemy zmianę art. 101 ust. 2 ustawy, poprzez zmianę górnej granicy kary pieniężnej poprzez dodanie słów: "ale nie wyższej niż 1% przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę w roku poprzedzającym rok wydania decyzji Prezesa Urzędu", nadając mu brzmienie:

"2. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 1.000 do 50.000.000 euro, ale nie większej niż 1% przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:

- 1) we wniosku, o którym mowa w art. 22, lub w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 94 ust. 2, podał nieprawdziwe dane;*
- 2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 11a ust. 3, art. 18 ust. 3 lub art. 45, bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;*
- 3) nie współdziałała w toku kontroli prowadzonej w ramach postępowania na podstawie art. 57, z zastrzeżeniem art. 59 ust. 2;*
- 4) nie wypełnił obowiązku przewidzianego w art. 82."*

Pozostawienie górnego progu kary w wysokości 50.000.000 euro za nieudzielenie informacji czy niewspółdziałanie z Prezesem Urzędu w czasie prowadzonych postępowań wydaje się być nieuzasadnione, gdyż kara liczona w ten sposób jest nadmiernie wygórowana kara w porównaniu do wysokości kar za praktyki ograniczające konkurencję.

Art. 102 ust. 1

Proponujemy, aby przepis art. 102 ust. 1 ustawy nie określał minimalnych wartości kar (od "X" euro), a jedynie ich górne progi (do "Y" euro). Takie podejście umożliwi Prezesowi Urzędu nakładanie symbolicznych kar w przypadkach naruszeń o precedensowym charakterze lub kar w odniesieniu do zachowań małych przedsiębiorstw. Przykładowo, w przypadku opóźnienia w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu, minimalna kara za każdy dzień opóźnienia wynosi 500 euro, co jest istotną sumą dla małego przedsiębiorcy, nawet w przypadku krótkiego opóźnienia.

Art. 103a

Celem ożywienia polskiego programu *leniency*, naszym zdaniem niezbędne jest wprowadzenie co najmniej następujących trzech fundamentalnych zmian do art. 103a ustawy:

(i) redukcje kar powinny odnosić się do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, nie zaś do maksymalnego pułapu kar. Niestety oznacza to także konieczność wprowadzenia wytycznych o sposobie kalkulowania kar, np. na wzór prawa wspólnotowego.

(ii) Należy rozszerzyć dobrodziejstwo *leniency* na tzw. *ring-leaders*, a wykluczyć możliwość korzystania z *leniency* jedynie w stosunku do przedsiębiorców, którzy przymuszali innych przedsiębiorców do udziału w kartelu.

(iii) Dobrodziejstwo *leniency* należy ograniczyć do horyzontalnych porozumień pomiędzy przedsiębiorcami.

II. Proponowane zmiany przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji

Nowy przepis

Jesteśmy zdania, że przepisy rozporządzenia z dnia 23 maja 2001 r. powinny wskazywać również na sposób liczenia obrotów spółek wspólnie kontrolowanych przez kilku przedsiębiorców. Brak jasnych wskazówek w tym zakresie na gruncie obecnego stanu prawnego nie zawsze pozwala na poprawne obliczenie wartości progów kwotowych, do których nawiązuje przepis art. 12 ust. 1 ustawy.

Para. 9 ust. 2 i para. 11 ust. 2

W związku z proponowaną przez nas zmianą podejścia Prezesa Urzędu w kwestii stosowania przepisu art. 15 ustawy, proponujemy zmianę rozporządzenia z dnia 23 maja 2001 r. w taki sposób, aby w przypadku każdej koncentracji w formie przejęcia kontroli (tzn. nie tylko w przypadku przejęcia kontroli z udziałem przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, o którym mowa w art. 4 pkt 1 lit. c) ustawy lub nabycia „części majątku lub części przedsiębiorstwa”), zarówno na potrzeby art. 12 ust. 1, jak i art. 13 pkt 1) ustawy, uwzględniane były: obroty grupy kapitałowej, do której należy nabywca oraz obroty podmiotu nabywanego i jego spółek zależnych (lub – odpowiednio – nabywanej części przedsiębiorcy).

III. Proponowane zmiany przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców

Para. 6 ust. 2

Proponujemy wykreślenie przepisu, o którym mowa. W związku z tym, iż odstąpienie przez Prezesa Urzędu od przedstawienia przez przedsiębiorców informacji, które - choć wymagane w zgłoszeniu zamiaru koncentracji - nie są obiektywnie niezbędne do wydania decyzji w sprawie zgłoszonego zamiaru realizacji transakcji, nie jest obligatoryjne ("*Prezes Urzędu może [...]*"), nie należy naszym zdaniem *a priori* przesądzać (jak to czyni przepis para. 6 ust. 2 rozporządzenia), że prawo wnoszenia o ww. odstąpienie nie przysługuje konkurentom. Postulat wykreślenia para. 6 ust. 2 rozporządzenia argumentujemy tym, iż każda sprawa z dziedziny prawa konkurencji winna być rozpatrywana indywidualnie.

IV. Internetowa strona UOKIK - interpretacje, propozycje nowych wyjaśnień

Stowarzyszenie bardzo ceni inicjatywę Prezesa Urzędu w zakresie "uaktywnienia" internetowej strony UOKIK w odniesieniu do zamieszczanych na niej interpretacji dokonywanych w interesie ogólnym przedsiębiorców, wyjaśniających kluczowe instytucje powoływane w ustawie (np. dotyczącą skutku koncentracji eksterytorialnych). W tym kontekście poddajemy pod rozwagę Prezesa Urzędu, czy kwestiami do wyjaśnienia w formie interpretacji mogłyby się stać:

- 1) niektóre zagadnienia związane ze sposobem obliczania obrotu przedsiębiorców, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji ("rozporządzenie z dnia 23 maja 2001 r.")

(i) interpretacja definicji obrotu

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiuje pojęcia "obrotu". Wskazówki dotyczące jego obliczania zawiera natomiast § 3 rozporządzenia z dnia 23 maja 2001 r., określając, iż obrót oblicza się "... jako sumę przychodów (...) wykazanych w rachunku zysków i strat sporządzonym na podstawie przepisów o rachunkowości". Wzory rachunków zysków i strat, w wariantach kalkulacyjnym i porównawczym, stanowią załącznik do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Istnieją jednak rozbieżności, które pozycje w ww. obu wariantach rachunkach zysków i strat należy brać pod uwagę określając sumę przychodów na potrzeby postępowania antymonopolowego. W szczególności, istnieją różne interpretacje w odniesieniu do pytania, czy konieczne jest zsumowanie w wariantach kalkulacyjnym z pozycją "Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów" także pozycji "Pozostałe koszty operacyjne". Podobne trudności dotyczą także wariantu porównawczego rachunku zysków i strat. Te różnice interpretacyjne okazują się szczególnie ważne w przypadku przedsiębiorców, których obrót oscyluje w okolicach granicy progów ustawowych wskazanych w art. 13 pkt 1) ustawy. Kwota pozostałych kosztów operacyjnych może okazać się wartością decydującą o konieczności, bądź jej braku, zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców do Prezesa Urzędu.

W związku z powyższym, postulujemy, aby Prezes Urzędu wyjaśnił, która z pozycji w rachunkach zysków i strat - w wariantach kalkulacyjnym, jak i porównawczym, których wzory stanowią załącznik do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości - wskazuje na wartość obrotu w rozumieniu art. 12 ust. 1 oraz 13 pkt 1) ustawy.

(ii) interpretacja zwrotu "dotacje przedmiotowe"

Postrzegamy również zasadność wyjaśnienia przez Prezesa Urzędu, co należy rozumieć pod pojęciem dotacji przedmiotowych powołanym w para. 3 rozporządzenia z dnia 23 maja 2001 r. W szczególności postulujemy wyjaśnienie, czy interpretacja pojęcia

„dotacji przedmiotowych” winna odwoływać się do ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, zawierającej definicję dotacji przedmiotowych.

W związku z istniejącymi wątpliwościami interpretacyjnymi powstaje na przykład trudność w poprawnym - z punktu widzenia przepisu para. 3 rozporządzenia z dnia 23 maja 2001 r. - zaszeregowaniu środków otrzymywanych przez przedsiębiorcę z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Opierając się na ustawie o finansach publicznych, należy bowiem uznać, iż nie są to dotacje przedmiotowe. Brak jednakże wyraźnej delegacji umożliwiającej odwołanie się do tego aktu prawnego sprawia, iż równie uprawnione mogą być interpretacje odmienne.

(iii) interpretacja sformułowania *"Kopie rocznych sprawozdań finansowych wszystkich przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji z ostatnich dwóch lat poprzedzających koncentrację"* (pkt 6.5. WID)

W rozumieniu Rozdziału III WID, zgłaszający przedstawia informacje o łącznym obrocie przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, uwzględniając zasady określone w art. 15 ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę, uzasadnione wydaje się stwierdzenie, iż w świetle postanowień Rozdziału III WID, zgłaszający ma obowiązek przedstawienia sprawozdania finansowego całej grupy kapitałowej przedsiębiorcy biorącego udział w koncentracji (sprawozdania skonsolidowanego), a nie wszystkich przedsiębiorców należących do danej grupy.

Praktyka wskazuje tymczasem, iż w ramach delegatur Urzędu nie ma jednolitego podejścia do tej kwestii i zdarzają się sytuacje, gdy zgłaszający jest proszony o przedstawienie tłumaczeń sprawozdań finansowych (potwierdzonych za zgodność z oryginałem) dla każdego przedsiębiorcy należącego do danej grupy kapitałowej.

Z uwagi na powyższe, proponujemy przedstawienie stanowiska Prezesa Urzędu, jak należy interpretować wynikający z pkt 6.5 III WID wymóg przedstawienia *"Kopii rocznych sprawozdań finansowych wszystkich przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji z ostatnich dwóch lat poprzedzających koncentrację"*.

(iv) interpretacja zwrotu *„składających się na operacyjną działalność przedsiębiorców”*

Prosimy o wyjaśnienie, czy interpretacja analogicznego sformułowania w rozporządzeniu Rady nr 139/2004, zawarta w pkt 17 *Commission Notice on Calculation of Turnover* oraz w decyzji Komisji w sprawie IV/M.126 – *Accor/Wagon-Lits*, uzasadniona jest także w odniesieniu do definicji obrotu zawartej w rozporządzeniu z dnia 23 maja 2001 r.

- 2) określenie warunków, które ma spełniać koncentracja i przedsiębiorcy w niej uczestniczący, aby Prezes Urzędu mógł rozważyć dokonanie oceny zamiaru realizacji transakcji w okresie krótszym niż przewidziany w art. 97 ust. 1 ustawy

W sytuacjach, w których nie istnieje istotne zagrożenie dla stanu konkurencji na rynku właściwym w sprawie, ocenianym przez Prezesa Urzędu w postępowaniu w sprawie koncentracji, proponujemy rozważenie wprowadzenia mechanizmu wydania zgody na koncentrację w terminie krótszym niż dwa miesiące.

Sugerujemy, aby przesłanką oceny koncentracji w postępowaniu uproszczonym był brak wspólnych rynków oraz nieistnienie powiązań wertykalnych pomiędzy grupami kapitałowymi, których przedsiębiorcy uczestniczą w koncentracji danego rodzaju.

- 3) wskazanie na istotę ograniczeń dodatkowych (ang. *ancillary restraints*) towarzyszących planowanej koncentracji oraz sposób ich interpretacji przez Prezesa Urzędu

W umowach będących podstawą dokonywanych koncentracji występują często klauzule wprowadzające w odniesieniu do stron transakcji ograniczenia bezpośrednio związane z planowaną transakcją i konieczne dla osiągnięcia jej skutków, jak np. klauzula o zakazie konkurencji, zwane także ograniczeniami dodatkowymi (ang. *ancillary restraints*). Wydaje się bowiem jak najbardziej oczywistym, że inwestor przejmujący w następstwie realizowanej koncentracji daną działalność, ma uzasadniony interes w tym, aby sprzedający powstrzymał się od wykonywania tej dotychczasowej działalności przez określony czas i na wskazanym obszarze geograficznym; w przeciwnym wypadku istniałoby ryzyko, iż inwestor nie będzie mógł skutecznie wejść na rynek oraz przekonać klientów do swoich usług.

W sprawach tego rodzaju wypowiedziała się Komisja Europejska w formie stanowiska (ang. *notice*) dotyczącego ograniczeń bezpośrednio związanych i koniecznych dla dokonania koncentracji. W celu zagwarantowania pewności prawnej przedsiębiorców Komisja wyjaśniła funkcje tego rodzaju dodatkowych ograniczeń oraz zamieściła wytyczne dotyczące ich interpretacji.

Podstawową zaletą rozstrzygnięć przyjętych na gruncie prawa wspólnotowego jest jednak to, iż zgodnie z art. 8 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia Rady nr 139/2004, decyzja uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem jest uważana za obejmującą ograniczenia, które są bezpośrednio związane i konieczne dla dokonania koncentracji. Podobnego uregulowania brak jest natomiast w ustawie, co powoduje uzasadnione wątpliwości stron koncentracji w sprawie zgodności z polskim prawem konkurencji ograniczeń dodatkowych i rodzi podstawowe pytanie - czy klauzule wprowadzające takie ograniczenia w umowach dotyczących koncentracji są akceptowane przez Prezesa Urzędu poprzez wydanie zgody na koncentrację, czy też są pomijane w trakcie oceny zamiaru koncentracji i w przyszłości mogą być przedmiotem postępowań antymonopolowych.

Powyższy stan, wywołując niepewność prawną w ramach postępowania krajowego, jest także potencjalnym źródłem problemów w trakcie rozpatrywania spraw przekazywanych częściowo przez Komisję Europejską do krajowego organu ochrony konkurencji, na podstawie przepisów rozporządzenia Rady nr 139/2004. Nie jest bowiem wykluczone, iż w jednej sprawie koncentracyjnej ten sam zapis antykonkurencyjny może być odmiennie oceniany przez Komisję i przez polski organ antymonopolowy.

Z uwagi na powyższe, wydanie przez Prezesa UOKiK wytycznych w przedmiotowym zakresie lub wyraźne zezwolenie przedsiębiorcom na posiłkowe stosowanie stanowiska Komisji Europejskiej w sprawie ograniczeń dodatkowych byłoby pomocne w wyjaśnieniu powołanych wątpliwości.

- 4) przybliżenie stanowiska Prezesa Urzędu w sprawie przyjętej w Urzędzie koncepcji interesu publicznego, stwierdzenie istnienia którego w sprawie antymonopolowej jest jedną z przesłanek zastosowania przepisów ustawy

Jesteśmy zdania, że zważywszy na trudności w zdefiniowaniu tego pojęcia w ustawie (m.in. *M. Wyrzykowski, Pojęcie interesu społecznego w prawie administracyjnym, Warszawa 1986*), powinno być ono wyjaśnione w formie interpretacji Prezesa Urzędu. W ocenie Stowarzyszenia, interpretacja powinna wskazywać, iż nawet jednostkowe naruszenie przepisów prawa konkurencji może wymagać interwencji UOKiK w interesie publicznym w określonym stanie faktycznym.

- 5) stanowisko Prezesa Urzędu, iż okresy, o których mowa w art. 97 ust. 3 rozpoczynają bieg w dniu doręczenia pisma ich adresatowi i kończą w dniu doręczenia odpowiedzi Prezesowi Urzędu

Pragniemy również wskazać, iż wątpliwości w sprawie poprawności liczenia biegu terminu zaznaczył Sąd Antymonopolowy (dziś SOKiK) w uzasadnieniu do wyroku w sprawie sygn. XVII Ama 33/97.

- 6) modyfikacja interpretacji Prezesa Urzędu w sprawie koncentracji eksterytorialnych i ich skutków na terytorium RP

Przedstawiona na stronie internetowej interpretacja Prezesa Urzędu dotycząca skutków koncentracji eksterytorialnych na terytorium Polski jest naszym zdaniem niepełna. Założenie, że skutki koncentracji zagranicznej mają miejsce tylko wtedy, jeżeli co najmniej dwóch bezpośrednich uczestników transakcji należy do grup kapitałowych posiadających w Polsce przedsiębiorców zależnych, nie obejmuje wielu innych transakcji, których skutek na rynku polskim jest ewidentny np. ze względu na znaczną wartość/wielkość sprzedaży towarów na terytorium Polski. Wynika to naszym zdaniem z przyjęcia w interpretacji niewłaściwego kryterium oceny wpływu koncentracji eksterytorialnych na rynek polski, odwołującego się do obecności podmiotów zależnych, nie zaś do obrotów uzyskanych na terytorium Polski przez zaangażowane grupy kapitałowe.

STOWARZYSZENIE PRAWA KONKURENCJI

20

Z uwagi na powyższe, postulujemy nawiązanie w przedmiotowej interpretacji do wartości sprzedaży osiąganey na terytorium Polski.

Ponadto, zważywszy na logikę ekonomiczną, która musi leżeć u podstaw wszelkiej interpretacji pojęcia „skutku na terytorium Polski”, proponujemy uściślenie, że skutku takiego nie domniemywa się w sytuacji, gdy obroty na terytorium Polski osiąga co prawda grupa, do której należy nabywca, lecz nie osiąga ich podmiot nabywany ani jego spółki zależne.

Uściślenia wymaga też pojęcie koncentracji „*przeprowadzanej poza terytorium Polski*”. Powstaje bowiem pytanie, czy intencją Urzędu było, by zgłoszeniu nie podlegało np. nabycie udziałów w polskiej spółce przez przedsiębiorcę zagranicznego, należącego do grupy kapitałowej, która nie ma w Polsce podmiotów zależnych (ani żadnych obrotów na terytorium Polski).

Zdaniem członków Stowarzyszenia, szczególnych zasad domniemywania skutku na terytorium Polski wymagają również koncentracje polegające na tworzeniu *joint ventures*. Wydaje się bowiem wysoce wątpliwym, aby każde *joint venture* pomiędzy dwoma zagranicznymi podmiotami należącymi do grup kapitałowych z podmiotami zależnymi (lub obrotami) w Polsce wymagało zgłoszenia do Prezesa Urzędu. Inaczej bowiem niż w przypadku połączenia przedsiębiorców (fuzji), *joint venture* pomiędzy przedsiębiorcami nie prowadzi do połączenia ich pełnych potencjałów ekonomicznych. Uprzejmie prosimy o rozważenie możliwości wprowadzenia szczególnych zasad dla koncentracji eksterytorialnych polegających na utworzeniu wspólnego przedsiębiorcy.

Z uwagi na globalizację handlu wnosimy także ogólny postulat, aby w imię przejrzystości polskich przepisów o nadzorze koncentracji z punktu widzenia inwestorów zagranicznych, zbliżyć polskie wytyczne o skutku na terytorium Polski w największym możliwym stopniu do zaleceń wynikających w tym zakresie z *ICN Recommended Practices for Merger Notification Procedures*. Skutek transakcji na terytorium danego państwa stanowi bowiem „bramkę”, filtr, który decyduje o tym, czy przedsiębiorca sprawdzi, czy transakcja przekracza progi ilościowe i jakościowe kwalifikujące ją do zgłoszenia w danym państwie. Dlatego tak kluczowe i fundamentalne jest zapewnienie, aby pojęcie „skutku na terytorium” było logiczne i spójne z ogólnie przyjętymi i powszechnie znanymi normami. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do dużych transakcji o zasięgu międzynarodowym, w których pojęcie skutku na terytorium odgrywa istotną rolę, a w których zidentyfikowanie jurysdykcji, w których należy sprawdzić obowiązek zgłoszenia, może nie być proste.

7) modyfikacja interpretacji Prezesa Urzędu w sprawie obrotu uczestników koncentracji

Jak słusznie wskazano w interpretacji Prezesa Urzędu w sprawie obrotu uczestników koncentracji, na potrzeby art. 13 pkt 1) ustawy, należy brać pod uwagę wyłącznie obrót przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej w momencie dokonywania zgłoszenia, a nie tych, którzy w ciągu 2 lat poprzedzających koncentrację do niej należeli, choć nie wchodzą aktualnie w jej skład.

Interpretacja wymaga jednak uzupełnienia o stwierdzenie, iż powinna być ona stosowana nie tylko na potrzeby art. 13 pkt 1) ustawy, ale także art. 12 ust. 1 ustawy. Tu także istnieje bowiem zasygnalizowany w interpretacji problem dotyczący obliczania obrotu grupy kapitałowej, która w trakcie roku poprzedzającego transakcję sprzedała część spółek zależnych. W takiej sytuacji jest oczywistym, iż obrót osiągnięty w poprzednim roku nie oddaje siły rynkowej grupy kapitałowej na dzień dokonywania koncentracji.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji

Na podstawie *art. 17* ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, o którym mowa w *art. 13 ust. 1* i *art. 14 pkt 1* ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów, zwanej dalej "ustawą", na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru tej koncentracji Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o roku poprzedzającym, rozumie się przez to:

- 1) rok obrotowy poprzedzający rok zgłoszenia, o którym mowa w *art. 13 ust. 1* ustawy;
- 2) każde z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie, o których mowa w *art. 14 pkt 1* ustawy.

§ 3. Z zastrzeżeniem przepisów § 4-11, obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, zwany dalej "obrotem", oblicza się jako sumę przychodów uzyskanych w roku poprzedzającym ze sprzedaży produktów oraz sprzedaży towarów i materiałów, składających się na operacyjną działalność przedsiębiorców, po odliczeniu udzielonych rabatów, opustów i innych zmniejszeń oraz podatku od towarów i usług, a także innych podatków związanych z obrotem, jeżeli nie zostały odliczone, wykazanych w rachunku zysków i strat sporządzonym na podstawie przepisów o rachunkowości. Sumę przychodów powiększa się o wartość uzyskanych dotacji przedmiotowych.

§ 4. W przypadku banków obrót oblicza się jako sumę kwot wykazanych w następujących pozycjach rachunku zysków i strat banku za rok poprzedzający:

- 1) przychody z tytułu odsetek,
- 2) przychody z tytułu prowizji,
- 3) przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych,
- 4) suma wyniku na operacjach finansowych i wyniku z pozycji wymiany, jeżeli jest ona dodatnia

- sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi banków, po potrąceniu ewentualnego podatku od towarów i usług związanego z tymi pozycjami, jeżeli nie został odliczony.

§ 5. W przypadku ubezpieczycieli obrót oblicza się jako sumę składek brutto przypisanych w roku obrotowym wykazaną w technicznym rachunku ubezpieczeń za rok poprzedzający, sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi ubezpieczycieli.

§ 6. W przypadku narodowych funduszy inwestycyjnych obrót oblicza się jako przychody z inwestycji, z wyłączeniem udziału w wyniku finansowym netto, wykazane w rachunku zysków i strat za rok poprzedzający, sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi narodowych funduszy inwestycyjnych.

§ 7. W przypadku funduszy inwestycyjnych obrót oblicza się jako kwotę równą wartości aktywów netto funduszu ustaloną na koniec roku poprzedzającego, zgodnie z ustawą z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538, Nr 184, poz. 1539).

§ 8. W przypadku domów maklerskich obrót oblicza się jako sumę przychodów z działalności maklerskiej wykazaną w rachunku zysków i strat za rok poprzedzający, sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi domów maklerskich.

§ 9. 1. W przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, o którym mowa w art. 4 pkt 1 ustawy, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości, obrót oblicza się jako sumę przychodów uzyskanych w roku poprzedzającym ze sprzedaży produktów oraz sprzedaży towarów i materiałów, po odliczeniu udzielonych rabatów, opustów i innych zmniejszeń oraz podatku od towarów i usług, a także innych podatków związanych z obrotem, jeżeli nie zostały odliczone, z zastrzeżeniem ust. 2. Sumę przychodów powiększa się o wartość uzyskanych dotacji przedmiotowych.

2. W przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, o którym mowa w art. 4 pkt 1 lit. c ustawy, za obrót uznaje się obrót osiągany przez przedsiębiorców, nad którymi osoba ta posiada kontrolę. Przyjmuje się, że obrót przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej obejmującej przedsiębiorcę, nad którym osoba fizyczna posiada kontrolę, wynosi zero.

§ 10. W przypadku gmin, powiatów i województw obrót oblicza się jako dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin, powiatów i województw oraz wpłaty od zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych gmin, powiatów i województw.

§ 11. 1. W przypadku przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej do obrotu nie wlicza się obrotu dokonywanego z innymi przedsiębiorcami należącymi do tej grupy.

2. Jeżeli koncentracja polega na nabyciu części majątku lub części przedsiębiorstwa, obliczając obrót, uwzględnia się jedynie obrót zrealizowany przez tę część. Przyjmuje się, że obrót przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej obejmującej przedsiębiorcę, którego część majątku lub przedsiębiorstwa jest nabywana, wynosi zero.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do gmin, powiatów i województw.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (Dz. U. Nr 60, poz. 611).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Podstawą do wydania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców jest art. 17 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Celem rozporządzenia jest określenie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców, który zgodnie z przepisami art. 13 i 14 stanowi jedno z kryteriów oceny czy zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wielkość obrotu jest narzędziem służącym do określenia potencjału gospodarczego i siły rynkowej uczestniczących w koncentracji przedsiębiorców, które jest wykorzystywane do wstępnej oceny koncentracji z punktu widzenia jej znaczenia dla rynku i w dalszej konsekwencji potrzeby objęcia koncentracji kontrolą organu antymonopolowego. Przy obliczaniu obrotu za podstawę przyjmuje się przychód ze sprzedaży, uzyskany w wyniku normalnej działalności gospodarczej przedsiębiorców, znajdujący swoje odzwierciedlenie w zestawieniach i sprawozdaniach sporządzanych zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad prowadzenia rachunkowości przez przedsiębiorców.

Ze względu na specyfikę działalności gospodarczej prowadzonej przez niektóre typy przedsiębiorców rozporządzenie wprowadza dla nich odrębne zasady obliczania obrotu (§ 4-10). Dotyczy to przedsiębiorców działających na podstawie Prawa bankowego, dla jednostek organizacyjnych działających na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej, dla narodowych funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych i domów maklerskich oraz gmin (koncentracja w odniesieniu do tych ostatnich może polegać np. na nabyciu akcji lub udziałów przedsiębiorcy).

Ponieważ zgodnie z ustawą (art. 4 pkt 1 c) za przedsiębiorcę jest uznawana również osoba fizyczna posiadająca akcje lub udziały zapewniające jej co najmniej 25% głosów w organach co najmniej jednego przedsiębiorcy lub posiadająca kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej, jeżeli podejmie działania podlegające kontroli koncentracji, konieczne jest określenie sposobu obliczania obrotu dla takiego przedsiębiorcy. W rozporządzeniu ustala się (§ 6 ust.1), że jest to obrót osiągany przez przedsiębiorców nad którymi wyżej wymieniona osoba posiada kontrolę. Jest to rozwiązanie bazujące na rozwiązaniu odnoszącym się do sposobu obliczania obrotu dla grupy kapitałowej.

Rozporządzenie określa również zasady obliczania obrotu dla przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, o których mowa w art. 4 pkt 1 lit. b i c ustawy, również nie prowadzących działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy – Prawo działalności gospodarczej.

Określono również zasady obliczania obrotu w przypadkach kiedy koncentracja polega na nabyciu części majątku lub części przedsiębiorstwa – w rachunku uwzględnia się wówczas obrót nabywanej części majątku lub przedsiębiorstwa (§ 10 ust.1). Zgodnie z zasadą określoną w ustawie, obrót obliczany dla danej koncentracji obejmuje obrót zarówno przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji, jak i pozostałych przedsiębiorców należących do grup kapitałowych, do których należą przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji (§ 10 ust.2). Do obrotu przedsiębiorcy nie wlicza się części obrotu dokonywanego w ramach grupy kapitałowej, do której ten przedsiębiorca należy (§ 10 ust.3).

Kryterium obrotu jest stosowane przez Komisję Europejską przy rozpatrywaniu spraw dotyczących łączenia przedsiębiorców (Rozporządzenie Rady Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw, Dz. Urz. WE z 29.01.2004 r., L24).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Rozporządzenie ma stanowić przejrzystą wskazówkę dla przedsiębiorców w sprawie sposobu obliczania obrotu podmiotów uczestniczących w koncentracji.

W ramach uzgodnień społecznych projekt zostanie poddany konsultacjom z organizacjami przedsiębiorców. Projekt zostanie również umieszczony na stronie internetowej Urzędu, w celu umożliwienia zgłoszenia ewentualnych uwag i opinii przez wszystkich zainteresowanych.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla budżetu państwa, rozwoju regionalnego, konkurencyjności gospodarki ani rynku pracy.

Projekt

**ROZPORZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia

w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Na podstawie *art. 34 ust. 3 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...)* zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się właściwość miejscową delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- 1) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy - województwa: kujawsko-pomorskie i warmińsko-mazurskie;
- 2) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku - województwa: pomorskie i zachodniopomorskie;
- 3) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach - województwa: śląskie i opolskie;
- 4) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie - województwa: małopolskie i podkarpackie;
- 5) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie - województwa: lubelskie i podlaskie;
- 6) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi - województwa: łódzkie i świętokrzyskie;
- 7) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu - województwo wielkopolskie;
- 8) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu - województwa: dolnośląskie i lubuskie;
- 9) Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie - województwo mazowieckie.

§ 2. 1. W zakresie swojej właściwości miejscowej delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwane dalej "delegaturami":

- 1) sprawują kontrolę przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 2) prowadzą badania stanu koncentracji gospodarki oraz zachowań rynkowych przedsiębiorców, z zastrzeżeniem ust. 2;

- 3) prowadzą postępowania wyjaśniające na podstawie art. 48 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów, zwanej dalej "ustawą", oraz postępowania antymonopolowe, a także wydają w tych sprawach decyzje i postanowienia, jeżeli strony postępowania mają siedziby na terenie objętym właściwością miejscową tej samej delegatury, z zastrzeżeniem § 3-6;
- 4) prowadzą postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a także wydają w tych sprawach decyzje i postanowienia, jeżeli przedsiębiorca stosujący praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów ma siedzibę na terenie objętym właściwością miejscową tej delegatury, z zastrzeżeniem § 4;
- 5) podejmują czynności wynikające z przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a także przepisów dotyczących niedozwolonych postanowień umownych, jeżeli skutki czynów nieuczciwej konkurencji lub stosowania niedozwolonych postanowień umownych występują wyłącznie lub w przeważającej części na terenie objętym właściwością miejscową delegatury; wytoczenie przez delegaturę odpowiedniego powództwa wymaga uprzedniej zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej "Prezesem Urzędu";
- 6) występują do przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- 7) współpracują z wojewódzkimi inspektorami Inspekcji Handlowej, organami samorządu terytorialnego oraz z organizacjami społecznymi i innymi instytucjami, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów;
- 8) udzielają pomocy organom samorządu województwa i powiatu oraz organizacjom, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów, w zakresie wynikającym z rządowej polityki konsumenckiej.

2. Delegatura może przeprowadzić badania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, również w odniesieniu do przedsiębiorców mających siedziby na obszarze objętym właściwością miejscową innych delegatur, jeżeli charakter tych badań tego wymaga.

§ 3. 1. Jeżeli strony postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję mają siedziby na terenie objętym właściwością miejscową dwóch lub więcej delegatur, właściwa jest delegatura ze względu na siedzibę przedsiębiorcy stosującego praktykę ograniczającą konkurencję, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Jeżeli praktyka ograniczająca konkurencję jest związana z działalnością jednostki organizacyjnej przedsiębiorcy, w szczególności oddziału lub zakładu, właściwa jest delegatura ze względu na miejsce położenia tej jednostki organizacyjnej.

3. Jeżeli praktyką ograniczającą konkurencję jest porozumienie, o którym mowa w art. 5 ustawy, lub w razie powstania wątpliwości co do właściwości miejscowej delegatury w przypadku określonym w ust. 1 lub 2, delegaturę właściwą wskazuje Prezes Urzędu.

4. Przepisy ust. 1-3 nie dotyczą przedsiębiorców działających w warunkach monopolu naturalnego (sieciowego), w szczególności w sektorze paliwowo-energetycznym, transporcie kolejowym i łączności, jeżeli stosowane przez nich praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się na całym lub znacznej części rynku krajowego. W tych sprawach właściwy jest Prezes Urzędu - Centrala w Warszawie.

§ 4 1. Jeżeli praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów jest związana z działalnością jednostki organizacyjnej przedsiębiorcy, w szczególności oddziału lub zakładu, właściwa jest delegatura ze względu na miejsce położenia tej jednostki organizacyjnej.

2. W przypadku powstania wątpliwości co do właściwości miejscowej delegatury w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, delegaturę właściwą wskazuje Prezes Urzędu.

3. Jeżeli praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów ujawniają się na całym lub znacznej części rynku krajowego, właściwy w tych sprawach jest Prezes Urzędu - Centrala w Warszawie.

§ 5. 1. W sprawach dotyczących koncentracji delegatury są właściwe, jeżeli łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji nie przekracza 500 mln euro, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W sprawach dotyczących koncentracji przedsiębiorców wykonujących usługi komunalne, w szczególności wodociągowo-kanalizacyjne, ciepłownicze i transportowe oraz usługi turystyczne, handlowe i telewizji kablowej, delegatury są również właściwe, jeżeli łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji przekracza 500 mln euro.

3. Właściwość delegatury w sprawach dotyczących koncentracji ustala się ze względu na siedzibę przedsiębiorcy:

- 1) *powstającego w wyniku połączenia innych przedsiębiorców - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy;*
- 2) *nad którym (nad którego całością lub częścią) będzie przejmowana kontrola - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy;*
- 3) *wspólnie tworzonego przez innych przedsiębiorców - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy;*
- 4) *którego zorganizowana część mienia (całość lub część przedsiębiorstwa), ma zostać nabyta w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy.*

4. Jeżeli w koncentracji uczestniczy przedsiębiorca, którego siedziba znajduje się za granicą, właściwa jest delegatura ze względu na siedzibę uczestniczącego w koncentracji przedsiębiorcy krajowego. W razie powstania wątpliwości co do właściwości delegatury, delegaturę właściwą wskazuje Prezes Urzędu.

§ 6. Delegatury właściwe w sprawach, o których mowa w § 2-4, właściwe są również do nakładania przewidzianych ustawą kar pieniężnych w tych sprawach oraz do podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.

§ 7. 1. Decyzje i postanowienia wydawane przez dyrektorów delegatur w imieniu Prezesa Urzędu w sprawach, o których mowa w *art. 34 ust. 6 ustawy*, podpisują dyrektorzy delegatur.

2. Przepis ust. 1 dotyczy również innych dokumentów wydawanych w toku postępowania oraz dotyczących zastosowania środków egzekucyjnych.

§ 8. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowego rozporządzenia.

§ 9. *Traci moc rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 68).*

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Podstawą do wydania rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest *art. 34 ust. 3 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...)*. Celem rozporządzenia jest określenie właściwości miejscowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Projekt przewiduje zachowanie funkcjonującej i sprawdzonej w działaniu struktury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który oprócz Centrali z siedzibą w Warszawie składa się z 9 Delegatur:

- 1) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy obejmująca swoją właściwością teren województwa kujawsko-pomorskie i warmińsko-mazurskiego,
- 2) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku obejmująca swoją właściwością teren województwa pomorskiego i zachodniopomorskiego,
- 3) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach obejmująca swoją właściwością teren województwa śląskiego i opolskiego,
- 4) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie obejmująca swoją właściwością teren województwa małopolskiego i podkarpackiego,
- 5) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie obejmująca swoją właściwością teren województwa lubelskiego i podlaskiego,
- 6) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi obejmująca swoją właściwością teren województwa łódzkiego i świętokrzyskiego,
- 7) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu obejmująca swoją właściwością teren województwa wielkopolskiego,
- 8) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu obejmująca swoją właściwością teren województwa dolnośląskiego i lubuskiego,
- 9) Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie obejmująca swoją właściwością teren województwa mazowieckiego.

Delegatury sprawują kontrolę przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Do najważniejszych zadań delegatur należy prowadzenie badań stanu koncentracji gospodarki oraz zachowań rynkowych przedsiębiorców, prowadzą postępowania wyjaśniające na podstawie art. 48 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów, zwanej dalej "ustawą", oraz postępowania antymonopolowe, a także wydają w tych sprawach decyzje i postanowienia, jeżeli strony postępowania mają siedziby na terenie objętym właściwością miejscową tej samej delegatury. Delegatury prowadzą również postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a także wydają w tych sprawach decyzje i postanowienia, jeżeli przedsiębiorca stosujący praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów ma siedzibę na terenie objętym właściwością miejscową tej delegatury, z zastrzeżeniem § 4, podejmują czynności wynikające z przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a także przepisów dotyczących niedozwolonych postanowień umownych, jeżeli skutki czynów nieuczciwej konkurencji lub stosowania niedozwolonych postanowień umownych występują wyłącznie lub w przeważającej części na terenie objętym właściwością miejscową delegatury; wytoczenie przez delegaturę odpowiedniego powództwa wymaga uprzedniej zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Do właściwości Delegatur należy również występowanie do przedsiębiorców i związków

przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów, współpraca z wojewódzkimi inspektorami Inspekcji Handlowej, organami samorządu terytorialnego oraz z organizacjami społecznymi i innymi instytucjami, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów, udzielają pomocy organom samorządu województwa i powiatu oraz organizacjom, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów, w zakresie wynikającym z rządowej polityki konsumenckiej.

Rozporządzenie ustanawia generalną zasadę (§ 5), iż w sprawach dotyczących koncentracji delegatury są właściwe, jeżeli łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji nie przekracza 500 mln euro, z wyjątkiem spraw dotyczących koncentracji przedsiębiorców wykonujących usługi komunalne, w szczególności wodociągowo-kanalizacyjne, ciepłownicze i transportowe oraz usługi turystyczne, handlowe i telewizji kablowej, delegatury są również właściwe, jeżeli łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji przekracza 500 mln euro.

Właściwość delegatury w sprawach dotyczących koncentracji ustala się ze względu na siedzibę przedsiębiorcy – pasywnego uczestnika koncentracji.

Delegatury będą miały tak jak obecnie prawo do nakładania przewidzianych ustawą kar pieniężnych w tych sprawach oraz do podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Z uwagi na zachowanie już funkcjonującej struktury wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla budżetu państwa, rozwoju regionalnego, konkurencyjności gospodarki ani rynku pracy.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli w toku postępowania
przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

Na podstawie *art. 64 ust. 5 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...)* zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania przez upoważnionych pracowników Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej "Urzędem", oraz Inspekcji Handlowej kontroli przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanym dalej "Prezesem Urzędu", w zakresie objętym tym postępowaniem.

2. Przez "pracowników Urzędu" rozumie się pracowników Centrali w Warszawie oraz delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanych dalej "delegaturami".

§ 2. Kontrola może być prowadzona w toku postępowania wyjaśniającego lub postępowania antymonopolowego.

§ 3. W sprawach z zakresu właściwości delegatur oraz w sprawach przekazanych do załatwienia delegaturom przez Prezesa Urzędu, na podstawie *art. 34 ust. 4 i 5 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów*, pracownicy delegatur przeprowadzają kontrolę na podstawie upoważnienia dyrektora delegatury wydanego w imieniu Prezesa Urzędu.

§ 4. 1. Kontrolę przeprowadza się w dniach i godzinach pracy obowiązujących u kontrolowanego. W razie konieczności dokonania kontroli w dniach wolnych od pracy lub poza godzinami pracy, kontrolowany wydaje niezbędne polecenia na żądanie kontrolującego.

2. Kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być, w miarę potrzeb, przeprowadzane również w siedzibie Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej na podstawie dokumentów przedstawionych na żądanie kontrolującego przez kontrolowanego.

§ 5. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- 1) udostępnia obiekty i pomieszczenia;
- 2) zapewnia wgląd do wszelkich dokumentów związanych z przedmiotem kontroli;

- 3) sporządza kopie dokumentów wskazanych przez kontrolującego;
- 4) zapewnia samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 5) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów;
- 6) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje kontrolowany, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

§ 6. 1. Kontrolujący ustala stan faktyczny na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz złożonych na piśmie wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji.

2. Dowody, o których mowa w ust. 1, mogą zostać zabezpieczone przez:

- 1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu u kontrolowanego;
- 2) złożenie, za pokwitowaniem udzielonym kontrolowanemu, na przechowanie w pomieszczeniu Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej.

§ 7. 1. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie nazwy (firmy) albo imienia i nazwiska oraz adresu kontrolowanego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli, z uwzględnieniem stwierdzonych naruszeń;
- 6) opis załączników;
- 7) informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

§ 8. 1. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany.

2. Przed podpisaniem protokołu kontrolowany może, w terminie 3 dni od przedstawienia mu go do podpisu, złożyć na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu.

3. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, kontrolujący dokonuje ich analizy i, w razie potrzeby, podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu.

4. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący informuje o tym kontrolowanego na piśmie.

5. O odmowie podpisania protokołu kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

6. Odmowa podpisania protokołu przez kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania go przez kontrolującego.

7. Kopię protokołu kontrolujący pozostawia kontrolowanemu.

§ 9. 1. Kontrola, o której mowa w § 1, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przedmiot postępowania, a w szczególności jeżeli w toku postępowania powstanie potrzeba sprawdzenia lub potwierdzenia tylko określonych faktów lub okoliczności, może być przeprowadzona w trybie uproszczonym.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów dotyczących sporządzenia protokołu.

3. Z kontroli przeprowadzonej w trybie uproszczonym sporządza się sprawozdanie podpisywane przez kontrolującego, w którym przedstawia się wynik kontroli przeprowadzonej w trybie uproszczonym.

4. Kopię sprawozdania, o którym mowa w ust. 3, pozostawia się kontrolowanemu.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 września 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 116, poz. 1240).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Wydanie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli w postępowaniu przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zostało przewidziane w art. 64 ust. 5 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Wskazany przepis umożliwia Prezesowi UOKiK realizację jego podstawowego zadania, jakim jest kontrola legalności działalności przedsiębiorców. Na podstawie uprawnienia przewidzianego w art. 64 ustawy Prezes UOKiK ma możliwość zebrania materiału dowodowego pozwalającego wykazać naruszenie przepisów ustawy przez zachowanie przedsiębiorcy. Wskazane naruszenie nie zawsze musi przejawiać się w postępowaniu niezgodnym z treścią przepisów ustawy, może także polegać na niewykonywaniu orzeczeń organów antymonopolowych. Podobną funkcję (tj. zweryfikowanie legalności działalności przedsiębiorcy) spełnia środek przewidziany w art. 65 u.o.k.k.; przepis ten stanowi podstawę dokonania przeszukania. Od kontroli różni się ono tym, iż ta pierwsza jest prowadzona przy współdziałaniu, za zgodą i wiedzą kontrolowanego, podczas gdy czynności podejmowane przez kontrolującego w ramach przeszukania są podejmowane bez zgody, a nawet wiedzy, kontrolowanego. Kontrola w trybie przewidzianym przepisami rozporządzenia może być przeprowadzona tylko "w toku postępowania przed Prezesem UOKiK". Możliwe jest jednak dokonanie przedmiotowej kontroli także w ramach postępowania wyjaśniającego - zatem postępowania nieprowadzonego w jakiegokolwiek sprawie (§ 2 projektu rozporządzenia Rady Ministrów). Ustawa nie ogranicza bowiem kontroli jedynie do postępowania antymonopolowego (względnie w sprawach koncentracji lub w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów). Prezes UOKiK przeprowadza kontrolę bez wszczynania odrębnego postępowania, także na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego

państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Jest to zgodne z Rozporządzeniem Rady Nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wdrażania reguł konkurencji określonych w art. 81 i 82 Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej (Dz. Urz. WE z 4.01.2003 r., L1).

Kontrolę w trybie przewidzianym w projekcie rozporządzenia przeprowadzana jest w dniach i godzinach pracy kontrolowanego. W razie konieczności dokonania kontroli w dniach wolnych od pracy lub poza godzinami pracy, kontrolowany zobowiązany będzie do wydania niezbędnego polecenia na żądanie kontrolującego. Kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być, w miarę potrzeb, przeprowadzane również w siedzibie Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej na podstawie dokumentów przedstawionych na żądanie kontrolującego przez kontrolowanego.

Na kontrolowanego przedsiębiorcę nałożono obowiązek zapewnić kontrolującemu warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli. Przedsiębiorca jest zobowiązany do udostępnienia obiektów i pomieszczeń, zapewnia wgląd do wszelkich dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządza kopie dokumentów wskazanych przez kontrolującego, zapewnia samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli, zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów, udostępnia środki łączności, którymi dysponuje kontrolowany, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

Zgodnie z § 6 projektu kontrolujący ustala stan faktyczny na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz złożonych na piśmie wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli, którego zawartość określona została w § 7 projektu. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany. Kontrolowany przedsiębiorca może, w terminie 3 dni od przedstawienia mu go do podpisu, złożyć na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Wejście w życie rozporządzenia określającego szczegółowy tryb i warunki przeprowadzenia kontroli przyczyni się do usprawnienia kontroli przeprowadzanych przez Prezesa UOKiK. Ochrona konkurencji na rynku usprawiedliwia możliwość podjęcia działań kontrolnych, których celem jest wykrycie niezgodnych z prawem działań przedsiębiorców, godzących w interesy konsumentów, a także innych przedsiębiorców.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla budżetu państwa, rozwoju regionalnego, konkurencyjności gospodarki ani rynku pracy.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców oraz wysokości opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji i trybu ich uiszczenia

Na podstawie *art. 95 ust. 6* ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) *szczegółowe warunki, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, w tym wykaz informacji i dokumentów, które powinno to zgłoszenie zawierać;*
- 2) *wysokość opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji oraz tryb ich uiszczenia.*

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców stanowi wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawie koncentracji, o którym mowa w *art. 49 ust. 2* ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów.

§ 3. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 2) koncentracji - rozumie się przez to stany faktyczne określone w *art. 13 ust. 2* ustawy;
- 3) zgłoszeniu - rozumie się przez to zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców;
- 4) przedsiębiorcach dokonujących zgłoszenia - rozumie się przez to przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji, zobowiązanych do dokonania zgłoszenia w rozumieniu *art. 95 ust. 2 i 3* ustawy;
- 5) Prezesie Urzędu lub Urzędzie - rozumie się przez to Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

§ 4. Przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia jest obowiązany przedstawić kompletne i zgodne ze stanem faktycznym informacje i dokumenty według wykazu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem § 5 i 6.

§ 5. 1. Prezes Urzędu może, na wniosek przedsiębiorcy dokonującego zgłoszenia, zawarty w zgłoszeniu, uznać je za spełniające wymogi określone w § 4, pomimo braku informacji lub dokumentów objętych wykazem, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, jeżeli zarazem:

- 1) przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia nie ma dostępu do całości lub części tych informacji lub dokumentów;
- 2) podjęte przez niego działania w celu ich uzyskania nie przyniosły rezultatu;
- 3) przedsiębiorca ten uprawdopodobnił należytą staranność w podjęciu działań zmierzających do uzyskania tych informacji lub dokumentów.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia jest obowiązany do podania danych szacunkowych oraz wskazania źródeł i podstaw dokonanych szacunków.

3. Przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia nie może powoływać się na brak dostępu do informacji lub dokumentów dotyczących grupy kapitałowej, do której należy.

§ 6. 1. Prezes Urzędu może, na wniosek przedsiębiorcy dokonującego zgłoszenia, zawarty w zgłoszeniu, uznać je za spełniające wymogi określone w § 4, pomimo braku informacji lub dokumentów objętych wykazem, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, jeżeli przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia uprawdopodobni, że te informacje lub dokumenty nie są obiektywnie niezbędne do wydania decyzji w sprawie zgłoszonego zamiaru koncentracji.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców będących konkurentami w rozumieniu *art. 4 pkt 11 ustawy*.

3. Uznanie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, za spełniające wymogi określone w § 4 nie zwalnia przedsiębiorcy dokonującego zgłoszenia z obowiązku przedstawienia, na żądanie Prezesa Urzędu, informacji lub dokumentów, jeżeli w toku postępowania stały się one niezbędne do wydania decyzji w sprawie zgłoszonego zamiaru koncentracji.

§ 7. Dokumenty, które zawiera zgłoszenie, muszą odpowiadać wymogom określonym w *art. 51 ustawy*.

§ 8. Kwoty pieniężne zawarte w wykazie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, podaje się w tysiącach złotych.

§ 9. Przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia, który uznaje przedstawione w zgłoszeniu informacje za tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jest obowiązany przedstawić, wraz ze zgłoszeniem, wniosek, o którym mowa w *art. 68 ust. 4 ustawy*.

§ 10. *Od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przedsiębiorcy uiszczają opłatę w wysokości 1000 zł.*

§ 11. Opłatę, o której mowa w § 10, zobowiązany do jej uiszczenia przedsiębiorca wpłaca w gotówce do kasy lub na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego ze względu na swoją siedzibę.

§ 12. Przedsiębiorca występujący z wnioskiem o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawie koncentracji dołącza do wniosku dowód uiszczenia opłaty, o której mowa w § 10.

§ 13. Do zgłoszeń dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłaszania zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 37, poz. 334).

§ 14. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 37, poz. 334).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Załącznik
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia

WYKAZ INFORMACJI I DOKUMENTÓW (WID), KTÓRE POWINNO ZAWIERAĆ ZGŁOSZENIE ZAMIARU KONCENTRACJI PRZEDSIĘBIORCÓW

1. Niniejszy Wykaz Informacji i Dokumentów (WID) stanowi wzór formularza zgłoszeniowego. WID należy sporządzić zgodnie z numeracją rozdziałów, podrozdziałów i punktów. W punkcie, który nie ma zastosowania do danego przedsiębiorcy lub rynku, należy wpisać "nie dotyczy". Dokumenty przewidziane w WID lub udostępniane z własnej inicjatywy należy przedłożyć w formie załączników. Stanowią one integralną część WID. Wszelkie informacje i dokumenty stanowiące element niniejszego WID powinny być dodatkowo przekazane w wersji elektronicznej (dyskietka, CD-ROM lub przesłane pocztą elektroniczną na adres e-mailowy właściwego departamentu Centrali lub właściwej delegatury Urzędu).

2. Jeżeli przedsiębiorcą uczestniczącym w koncentracji jest osoba fizyczna, o której mowa w art. 4 pkt 1 lit. c) ustawy, w miejsce informacji o nazwie (firmie) (1.1.1 lub 1.3.1) należy podać jej imię i nazwisko. Pozostałe informacje identyfikujące należy podać wtedy, jeżeli mają one zastosowanie do tej formy przedsiębiorcy.

3. Jeżeli przedsiębiorcą uczestniczącym w koncentracji jest jednostka samorządu terytorialnego, w miejsce informacji o nazwie (firmie) (1.1.1 lub 1.3.1) należy podać jej nazwę i zasięg terytorialny. Pozostałe informacje identyfikujące należy podać wtedy, jeżeli mają one zastosowanie do tej formy przedsiębiorcy.

4. Jeżeli przedsiębiorcą uczestniczącym w koncentracji jest przedsiębiorca niedziałający na podstawie prawa polskiego (podmiot zagraniczny) w informacji o nazwie (firmie) (1.1.1 i 1.3.1) należy podać także nazwę (firmę) i adres pocztowy i ewentualnie e-mailowy jednostek powiązanych z nim osobowo, kapitałowo i organizacyjnie oraz oddziałów i przedstawicielstw działających na terytorium RP. Jeżeli przedsiębiorcą uczestniczącym w koncentracji jest przedsiębiorca niedziałający na podstawie prawa polskiego (podmiot zagraniczny), w informacjach i dokumentacji identyfikacyjnych należy podać numer rejestru (1.1.2 i 1.3.2) oraz dołączyć odpis z rejestru (6.1), jeżeli rejestr taki istnieje.

5. Jeżeli przedsiębiorcą uczestniczącym w koncentracji jest instytucja finansowa, informacje o sprzedaży (8.2) i strukturze podaży (9.1) należy podać przy użyciu miar właściwych dla świadczonych przez nie usług.

CZĘŚĆ I

Informacje i dokumenty identyfikujące przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji oraz opisujące zamierzoną koncentrację

Rozdział I

Informacje podstawowe o przedsiębiorcach bezpośrednio uczestniczących w koncentracji

1.1. Informacje identyfikujące przedsiębiorców dokonujących zgłoszenia
Dla każdego przedsiębiorcy dokonującego zgłoszenia należy podać:

- 1.1.1. Nazwę (firmę) oraz adres siedziby (pocztowy i ewentualnie e-mailowy),
- 1.1.2. Numer identyfikacyjny (dla przedsiębiorców polskich Regon),
- 1.1.3. Formę prawną (spółka akcyjna, spółka z o.o., inna spółka handlowa, przedsiębiorca działający jako wspólnik spółki cywilnej, przedsiębiorstwo państwowe, spółdzielnia, inna),
- 1.1.4. Przedmiot faktycznej działalności - z uwzględnieniem klasyfikacji,
- 1.1.5. Osoby pełniące funkcje członków organu zarządzającego (imiona i nazwiska, funkcje, adresy pocztowe i ewentualnie e-mailowe, jeżeli są inne niż w pkt 1.1.1, numery telefonów i faksów),
- 1.1.6. Imiona i nazwiska pełnomocników, jeżeli zostali ustanowieni (ich adresy pocztowe i ewentualnie e-mailowe, numery telefonów i faksów),
- 1.1.7. Imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktów z Urzędem (jeżeli jest inna niż w pkt 1.1.6, a w razie niewyznaczenia pełnomocników - niż w pkt 1.1.5, jej adres pocztowy i e-mailowy, numery telefonów i faksów);
- 1.2. W przypadku zgłoszenia wspólnego, w którym wyznaczono wspólnego pełnomocnika, należy podać jego imię i nazwisko, adres pocztowy i ewentualnie e-mailowy oraz imię i nazwisko oraz adres pocztowy i e-mailowy osoby upoważnionej do kontaktów z Urzędem, jeżeli jest to inna osoba niż pełnomocnik;
- 1.3. Informacje identyfikujące pozostałych przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji
Dla każdego pozostałego przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczącego w koncentracji należy podać:
  - 1.3.1. Nazwę (firmę) oraz adres siedziby (pocztowy i ewentualnie e-mailowy),
  - 1.3.2. Numer identyfikacyjny (dla przedsiębiorców polskich Regon),
  - 1.3.3. Formę prawną (spółka akcyjna, spółka z o.o., inna spółka handlowa, przedsiębiorca działający jako wspólnik spółki cywilnej, przedsiębiorstwo państwowe, spółdzielnia, inna),
  - 1.3.4. Przedmiot faktycznej działalności według obowiązujących klasyfikacji,
  - 1.3.5. Osoby pełniące funkcje członków organu zarządzającego (imiona i nazwiska, funkcje, adresy pocztowe i ewentualnie e-mailowe, jeżeli są inne niż w pkt 1.3.1, numery telefonów i faksów),
  - 1.3.6. Imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktów z Urzędem (jeżeli jest inna niż w pkt 1.3.5, jej adres pocztowy i ewentualnie e-mailowy, numery telefonów i faksów).

Rozdział II

Szczegółowy opis zamierzonej koncentracji

Należy dokonać szczegółowego opisu zamierzonej koncentracji:

2.1. Należy wskazać tę formę koncentracji (połączenie, przejęcie kontroli, utworzenie wspólnego przedsiębiorcy) i dokonać jej krótkiej charakterystyki, a w szczególności:

- a) w przypadku gdy koncentracja ma dokonać się poprzez połączenie dwóch lub więcej przedsiębiorców, o którym mowa w *art. 13 ust. 2 pkt 1* ustawy - należy określić jej formę w świetle przepisów o łączeniu spółek Kodeksu spółek handlowych lub innych przepisów,
- b) w przypadku gdy koncentracja ma dokonać się w formie przejęcia kontroli, o którym mowa w *art. 13 ust. 2 pkt 2* ustawy - należy podać:
  - czy przedmiotem koncentracji jest całość czy część przedsiębiorcy,
  - czy kontrolę przejmuje jeden czy więcej przedsiębiorców,

- czy przedsiębiorca przejmuje w ramach jednej transakcji kontrolę nad jednym czy większą liczbą przedsiębiorców,
  - czy koncentracja związana jest z nabyciem lub objęciem akcji dopuszczonych do publicznego obrotu,
  - w jakiej formie koncentracja ma doprowadzić do przejęcia kontroli,
- c) w przypadku gdy koncentracja ma dokonać się w formie utworzenia wspólnego przedsiębiorcy, o którym mowa w *art. 13 ust. 2 pkt 3* ustawy - należy:
- podać nazwę (firmę) oraz adres tworzonego przedsiębiorcy,
  - wskazać zakres jego zamierzonej działalności,
  - określić, na czym polega koncentracyjny charakter operacji,
- d) w przypadku gdy koncentracja ma polegać na nabyciu zorganizowanej części mienia innego przedsiębiorcy (całości lub części przedsiębiorstwa), o którym mowa w *art. 13 ust. 2 pkt 4* ustawy - należy:
- czy przedmiotem koncentracji jest całość czy część mienia przedsiębiorcy,
  - określić, na czym polega koncentracyjny charakter operacji.

2.2. Należy ponadto:

- a) scharakteryzować:
- przyczyny koncentracji,
  - jej cele gospodarcze,
  - sposób finansowania,
  - przewidywane skutki koncentracji dla jej uczestników, konkurencji i konsumentów,
  - opis wpływu koncentracji na rynek właściwy, koszty produkcji, ceny produktu oraz efekt skali rynku,
- b) podać, czy oferta nabycia akcji dopuszczonych do publicznego obrotu, z którą ma zamiar wystąpić przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia, ma poparcie władz spółki, której akcje mają być nabyte,
- c) podać planowany harmonogram koncentracji,
- d) wskazać planowaną strukturę własności i kontroli po dokonaniu koncentracji,
- e) wskazać rodzaje oraz wielkość pomocy publicznej mającej związek ze zgłaszaną koncentracją.

Rozdział III

Obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji

Należy wykazać, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza wielkość określoną w *art. 13 ust. 1* ustawy oraz że do zamierzonej koncentracji nie ma zastosowania wyłączenie zgłoszenia przewidziane w *art. 14 pkt 1* ustawy.

Przy obliczaniu obrotu należy uwzględnić zasady określone w *art. 16* ustawy oraz rozporządzeniu wydanym na podstawie *art. 17* ustawy.

Rozdział IV

Informacje dotyczące własności i kontroli w ramach grupy kapitałowej

Dla każdego z przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji należy podać zestawienie wszystkich przedsiębiorców należących do jego grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy oraz wskazać formalne i faktyczne podstawy bezpośredniej lub pośredniej kontroli, jaką sprawuje on nad innymi przedsiębiorcami albo jaka jest sprawowana nad nim.

Informacje wymagane w tym rozdziale powinny być przedstawione w formie wykresów, schematów graficznych lub tabel oraz w formie opisowej.

Rozdział V

Informacje dotyczące powiązań kapitałowych i personalnych oraz wcześniejsze koncentracje

Dla każdego z przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji oraz dla każdego z przedsiębiorców ujętych w zestawieniu, o którym mowa w rozdziale IV, należy podać:

5.1. Zestawienie wszystkich innych przedsiębiorców:

- działających na rynkach, na które zamierzona koncentracja wywiera wpływ (rynki, na które koncentracja wywiera wpływ, są zdefiniowane w rozdziale VII),
- w których przedsiębiorcy należący do danej grupy kapitałowej posiadają samodzielnie lub łącznie co najmniej 10% głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników lub co najmniej 10% akcji, udziałów albo innych papierów wartościowych; w każdym przypadku należy zidentyfikować ich posiadacza i jego procentowy udział.

Informacje wymagane w tym punkcie powinny być przedstawione w formie wykresów, schematów graficznych lub tabel oraz w formie opisowej;

5.2. Spis członków:

- a) zarządów, którzy są równocześnie członkami zarządów lub rad nadzorczych innych przedsiębiorców działających na rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ,
- b) rad nadzorczych, którzy są równocześnie członkami zarządów innych przedsiębiorstw, działających na rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ.

W każdym przypadku należy podać nazwy tych innych przedsiębiorców i funkcje pełnione przez członków zarządów i rad nadzorczych;

5.3. Wykaz i krótką charakterystykę łączeń lub koncentracji dokonanych w ciągu ostatnich dwóch lat przez przedsiębiorców należących do grup kapitałowych zidentyfikowanych w rozdziale IV z przedsiębiorcami działającymi na rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ, zdefiniowanych w rozdziale VII.

W każdym przypadku należy wskazać, czy łączenie lub koncentracja podlegała obowiązkowi zgłoszenia, a jeśli tak, to czy, kiedy i do jakiego organu została zgłoszona.

Rozdział VI

Dokumenty potwierdzające informacje zawarte w rozdziałach I-V

Przedsiębiorcy dokonujący zgłoszenia są zobowiązani załączyć do niniejszego wykazu:

6.1. Aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo innego rejestru;

6.2. Kopie ostatecznych lub najbardziej aktualnych wersji umów lub dokumentów identyfikujących czynności, na podstawie których ma dokonać się koncentracja;

6.3. W przypadku połączenia spółek - kopie planu połączenia, o którym mowa w art. 499 i 518 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych;

6.4. W przypadku publicznej oferty przejęcia - prospekt emisyjny lub kopię oferty w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi;

6.5. Kopie rocznych sprawozdań finansowych wszystkich przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji z ostatnich dwóch lat poprzedzających;

6.6. Kopie analiz, raportów, studiów i badań przygotowanych dla członków lub na posiedzenie zarządu, rady nadzorczej lub walnego zgromadzenia lub zgromadzenia wspólników w celu oceny lub analizy koncentracji pod względem warunków konkurencji, konkurentów aktualnych i potencjalnych, a także warunków panujących na rynku;

6.7. Wykaz publicznie dostępnych źródeł informacji o rynkach, na które zamierzona koncentracja wywiera wpływ, w szczególności periodyków branżowych, statystyk i analiz udostępnianych (również odpłatnie) osobom trzecim, stron internetowych zawierających informacje przydatne dla oceny zgłoszonego zamiaru koncentracji.

CZĘŚĆ II

Informacje o rynkach właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ

Rozdział VII

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

7.1. Identyfikacja właściwych rynków produktowych i geograficznych

Należy podać (nazwać):

7.1.1. Właściwe rynki produktowe i geograficzne, na których działają przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji,

7.1.2. Właściwe rynki produktowe pozostałych uczestników koncentracji, dla których właściwym rynkiem geograficznym jest rynek polski - krajowy lub lokalny.

Rynki te należy podać wskazując przynajmniej nazwy towaru (rozumianego zgodnie z art. 4 pkt 6 ustawy), jego oznaczenia według obowiązujących klasyfikacji oraz obszaru, który według przedsiębiorcy dokonującego zgłoszenia jest właściwym rynkiem geograficznym; identyfikacja rynków właściwych może być dokonana w formie tabelarycznej.

Stosownie do przepisów art. 4 pkt 8 ustawy:

a) właściwy rynek produktowy obejmuje towary, które - ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość - są uznawane przez ich nabywców za substytuty,

b) właściwy rynek geograficzny obejmuje obszar oferowania towarów, na którym - ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu - panują zbliżone warunki konkurencji.

Przy określaniu właściwych rynków produktowych i geograficznych należy kierować się także metodami wskazanymi w wyjaśnieniach Prezesa Urzędu publikowanych w Dzienniku Urzędowym Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

7.2. Identyfikacja rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ

Należy podać (nazwać):

7.2.1. Wszystkie rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym;

rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%,

7.2.2. Wszystkie rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym;

rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Rozdział VIII

Podstawowe informacje o rynkach właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym lub wertykalnym

Poniższe informacje należy przedstawić odrębnie dla każdego z właściwych rynków produktowych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym lub wertykalnym, oddzielnie dla każdego z ostatnich dwóch lat poprzedzających oraz oddzielnie dla rynku polskiego - krajowego lub lokalnego - i dla rynku szerszego niż rynek polski, jeżeli właściwym rynkiem geograficznym nie jest rynek polski (krajowy lub lokalny).

8.1. Wielkość rynku

Należy:

8.1.1. Podać szacunkową wielkość rynku, wyrażoną wartościowo i ilościowo (w jednostkach naturalnych),

8.1.2. Wskazać podstawę i źródła danych, na podstawie których dokonano szacunków, oraz, o ile to możliwe, przedstawić w załączeniu dokumenty potwierdzające te szacunki,

8.1.3. Podać szacunkową wielkość zdolności (mocy) produkcyjnych, które mogą zostać skierowane na rynek, w reakcji na istotny dla producentów wzrost cen;

8.2. Wielkość sprzedaży i udział w rynku przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji

Należy:

8.2.1. Podać wielkość sprzedaży (wyrażoną wartościowo i ilościowo) każdego przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji oraz szacunkowe procentowe udziały w rynku każdego z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,

8.2.2. Wskazać podstawę i źródła danych, na podstawie których dokonano obliczeń lub szacunków oraz, o ile to możliwe, przedstawić w załączeniu dokumenty potwierdzające te obliczenia lub szacunki;

8.3. Znaczenie handlu zagranicznego

Należy:

8.3.1. Podać szacunkową łączną wartość i ilość oraz kierunki importu do Polski,

8.3.2. Określić udział importu grup kapitałowych, do których należą przedsiębiorstwa uczestniczące w koncentracji w całkowitym imporcie do Polski,

8.3.3. Oszacować, w jakim stopniu na import ten wpływają jakiegokolwiek bariery kontyngentowe, taryfowe i inne bariery handlowe oraz koszty transportu,

8.3.4. Wskazać podstawę i źródła danych, na podstawie których dokonano szacunków, oraz, o ile to możliwe, przedstawić w załączeniu dokumenty potwierdzające te szacunki;

8.4. Główni konkurenci

Należy:

8.4.1. Podać szacunkowy udział w rynku wyrażony wartościowo (a jeśli to możliwe, także ilościowo) i procentowo wszystkich konkurentów (łącznie z importerami) posiadających co najmniej 10% udziału we właściwym rynku geograficznym,

8.4.2. Wskazać podstawę i źródła danych, na podstawie których dokonano szacunków oraz, o ile to możliwe, przedstawić w załączeniu dokumenty potwierdzające te szacunki;

8.5. Główni odbiorcy i dostawcy

Należy:

8.5.1. Podać trzech głównych odbiorców, niebędących członkami grupy kapitałowej, do której należy przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji, oraz szacunkowy procentowy udział ich zakupów w łącznej wartości sprzedaży przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,

8.5.2. Podać trzech głównych dostawców, niebędących członkami grupy kapitałowej, do której należy przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji, oraz szacunkowy procentowy udział ich dostaw w łącznej wartości zakupów przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,

8.5.3. Wskazać podstawę i źródła danych, na podstawie których dokonano szacunków oraz, o ile to możliwe, przedstawić w załączeniu dokumenty, na których opierają się te szacunki.

Rozdział IX

Szczegółowa charakterystyka rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym i wertykalnym

Odrębnie dla każdego z rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym lub wertykalnym, należy:

9.1. Struktura podaży

9.1.1. Opisać kanały dystrybucji i sieci serwisowe występujące na tych rynkach, w tym w szczególności:

a) przedstawić występujące na rynku systemy dystrybucji i ich znaczenie oraz określić zakres, w jakim dystrybucja prowadzona jest przez przedsiębiorców niezależnych lub przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej, do której należą przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji,

b) przedstawić występujące sieci serwisowe (np. konserwacja i naprawa) i ich znaczenie na tych rynkach oraz zakres, w jakim takie usługi świadczone są przez przedsiębiorców niezależnych lub przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej, do której należą przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji,

9.1.2. Oszacować wielkość całkowitych zdolności produkcyjnych za ostatnie dwa lata poprzedzające oraz określić, jaka część tych zdolności produkcyjnych przypada na każdego z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji i jak wysokie były wskaźniki ich wykorzystania

przez każdego z nich; przedstawić materiały lub wskazać źródła, na podstawie których oszacowano wielkość całkowitych zdolności produkcyjnych na tych rynkach,

9.1.3. Podać wszelkie inne czynniki charakteryzujące strukturę podaży na rynkach, na które koncentracja ma wpływ i które przedsiębiorcy dokonujący zgłoszenia uważają za ważne;

9.2. Struktura popytu

9.2.1. Przedstawić strukturę i dynamikę popytu, wskazując:

- a) fazy rozwoju rynków, np. fazę początkową, rozwoju, pełnego ukształtowania i zaniku oraz szacunkowego wzrostu popytu,
- b) znaczenie i zmiany w preferencji odbiorców w zakresie marek produktów, ich zróżnicowania oraz dostaw pełnej gamy produktów,
- c) stopień koncentracji lub rozproszenia odbiorców,
- d) podział odbiorców na różne grupy wraz z opisem "typowego odbiorcy" każdej z grup,
- e) znaczenie umów o wyłączną dystrybucję i innych rodzajów umów długoterminowych,
- f) stopień, w jakim popyt kreowany jest przez organy administracji publicznej, agencje rządowe, przedsiębiorstwa państwowe oraz inne podobne jednostki,

9.2.2. Podać wszelkie inne czynniki charakteryzujące strukturę popytu, które przedsiębiorcy dokonujący zgłoszenia uważają za ważne;

9.3. Wejście na rynek i wyjście z rynku

9.3.1. Należy podać, czy - według wiedzy przedsiębiorców dokonujących zgłoszenia - w okresie ostatnich pięciu lat miały miejsce znaczące wejścia przedsiębiorców na którykolwiek z rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, oraz jakie były szacunkowe udziały rynkowe tych przedsiębiorców w tym okresie,

9.3.2. Należy podać, czy według oceny przedsiębiorców dokonujących zgłoszenia istnieją przedsiębiorcy (łącznie z tymi, którzy obecnie działają tylko poza Polską), którzy mogliby wejść na rynek,

9.3.3. Należy opisać różne występujące w danej sprawie czynniki, które mają wpływ na wejście na rynki, na które koncentracja wywiera wpływ, rozpatrując możliwości wejścia na te rynki zarówno z geograficznego, jak i produktowego punktu widzenia, w tym w szczególności uwzględnić:

- a) szacunkowy całkowity koszt wejścia na rynek (prace badawczo-rozwojowe, stworzenie systemów dystrybucji, promocja, reklama, serwis, itp.) mierzony porównawczo do kosztów funkcjonowania liczącego się konkurenta, z określeniem udziału rynkowego tego konkurenta; przedstawić materiały lub wskazać źródła, na podstawie których oszacowano wielkość całkowitego kosztu wejścia na rynek i kosztu funkcjonowania liczącego się konkurenta,
- b) wszelkie prawne bariery wejścia na rynek, takie jak koncesje, zezwolenia czy jakiegokolwiek normy,
- c) wszelkie ograniczenia wynikające z patentów, know-how oraz innych praw wyłącznych w obszarze własności intelektualnej i przemysłowej na tych rynkach oraz wszelkie ograniczenia w uzyskaniu licencji na te prawa,
- d) zakres, w jakim każdy z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji jest licencjodawcą lub licencjobiorcą patentów, know-how i innych praw wyłącznych na rynkach właściwych,
- e) znaczenie korzyści skali dla produkcji wyrobów na rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ,
- f) dostęp do źródeł zaopatrzenia, w tym np. dostępność surowców,

9.3.4. Można także podać wszelkie inne czynniki charakteryzujące wejście na rynek, wyjście z rynku lub obrazujące atrakcyjność działalności gospodarczej na rynkach właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, co przedsiębiorcy dokonujący zgłoszenia uważają za ważne;

9.4. Prace badawczo-rozwojowe

Należy ocenić znaczenie prac badawczo-rozwojowych dla zdolności konkurowania firm działających na rynkach właściwych w długim okresie czasu. Należy przedstawić rodzaje prac badawczo-rozwojowych na rynkach właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, prowadzonych przez przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji.

Należy położyć szczególny nacisk na:

- a) kierunki i intensywność prac badawczo-rozwojowych prowadzonych na tych rynkach, w tym przez przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- b) przebieg rozwoju technologicznego na tych rynkach w odpowiednio długim okresie (w tym rozwój produktów lub usług, procesów produkcyjnych, systemów dystrybucji itp.),
- c) znaczące innowacje wprowadzone na tych rynkach i przedsiębiorstwa wprowadzające te innowacje,
- d) cykl innowacyjny na tych rynkach i na wskazanie, w jakiej fazie tego cyklu znajdują się przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji;

9.5. Porozumienia kooperacyjne

9.5.1. Należy podać, w jakim stopniu umowy kooperacyjne (poziome lub pionowe) występują na rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ,

9.5.2. Należy podać informacje o najważniejszych porozumieniach kooperacyjnych zawartych przez przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, dotyczących rynków, na które koncentracja wywiera wpływ, takich jak porozumienia badawczo-rozwojowe, umowy licencyjne, porozumienia o wspólnej produkcji, porozumienia specjalizacyjne, porozumienia dystrybucyjne, porozumienia w sprawie dostaw długoterminowych oraz porozumienia dotyczące wymiany informacji;

9.6. Przynależność do związków przedsiębiorców

Należy podać związki przedsiębiorców funkcjonujące na terytorium RP, których członkami są przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji.

Rozdział X

Pozostałe informacje o rynkach i skutkach koncentracji

10.1. Informacje o rynkach właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym

10.1.1. Należy podać (nazwać) wszystkie rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym.

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym,

10.1.2. Dla każdego rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, należy podać szacunkową wartość rynku oraz udziały w rynku w roku poprzedzającym każdą z grup kapitałowych, do której należą przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji, oddzielnie dla rynku polskiego - krajowego lub lokalnego - i dla rynku szerszego

niż rynek polski, jeżeli właściwym rynkiem geograficznym nie jest rynek polski (krajowy lub lokalny);

10.2. Informacja o rynkach powiązanych z rynkami właściwymi, na które koncentracja wywiera wpływ

Należy podać (nazwać) wszystkie rynki właściwe, ściśle powiązane z rynkami właściwymi, na które koncentracja wywiera wpływ.

Rynkiem powiązanim z rynkami, na które koncentracja wywiera wpływ, są pozostałe właściwe rynki produktowe i geograficzne, na których działają przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji, ściśle powiązane z właściwymi rynkami produktowymi (sąsiednie rynki horyzontalne lub rynki zaopatrzenia lub zbytu) i geograficznymi (np. rynki WE, EFTA i CEFTA oraz ich krajów członkowskich), na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, wertykalnym lub konglomeratowym;

10.3. Informacje o globalnym kontekście zamierzonej koncentracji

10.3.1. W zgłoszeniu można też opisać zamierzoną koncentrację w kontekście globalnym, charakteryzując m.in. pozycję przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w konkurencji w skali wykraczającej poza rynki powiązane z rynkami, na które koncentracja ma wpływ w układzie horyzontalnym, wertykalnym lub konglomeratowym,

10.3.2. Należy podać:

- a) czy zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu w innym narodowym lub ponadnarodowym organie ochrony konkurencji,
- b) nazwy organów i daty zgłoszeń, jeżeli zostały one już dokonane,
- c) daty i sentencje stanowisk tych organów, jeżeli zostały już przez nie zajęte;

10.4. Informacje o pozytywnych skutkach koncentracji równoważących jej negatywne skutki dla konkurencji, których występowanie może pozwolić na podjęcie decyzji, o której mowa w art. 19 ust. 2 ustawy

W zgłoszeniu można też stwierdzić, czy i uzasadnić, że zamierzona koncentracja:

- a) przyczyni się do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego,
- b) wywrze pozytywny wpływ na gospodarkę narodową,
- c) wywrze inne skutki pozytywne

.....
Miejsce i data sporządzenia WID

.....
Pieczęć i podpis osoby reprezentującej organ zarządzający lub pełnomocnika przedsiębiorcy dokonującego (przedsiębiorców dokonujących) zgłoszenia

Objaśnienia:

Ilekróć w wykazie jest mowa o:

1) przedsiębiorcach uczestniczących w koncentracji - rozumie się przez to:

a) przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji, w tym:

- przedsiębiorców zobowiązanych do dokonania zgłoszenia zamiaru koncentracji, o których mowa w *art. 95 ust. 2 i 3 ustawy*,
- przedsiębiorców, nad którymi przejmowana jest kontrola - w przypadku, o którym mowa w *art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy*,

- przedsiębiorców, których zorganizowane części mienia (całość lub część przedsiębiorstwa) są nabywane - w przypadku, o którym mowa w *art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy*,
  - przedsiębiorcę zbywającego akcje, udziały lub majątek, jeżeli mimo ich zbycia w dalszym ciągu sprawuje wspólnie z nabywcą kontrolę nad innym przedsiębiorcą - w przypadku, o którym mowa w *art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy*,
  - *przedsiębiorcę, którego zorganizowana część mienia (całość lub część przedsiębiorstwa) jest nabywana - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy.*
- b) pozostałych przedsiębiorców należących do grup kapitałowych, w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy, do których należą przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji;
- 2) instytucjach finansowych - rozumie się przez to w szczególności banki, zakłady ubezpieczeń, narodowe fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub powierniczych, towarzystwa emerytalne i domy maklerskie;
  - 3) euro - rozumie się przez to wspólną walutę państw członkowskich Unii Europejskiej należących do Unii Gospodarczej i Walutowej;
  - 4) obrocie - rozumie się przez to obrót obliczony zgodnie z przepisami *art. 16 ustawy* oraz rozporządzenia wydanego na podstawie *art. 17 ustawy*;
  - 5) roku poprzedzającym - rozumie się przez to rok obrotowy poprzedzający rok zgłoszenia zamiaru koncentracji.

UZASADNIENIE

Wydanie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców oraz wysokości opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji i trybu ich uiszczania zostało przewidziane w art. 95 ust. 6 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Rozporządzenie określa szczegółowe warunki, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, w tym wykaz informacji i dokumentów, które powinno to zgłoszenie zawierać oraz wysokość opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji oraz tryb ich uiszczania. Szczegółowy wykaz informacji i dokumentów, które powinno zawierać zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców umieszczono w załączniku do projektu rozporządzenia.

Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców stanowi wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawie koncentracji. Przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia jest obowiązany przedstawić kompletne i zgodne ze stanem faktycznym informacje i dokumenty według wykazu, o którym mowa w projekcie rozporządzenia. Prezes UOKiK może, na wniosek przedsiębiorcy, dokonującego zgłoszenia, zawarty w zgłoszeniu, uznać je za spełniające wymogi określone w § 4 projektu rozporządzenia, pomimo braku informacji lub dokumentów objętych wykazem, jeżeli przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia nie ma dostępu do całości lub części tych informacji lub dokumentów a podjął działania w celu ich uzyskania, które jednak nie przyniosły rezultatu oraz przedsiębiorca ten uprawdopodobnił należyłą staranność w podjęciu działań zmierzających do uzyskania tych informacji lub dokumentów. W takiej sytuacji przedsiębiorca dokonujący zgłoszenia jest obowiązany do podania danych szacunkowych oraz wskazania źródeł i podstaw dokonanych szacunków. Dokumenty, które zawiera zgłoszenie, muszą odpowiadać wymogom określonym w ustawie.

Projekt rozporządzenia zawiera również przepisy dotyczące wysokości opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorcy uiszczają opłatę w wysokości 1000 zł od zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców. Wysokość opłaty pozostaje na niezmienionej wysokości. Opłatę przedsiębiorca wpłaca w gotówce do kasy lub na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego ze względu na swoją siedzibę.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Wejście w życie rozporządzenia w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców oraz wysokości opłat od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji i trybu ich uiszczania będzie stanowić dla przedsiębiorców swoisty przewodnik w dokonaniu zgłoszenia zamiaru koncentracji.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla budżetu państwa, rozwoju regionalnego, konkurencyjności gospodarki ani rynku pracy.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary
pieniężnej lub jej obniżenie**

Na podstawie *art. 110 ust. 5 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...)* zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej "Prezesem Urzędu", o odstąpienie od wymierzenia lub obniżenie kary pieniężnej, o której mowa w *art. 107 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów*, zwanej dalej "ustawą".

§ 2. 1. Przedsiębiorca uznający, że spełnia warunki, o których mowa w *art. 107 ust. 1 lub 2 ustawy*, może wystąpić do Prezesa Urzędu z pisemnym wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia lub obniżenie kary pieniężnej, zwanym dalej "wnioskiem". Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę wpływu wniosku.

2. Przedsiębiorca może złożyć wniosek również ustnie do protokołu. Sporządzający protokół pracownik Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opatruje go datą i godziną.

3. Na prośbę przedsiębiorcy Prezes Urzędu informuje go, czy w tej samej sprawie wpłynął już wniosek innego przedsiębiorcy.

§ 3. 1. Przedsiębiorca załącza do wniosku informację wystarczającą do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub dowód umożliwiający albo w istotny sposób przyczyniający się do wydania decyzji, o której mowa w *art. 10 lub 11 ustawy*.

2. Do wniosku przedsiębiorca załącza także:

- 1) oświadczenie o zaprzestaniu uczestnictwa w zakazanym porozumieniu, określające termin zaprzestania;
- 2) oświadczenie, że przedsiębiorca składający wniosek nie był inicjatorem zawarcia porozumienia i nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu - w przypadkach określonych w *art. 107 ust. 1 ustawy*.

3. Przedsiębiorca może załączyć do wniosku również inne dowody lub informacje, jeżeli uzna je za wskazane lub konieczne. Jeżeli przedsiębiorca nie dysponuje w chwili złożenia

wniosku niektórymi z takich dowodów lub informacji, może załączyć do wniosku ich wstępny opis.

§ 4. Jeżeli Prezes Urzędu stwierdzi, że wniosek jest niekompletny, a w szczególności brak jest załączników, o których mowa w § 3, lub wniosek zawiera braki formalne, niezwłocznie wzywa przedsiębiorcę do jego uzupełnienia. W razie nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie Prezes Urzędu zwraca przedsiębiorcy wniosek wraz z załącznikami.

§ 5. 1. Jeżeli na podstawie analizy wniosku Prezes Urzędu uzna, że przedsiębiorca nie spełnia warunków określonych w *art. 107 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1 ustawy*, Prezes Urzędu niezwłocznie zawiadamia przedsiębiorcę o nieuwzględnieniu wniosku.

2. W przypadkach określonych w ust. 1, na żądanie przedsiębiorcy zwraca się dokumenty załączone do wniosku.

§ 6. 1. Jeżeli na podstawie analizy wniosku Prezes Urzędu uzna, że przedsiębiorca może spełniać warunki określone w *art. 107 ust. 1 lub 2 ustawy*, niezwłocznie zawiadamia o tym pisemnie przedsiębiorcę. W zawiadomieniu tym Prezes Urzędu informuje jednocześnie, że uznanie spełnienia powyższych warunków ma charakter wstępny i będzie podlegać weryfikacji w toku postępowania antymonopolowego oraz poucza o skutkach prawnych braku lub niewłaściwej współpracy z Prezesem Urzędu, o której mowa w *art. 107 ust. 1 pkt 2 ustawy*.

2. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu informuje ponadto o kolejności, w jakiej wniosek wpłynął do Prezesa Urzędu.

§ 7. W razie zwrotu wniosku lub w przypadku jego nieuwzględnienia wniosek ten nie będzie brany pod uwagę przy ustalaniu kolejności złożonych wniosków dla celów stosowania *art. 107 ust. 1-4 i art. 108 ustawy*.

§ 8. 1. Przedsiębiorca może cofnąć wniosek w każdej chwili przed wydaniem przez Prezesa Urzędu decyzji w sprawie zakazanego porozumienia, którego wniosek dotyczy.

2. Cofnięcie wniosku nie ma wpływu na zmianę kolejności pozostałych złożonych wniosków. Materiał dowodowy załączony do wniosku pozostawia się w aktach sprawy.

§ 9. *Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie (Dz. U. Nr 130, poz. 1380).*

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Wydanie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie zostało przewidziane w art. 110 ust. 5 ustawy z dnia ... o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...) Powyższy przepis ustawy ma na celu wprowadzenie systemu łagodzenia kar nakładanych na uczestników zakazanych porozumień (karteli), którzy dobrowolnie wycofali się ze stosowania zakazanego porozumienia i powiadomili o tym Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. System ten ma z kolei na celu zwiększenie wykrywalności najgroźniejszych ograniczeń konkurencji, jakimi są kartele, prowadzące do podwyższenia cen i pogorszenia jakości towarów i usług, ze szkodą dla innych przedsiębiorców i konsumentów. Wykrywanie i eliminowanie karteli jest zatem kwestią kluczową z punktu widzenia ochrony konkurencji i konsumentów, nawet kosztem rezygnacji z kar nakładanych na przedsiębiorców w nich uczestniczących.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera w art. 110 ust. 5 upoważnienie dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia o charakterze proceduralnym, a więc mającego zapewnić praktyczną realizację celów objętych przepisami o możliwości łagodzenia kar za kartele. Zgodnie z powyższym przepisem, rozporządzenie powinno regulować, w szczególności, sposób przyjmowania oraz rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie oraz sposób zawiadamiania przedsiębiorców o stanowisku Prezesa Urzędu.

Wydanie rozporządzenia przyniesie pozytywny skutek w postaci wprowadzenia niezbędnych procedur, stosowanych przy składaniu, przyjmowaniu i rozpatrywaniu wniosków w zakresie łagodzenia kar za uczestnictwo w kartelach. Brak takich procedur mógłby zniechęcać przedsiębiorców do ujawniania istniejących karteli, ponieważ przedsiębiorca zainteresowany złagodzeniem kary, a tym samym ujawniający istnienie kartelu, będzie z pewnością zainteresowany formalnymi skutkami zwrócenia się do Prezesa z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów z informacją o istnieniu kartelu. Intencją zawartą w treści rozporządzenia jest takie wyważenie interesu publicznego polegającego na potrzebie skutecznego zwalczania karteli, a indywidualnego interesu przedsiębiorcy ujawniającego uczestnictwo w kartelu, aby kwestie proceduralne nie stanowiły w tym względzie niepotrzebnej przeszkody. Dlatego projektowane rozporządzenie jest pozbawione nadmiernej szczegółowości i zostało zredagowane w sposób zwięzły. Projekt rozporządzenia przewiduje formę pisemną składanych wniosków (§ 2 ust. 1), ale również możliwość składania wniosków ustnie do protokołu (§ 2 ust. 2). Rozwiązanie powyższe ma zachęcić przedsiębiorców ujawniających kartele do wykorzystywania wszelkich form kontaktu z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Projekt rozporządzenia wymienia załączniki, jakie należy dołączyć do wniosku, co umożliwi opracowywanie kompletnych wniosków, zawierających możliwie najobszerniejszy materiał dowodowy (§ 3). Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ma możliwość wezwania do uzupełnienia wniosku od strony formalnej (§ 4), a także ocenia wniosek merytorycznie, badając jego zgodność z kryteriami wymienionymi w art. 110 ust. 1 lub ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (§ 5 i § 6). Aby brak równowagi stron nie powodował obaw przedsiębiorców odnośnie skutków prawnych podejmowanych działań w zakresie ujawniania karteli, projekt rozporządzenia przewiduje prawo przedsiębiorcy do uzyskania informacji, czy jego wniosek wpływa jako pierwszy w danej sprawie, co ma z kolei wpływ na możliwość odstąpienia od

nałożenia kary pieniężnej na tego przedsiębiorcę bądź wielkość ewentualnej obniżki kary (§ 2 ust. 3). Na etapie wstępnego uznania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, że dany wniosek może spełniać kryteria zawarte w art. 110 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorca uzyska także ogólną informację o treści zarzutów, jaki mogą być mu postawione przy wszczęciu postępowania antymonopolowego oraz ich podstawie prawnej (§ 6 ust. 2). Przedsiębiorca może ponadto cofnąć wniosek na etapie postępowania antymonopolowego, np. gdyby chciał uchylić się od jego skutków i podjąć obronę na gruncie postawionych mu zarzutów (§ 8).

Projektowane rozporządzenie nawiązuje do reguł proceduralnych zastosowanych w Obwieszczeniu Komisji z dnia 13 lutego 2002 r. w sprawie zwolnień z obowiązku podlegania karze grzywny i obniżania wysokości grzywien w sprawach o kartele (Dz. U. C 45 z 19.02.2002), przy uwzględnieniu różnic wynikających z polskiego systemu postępowania administracyjnego i antymonopolowego, nie stojących jednak w sprzeczności z powyższym Obwieszczeniem.

Wydanie rozporządzenia nie niesie ze sobą skutków finansowych dla budżetu państwa w postaci jakichkolwiek wydatków, może natomiast przyczynić się do zwiększenia skuteczności w wykrywalności karteli, co w dłuższej perspektywie skutkuje zwiększeniem efektywności w gospodarce, niższymi cenami oraz lepszą jakością towarów i usług.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Wejście w życie rozporządzenia przyniesie przede wszystkim korzyści przedsiębiorcom, stwarzając procedury, dzięki którym będą oni mogli uzyskać zwolnienie z kary pieniężnej lub jej obniżenie.

W ramach uzgodnień społecznych projekt zostanie poddany konsultacjom z organizacjami przedsiębiorców. Projekt zostanie również umieszczony na stronie internetowej Urzędu, w celu umożliwienia zgłoszenia ewentualnych uwag i opinii przez wszystkich zainteresowanych.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla budżetu państwa, rozwoju regionalnego, konkurencyjności gospodarki ani rynku pracy.